

ก ก ไก่ ย

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม) ปี 2563

จุลสารสาขาวิชาภาษาไทย

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สารบัญ CONTENTS

จุลสารภาษาไทย ฉบับเดือนมกราคม 2563

กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ เดือนมกราคม และ เดือนกรกฎาคม

04 เสน่ห์ภาษา สिलाอิสานใต้
บุษย์เสนอ ตรีวิเศษ

05 รักย์ไทยรู้ถิ่น
กัญญาวิมลย์ เหมธา

06 อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก
อุภาวิวัฒน์ นามศรีรัญ

07 ตังหลัก (ภาษาไทย)
ปาไลดา ผลประดับเพ็ชร์

08 ไขภาษากับวิฟาร์
สมศักดิ์ พันธศิริ

09 โบราณกาล
พิพินันต์ ประเสริฐสังข์

10 คุยอซีที กับพี.ส.
สินทรัพย์ ยืนยาว

11 เมิลแฮมส์
ณุกาเมวง

12 คิดแตกฟอง
ยุพาวดี อากาศหาญ

13 วรรณกรรมร่วมสมัย
สันติภาพ ชาริมย์

14 เว้าพื้นอีสาน
อรรถพล ธรรมจริยชี

15 เล่าเรื่องวรรณกรรมออนไลน์
ปณิดา ทอญบุญชม

16 ถิ่นนี้มีตำนาน
สำราญ ชูระดา

18 บอกเล่าประสบการณ์ฝึกสอน
รุ่งนันทิศา

24 สมัครเล่นเป็นนักเขียน
นักศึกษาเอกไทย

27 หมูเมฆากับป้ามานี
ชอม ดลจ

28 บทความวิชาการ
นักศึกษาเอกไทย

30 บทความจากห้องเรียน
นักศึกษาเอกไทย

33 ลั่นกลอน
นักศึกษาเอกไทย

34 บันทึกการอ่าน
นักศึกษาเอกไทย

35 เขียนดีเขียนดี
นักศึกษาเอกไทย

36 บรรณนิทัศน์
นักศึกษาเอกไทย

38 กิจกรรม โครงการภาษาไทย
สาขาวิชาภาษาไทย คุรุศาสตร์

43 กา(หรร)ษา
ปาไลดา ผลประดับเพ็ชร์

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ : บุษย์เสนอ ตรีวิเศษ
บรรณาธิการ : สมศักดิ์ พันธศิริ
พิสูจน์อักษร : อุภาวิวัฒน์ นามศรีรัญ , ณภัทร เซาว์นวม
ออกแบบปก-จัดรูปเล่ม : ปาไลดา ผลประดับเพ็ชร์

ภาษิตคำทาย สร้างได้อย่างไร

สวัสดีค่ะผู้อ่านทุกท่าน จากฉบับที่แล้วผู้เขียนได้ฝากภาษิตอีสานเอาไว้ ๕ คำถามว่า **“ใหญ่กว่ามู ได้อยู่ทางหลัง เป็นตาซัง ใช้แต่ผู้อื่น สูงเงินเทิน ชีค่านกว่าไม ของผู้ใด เอามาให้ช้อย น้อยผู้น้อย นำหน้าแต่เขา ที่เว้ามาเจ้า ว่าแมนหยัง ?”** วันนี้จะมาเฉลยว่าคำตอบนั้นก็คือ **“นิ้วโป้ง”** เป็นตาซัง ใช้แต่ผู้อื่น **“นิ้วชี้”** สูงเงินเทิน ชีค่านกว่าไม **“นิ้วกลาง”** ของผู้ใด เอามาให้ช้อย **“นิ้วนาง”** และน้อยผู้น้อย นำหน้าแต่เขา คือ **“นิ้วก้อย”**

คำตอบข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาษิตดังกล่าวนั้นสร้างขึ้นจากการสังเกตสิ่งใกล้ตัวแล้วนำมาผูกเป็นคำถามได้อย่างน่าสนใจ เช่น ภาษิตในวรรคที่ถามว่า **“สูงเงินเทิน ชีค่านกว่าไม”** คือ นิ้วกลาง นั้นก็เพราะว่า ในบรรดานิ้วทั้งห้านี้ นิ้วกลางเป็นนิ้วที่ยาวที่สุดหรือสูงที่สุด

แต่กลับเป็นนิ้วที่คนเราไม่ค่อยได้ใช้ทำอะไรเป็นพิเศษ จึงเปรียบว่าเป็นนิ้วที่ซึ้งที่สุด และในวรรคที่ถามว่า **“ของผู้ใด เอามาให้ช้อย”** คำตอบคือ นิ้วนางนั้นก็เพราะคำว่า **“ของ”** ในที่นี้ หมายถึง แหวน ซึ่งเป็นสิ่งของที่เราสวมไว้ที่นิ้วนางเพื่อบอกสถานะความสัมพันธ์

จากภาษิตดังกล่าวจะสังเกตได้ว่าการสร้างปริศนาขึ้นนั้นเป็นการบรรยายที่นำลักษณะของคำตอบมาสร้าง นอกจากการปริศนาแบบบรรยายลักษณะแล้ว ยังมีการบรรยายแบบคำตรงข้าม ตัวอย่างเช่น **ตัดกบตัด ตัด پایบ่เทียว (เส้นผม)** บรรยายส่วนประกอบ เช่น **สองหูสองตา พอเมื่อ ยื่นมา เอาขาพันหู (แว่นตา)** บรรยายแบบการเล่นคำ เช่น **ปลดกะบ่หลุด หลุดกะบ่ออก (ช้อง)** และการสร้างปริศนาจากการเปรียบเทียบ เช่น **จัว ทั้งฝูง จุงเชือกเส้นเดียว (คนสาวไหม)** เปรียบเทียบกิริยาอาการของคนสาว

ใหม่เหมือนการจุงเชือกัวทั้งฝูง คือเส้นไหมที่ออกมาจากรังไหมหลาย ๆ รังแล้วมารวมกันเป็นเส้นเดียว

ฉะนั้น ปริศนาคำทายอีสานส่วนใหญ่จึงมักจะเน้นการสร้างด้วยการบรรยาย เพราะเป็นการสร้างจากลักษณะของสิ่งนั้น นำลักษณะเด่นมาเรียงเป็นข้อความ เพื่อให้ผู้ทายสามารถคาดคะเนคำตอบและสังเกตได้จากสิ่งรอบตัว และการสร้างแบบการเปรียบเทียบก็มักจะนำคำตอบไปเปรียบกับสิ่งต่าง ๆ เพื่อลวงผู้ทายให้ตีความไปอีกลักษณะหนึ่ง เป็นการลวงในปริศนาคำทายที่ทำให้การทายปริศนาสนุกมากยิ่งขึ้น

ทั้งหมดนี้เป็นกลวิธีการสร้างที่เกิดจากการใช้ภาษา และเป็นการเล่นภาษาที่แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาทางภาษาของผู้ใช้ภาษาเอง

บทเรียน

เฮอร์มานน์ เฮสเส เอเซียน

สตาส แอป

๒๕๐ หน้า ราคา ๓๒๐ บาท

พิมพ์ครั้งที่ ๕ สำนักพิมพ์เคล็ดไทย

“เมื่อต้นไม้ถูกตัดยอด มันจะแตกแขนงใหม่ที่โคนมันได้ วิญญาณมนุษย์เมื่อถูกทำลายในวัยเริ่มพลิบาน ย่อมหาทางกลับสู่จุดเริ่มแรกของฤดูใบไม้ผลิแห่งชีวิตของมัน” (หน้า ๑๕๐)

บทเรียน (The Prodigy) นวนิยายของ เฮอร์มานน์ เฮสเส นักเขียนรางวัลโนเบล ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี ๑๙๐๖ นวนิยายเรื่องนี้พรรณนาให้เห็นธรรมชาติอันงดงาม สะท้อนชีวประวัติส่วนหนึ่งของเฮสเส เนื่องจากเขาเคยถูกพ่อแม่เลี้ยงเชิญให้เข้าเรียนในวิทยาลัย แต่เฮสเสกลับต่อต้านการเรียนในระบบทุกวิถีทาง จนพ่อแม่เลิกล้มความพยายามในที่สุด นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องหนึ่งที่สะท้อนการศึกษาในอดีตของเยอรมนี แม้ระยะเวลาจะผ่านมากกว่าร้อยปี ก็ยังสะท้อนแง่มุมเกี่ยวกับค่านิยมด้านการศึกษาได้ทุกยุคทุกสมัย

นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของ **ฮันส์ กิเบนราธ** เด็กน้อยที่มีปัญญาเบื่องปราดฉลาดด้านวิชาการเติบโตในชนบทเล็ก ๆ แห่งแคว้นสวาเบีย จังหวัดวูร์เท็มเบอร์ก เคยมีชีวิตสนุกกับการตกปลา เดินป่าและว่ายน้ำ อาศัยอยู่กับพ่อสองคน นายกิเบนราธผู้เป็นพ่อ ชิดเส้นทางเดินให้ฮันส์ต้องอยู่ในกรอบที่เขาวางแผนอนาคตไว้ ให้ฮันส์ กวดวิชาและเรียนพิเศษกับพระประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ฮันส์สอบเข้าเรียนศาสนวิทยาลัยโปรเตสแตนต์ที่มีชื่อเสียงของประเทศ จากเด็ก

ที่เคยใช้ชีวิตสนุกสนานรื่นรมย์ไปกับธรรมชาติค่อย ๆ ถูกยึดเยียดความทะเยอทะยานเพื่ออนาคตที่ผู้ใหญ่วาดหวัง เมื่อเข้าเรียนในศาสนวิทยาลัยชีวิตของฮันส์เริ่มเปลี่ยนไป การแข่งขันในการเรียนเข้ามาแทนที่ ต้องอุทิศเวลาทั้งหมดเพื่อการท่องจำบทเรียน วันเวลาล่วงผ่าน ในวิทยาลัยฮันส์มีเพื่อนตัวหนังสือหลายคน หนึ่งในนั้นคือ **เฮอร์มานน์ เฮลเนอร์** เพื่อนที่ไม่เหมือนใคร ผู้ทำให้ชีวิตฮันส์เปลี่ยนไป จากเด็กหน้าห้องที่ครูทั้งวิทยาลัยยอมรับ กลับเปลี่ยนเป็นหลังมือ จนท้ายที่สุดฮันส์ถูกส่งตัวกลับบ้าน และพบกับโศกนาฏกรรมที่ไม่มีใครคาดคิด

นวนิยายเรื่องนี้นำเสนอชีวิตของฮันส์ เด็กน้อยที่มีชีวิตลึกลับ หัวใจวิญญาณของฮันส์ถูกทำลายไปเรื่อย ๆ จากความคาดหวังของผู้ใหญ่ ไม่มีใครสักคนที่รับฟังและให้ฮันส์ใช้ชีวิตตามวัยที่ควรจะเป็น ซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้ว่า การศึกษาในบ้านเราต่างก็มุ่งไปที่การแข่งขันเพื่อชัยชนะ ผู้ใหญ่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ในบ้านเราต่างมีส่วนและยึดเยียดความสำเร็จให้กับลูกหลานของตนจนกลายเป็นค่านิยม เด็กต้องเรียนเก่ง

จะเรียนเก่งได้ต้องเรียนพิเศษกวดวิชา เพื่อประสบความสำเร็จ ชีวิตของฮันส์จึงเป็นอุทาหรณ์ที่ตีต่อระบบการศึกษาในปัจจุบัน

สารัตถะของนวนิยายเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กควรเติบโตตามวัยและมีชีวิตอันสดใส หากเด็กได้อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ได้เรียนรู้สรรพสิ่งรอบล้อม สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้หัวใจและจิตวิญญาณของวัยเยาว์อ่อนโยนและเข้มแข็งพอที่จะยืนหยัดบนโลกใบนี้

“เมื่อต้นไม้ถูกตัดยอด มันจะแตกแขนงใหม่ที่โคนมันได้ วิญญาณมนุษย์เมื่อถูกทำลายในวัยเริ่มพลิบาน ย่อมหาทางกลับสู่จุดเริ่มแรกของฤดูใบไม้ผลิแห่งชีวิตของมัน นั่นคือการดิ้นรนกลับสู่วัยเยาว์ที่ผ่าน มา ราวกับจะได้พบความหวังใหม่ที่นั่น และได้ต่อสายใยที่ขาดสะบั้นนั้นแล้วอีกครั้งหนึ่ง แม้รากแขนงที่แตกใหม่จะเติบโตอย่างรวดเร็ว อุดมด้วยน้ำเลี้ยง แต่มันก็เป็นไปได้เพียงส่วนที่คล้ายคลึงของชีวิต ไม่มีวันกลับเป็นต้นไม้สมบูรณ์ได้อีกเลย” (หน้า ๑๕๑)

‘บ้าง’

“บ้าง” เป็นคำชนิดใด? ปอยครั้งที่ข้าพเจ้าถามนักเรียน มักได้รับคำตอบกลับมาแบบเร็ว ๆ ว่า “วิภาคสรรพนาม” ไม่ต้องบอกก็รู้ว่านักเรียนของข้าพเจ้ายังคงคุ้นเคยกับตำราแนวเดิมอย่างตำราหลักภาษาไทย ของพระยาอุปกิตศิลปสาร มากกว่าตำราบรรทัดฐานภาษาไทย ที่ตั้งชื่อคำว่า “บ้าง” ว่า “สรรพนามแยกฝ่าย” แทนคำว่า “วิภาคสรรพนาม”

ทั้งสองตำราอธิบายคำชนิดนี้เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร? เดียวเราจะมาอภิปรายประเด็นนี้กันภายหลังกลับไปทีคำถาม “บ้าง” เป็นคำชนิดใด? ให้ลองดูตัวอย่างประโยคเหล่านี้..

- 1) ผู้ชายแต่ละคนในชีวิตฉัน บ้างดี บ้างชั่ว
- 2) นักเรียนที่มาสอบสัมภาษณ์ บ้างก็ตอบคำถามได้ บ้างก็ไม่รู้อะไรเลย
- 3) รัฐบาลทำอะไรไป ๆ มาเยอะแล้ว ควรจะฟังประชาชนบ้าง
- 4) เวลาเมื่อ ๆ ฉันก็ไปดูหนังบ้าง เดินห้างบ้าง
- 5) ดูหนังบ้าง เดินห้างบ้าง

“บ้าง” ที่ยกตัวอย่างทั้งหมดนี้เป็นสรรพนามทั้งหมดหรือไม่ คำตอบคือ ไม่ คำว่า “บ้าง” ที่เป็นสรรพนามมีแค่ตัวอย่างที่ 1) และ 2) ส่วน “บ้าง” ในตัวอย่างที่ 3) และ 4) เป็นคำชนิดอื่น ๆ ส่วนในตัวอย่างที่ 5) จะกล่าวถึงในตอนท้ายสุด

“บ้าง” ที่เป็นสรรพนามแยกฝ่าย หรือวิภาคสรรพนามเป็นอย่างไร?

สาระสำคัญที่ทั้งสองตำราว่าไว้เหมือนกันคือ คำว่า “บ้าง” เป็นสรรพนามที่ใช้แทนหน่วยนามข้างหน้า เพื่อแสดงว่าหน่วยนามนั้น ๆ แยกออกเป็นส่วน ๆ หน้าที่ของ

คำนี้คือการ ‘แทนนาม’ เราไม่ต้องเสียเวลาพูดถึงหน่วยนามที่กล่าวมาแล้วอีก เช่น ประโยคใน 1) และ 2) เราไม่ต้องเอ่ยนามซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่า “ผู้ชายแต่ละคนในชีวิตฉันดี ผู้ชายแต่ละคนในชีวิตฉันชั่ว” “นักเรียนที่มาสอบสัมภาษณ์ตอบคำถามได้ นักเรียนที่มาสอบสัมภาษณ์ไม่รู้อะไรเลย” แต่จะใช้คำว่า “บ้าง” แทนนามนั้น ๆ

“บ้าง” ปรากฏตำแหน่งใด ?

“บ้าง” จะปรากฏคู่กัน 2 คำ (หรืออาจมากกว่านั้น) ในโครงสร้าง *นาม/สรรพนาม + บ้าง + กริยา + บ้าง + กริยา* เช่น *‘คอนโดแถวนี้บ้างร้างบ้างปล่อยเช่า’ ‘ลูกค้าบ้างก็เต็มใจพากลุมมาเอง บ้างก็โวยวาย บ้างก็ประชดประชันเหน็บแนม’* เช่นเดียวกับประโยคในข้อ 1) และ 2) ส่วน “บ้าง” ในตัวอย่างที่ 3) และ 4) ไม่ใช่สรรพนาม *ทำไม่ล่ะ?..* ก็ต้องย้อนกลับไปดูนิยาม

ซึ่งจะพบว่า “บ้าง” ในที่นี้ไม่ได้ทำหน้าที่แทนนามที่ถูกแยกออกเป็นส่วน ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ของสรรพนาม คำว่า “บ้าง” ในประโยค *“รัฐบาลทำอะไรไป ๆ มาเยอะแล้ว ควรจะฟังประชาชนบ้าง”* ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยา ‘ฟัง’ เช่นเดียวกับประโยคที่ 4) “บ้าง” ในที่นี้ก็ได้จำแนกหน่วยนามเป็นส่วน ๆ ฝ่าย ๆ แต่ทำหน้าที่ขยายกริยา “ดู(หนัง)” และ “เดิน(ห้าง)”

ว่าแล้วก็นึกถึงวลีฮิตในช่วงสมัยหนึ่ง *“...บ้างไรบ้าง”* สุดแต่จะเปลี่ยนคำกริยาเป็นคำใด เช่น *‘เมาบ้างไรบ้าง พักบ้างไรบ้าง เจ็บบ้างไรบ้าง ฯลฯ’* “บ้าง” ในวลีนี้เป็นคำขยายกริยา ในโครงสร้าง *กริยา + บ้าง + ไร+ บ้าง* ไม่ใช่คำสรรพนาม

แล้วตัวอย่างที่ 5) *ดูหนังบ้าง เดินห้างบ้าง* ละ ? “บ้าง”

เป็นคำชนิดใด
 ข้อนี้น่าสนใจ เพราะตำราหลักภาษาไทย และตำราบรรทัดฐานภาษาไทย อธิบายไม่ตรงกัน

ตำราหลักภาษาไทยอธิบายว่า “บ้าง” ที่ใช้ประกอบหลังกริยา เช่น *นอนบ้าง นั่งบ้าง* ให้นับว่าเป็นคำวิเศษณ์ (อุปกิตศิลปสาร, 2524: 81) ซึ่งข้อนี้ไม่ตรงกับบรรทัดฐานภาษาไทย ที่มองว่า “บ้าง” ที่ปรากฏหลังกริยาของหน่วยนามที่มีหลายฝ่าย ยังคงนับว่าเป็นคำสรรพนามแยกฝ่าย เช่น *“ไฟพวกนี้ติดบ้าง ไม่ติดบ้าง”* คำว่า “บ้าง” ปรากฏหลังกริยา ‘ติด’ และ ‘ไม่ติด’ ก็จริง แต่ยังคงทำหน้าที่แยกนาม ‘ไฟ’ ออกเป็นพวก ๆ (หมายความว่า “ไฟพวกนี้บ้างดวงติด และไฟพวกนี้บ้างดวงไม่ติด”) ฉะนั้น “บ้าง” ในโครงสร้าง *นาม/สรรพนาม + กริยา + บ้าง + กริยา + บ้าง* นี้ เห็นควรนับว่าเป็นคำสรรพนามแยกฝ่ายดังตำราบรรทัดฐานภาษาไทย

ส่วนตัวอย่างที่ 5) *“ดูหนังบ้าง เดินห้างบ้าง”* นั้นไม่ควรด่วนสรุปฟันธงว่า “บ้าง” เป็นคำสรรพนาม หรือคำขยายกริยา เพราะบริบทไม่ชัดเจน กล่าวคือ ไม่ปรากฏหน่วยนามข้างหน้า สมมติว่ามีหน่วยนามที่เป็นประธานคือ ‘เพื่อน ๆ หลายคน’ ในบริบท *“หลังสอบเสร็จเพื่อน ๆ หลายคน ไปดูหนังบ้าง ไปเดินห้างบ้าง”* ควรจะวิเคราะห์ว่า “บ้าง” เป็นวิภาคสรรพนามหรือสรรพนามแยกฝ่าย เพราะจำแนก ‘เพื่อน ๆ’ ออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่หากปรากฏในบริบท *“เวลาเมื่อ ๆ ฉันก็ไปดูหนังบ้าง ไปเดินห้างบ้าง”* ก็ควรเป็นนับเป็นคำวิเศษณ์เพราะทำหน้าที่ขยายกริยา

ฉะนั้น เมื่อจะวิเคราะห์ว่า “บ้าง” เป็นคำชนิดใด ก็ควรต้องดูบริบทบ้าง... ไรบ้าง

เอกสารอ้างอิง

วิจิตร ณ ภาณุพงศ์ และคณะ. (2555). *หนังสืออุทกศาสตร์ภาษาไทย : ชุดบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3 : ชนิดของคำ วลี ประโยค* (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2533). *หลักภาษาไทย (อักษรวิธี อธิบาย วากยสัมพันธ์ อักษรลักษณะ)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

การถวายข้าว พระพุทธร

ในงานบุญพิธีทางพุทธศาสนา มีธรรมเนียมอย่างหนึ่งคือ นอกจากจะมีการถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสงฆ์แล้ว ยังมีการถวายข้าวพระด้วย **ข้าวพระ** ในที่นี้ก็คือ ข้าวที่จัดถวายพระพุทธร หรือที่เรียกว่า **ข้าวพระพุทธร** การถวายข้าวพระเป็นการเลียนแบบมาแต่สมัยพุทธกาล คือในสมัยนั้นชาวพุทธนิยมทำบุญเลี้ยงพระภิกษุสงฆ์ที่มีพระพุทธรเจ้าเป็นประธาน ดังคำบาลีว่า **พุทธรูปมฺโข ภิกขุสังโฆ** เมื่อพระพุทธรเจ้าปรินิพพานแล้วและมีประเพณีสร้างพระพุทธรูปเป็นสัญลักษณ์แทนพระองค์แล้ว เวลาทำบุญเลี้ยงพระภิกษุสงฆ์จึงจัดที่ตั้งพระพุทธรูปไว้ด้วย เพื่อแสดงว่ายังมีพระพุทธรเจ้าเป็นประธาน และนิยมจัดอาหารถวายพระพุทธรูปด้วย การถวายข้าวพระพุทธรเป็นการบูชาพระพุทธรเจ้าด้วยอาหารเหมือนบูชาด้วยดอกไม้ธูปเทียน มิใช่ถวายเพื่อให้พระพุทธรเจ้าเสวยจริง ๆ มิใช่เป็นการเซ่นไหว้พระพุทธรเจ้า อย่างการเซ่นผี

ในการถวายข้าวพระ มีคำถวายและคำลาเป็นภาษาบาลีที่แต่งขึ้นโดยนักปราชญ์ทางภาษาบาลี โดยคำถวายข้าวพระ มีอยู่ว่า **“อิมัง สุปะพะยัญชนะ สัมปันนัง สาถีนัง โอทะนัง อุทะกัง วะรัง พุทธรัสสะ ปุเชมิ”** (ข้าพเจ้าบูชาพระพุทธรด้วยข้าวสุกแห่งข้าวสาถี พร้อมทั้งแกงและกับนี้ กับทั้งน้ำอันประเสริฐ) และ คำลาข้าวพระมีอยู่ว่า **“เสถัง มังคลา ยาจามิ”** (ข้าพเจ้าขอสิ่งที่เป็นมงคล)

หลายคนมีความกังขาว่า ธรรมเนียมการถวายข้าวพระพุทธรนี้มีอยู่ในพระไตรปิฎกจริงหรือไม่ ตอบว่ามีจริง ในอรรถกถาทักขิณาวិภังคสูตร พระอรรถกถาจารย์อธิบายเหตุผล เป็นปุจฉา-วิสัชนา ดังนี้ การให้ทานในสงฆ์ ๒ ฝ่าย มีพระพุทธรเจ้าเป็นประธานนี้เป็นการถึงแล้วในสงฆ์ **ประการที่ ๑** การให้ทานในสงฆ์ ๒ ฝ่าย ในเมื่อตถาคตปรินิพพานแล้วนี้ เป็นที่ถึงแล้วในสงฆ์ **ประการที่ ๒** ถามว่า เมื่อพระตถาคต

ปรินิพพานแล้วยังอาจถวายทานแด่พระสงฆ์ ๒ ฝ่ายมีพระพุทธรเจ้าเป็นประมุขอยู่หรือไม่ ตอบว่า อาจทำได้ ถามว่า ทำอย่างไร ตอบว่า ควรตั้งพระพุทธรูปที่มีพระธาตุในฐานะประมุขของสงฆ์ ๒ ฝ่ายในอาสนะ วางตั้งถวายวัตถุทั้งหมด มีทักษิโณทกเป็นต้นแต่พระศาสดาก่อนแล้วถวายแด่พระสงฆ์ ๒ ฝ่าย ท่านได้ชื่อว่าถวายสงฆ์ ๒ ฝ่ายมีพระพุทธรเจ้าเป็นประมุขอย่างนี้

จากหลักฐานในอรรถกถาข้างต้น จึงเชื่อได้ว่า แม้ว่าพระพุทธรองค์จะปรินิพพานนานแล้วแต่พุทธศาสนิกชนยังสามารถทำบุญอุทิศสงฆ์โดยมีพุทธรเจ้าเป็นประมุขได้โดยการตั้งพระพุทธรูปไว้ที่โต๊ะหมู่บูชาและจัดสำรับสำหรับถวายแด่พระพุทธรเจ้าข้างหน้าโต๊ะหมู่แล้วจึงถวายพระภิกษุสงฆ์ในลำดับถัดไป **การถวายข้าวพระพุทธรเกิดขึ้นหลังพุทธกาลแต่ยังปฏิบัติกันมานานาประเทศที่นับถือพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ เช่น ไทย พม่า เขมร ลาว จนกระทั่งปัจจุบัน**

“กำเนิดชาตก”

ชาตกมีอยู่จำนวนมาก มิใช่มีอยู่เฉพาะในคัมภีร์ชาตกพระสุตตันตปิฎกเท่านั้น ชาตกบางเรื่องต่างออกไปจากชาตกในคัมภีร์ชาตกอย่างสิ้นเชิง การที่ชาตกขึ้นมามากมายเช่นนี้ทำให้พุทธศาสนิกชนได้รับรู้เรื่องชาตกหลากหลาย ทั้งชาตกเดิมที่มีอยู่ในพระสุตตันตปิฎก และชาตกที่ไม่มีในพระสุตตันตปิฎก ชาตกจำนวนมากเหล่านี้กำเนิดขึ้นได้ 4 ทาง คือ

1. พระพุทธเจ้าทรงระลึกชาติได้
2. พระพุทธเจ้าทรงนำนิทานเก่ามาดัดแปลงสั่งสอนพุทธศาสนิกชน
3. ผู้รู้ทางพระพุทธศาสนานำเค้าเรื่องเดิมจากแหล่ง
4. ผู้รู้ทางพุทธศาสนาผูกเรื่องแต่งชาตกขึ้นมาเองโดยไม่อาศัยเค้าโครงเรื่องจากที่อื่น

วรรณกรรมชาตกในส่วนของพระพุทธเจ้าทรงระลึกชาติได้นั้น เชื่อกันว่าคือชาตกในขุททกนิกาย **พระสุตตันตปิฎก** นั่นเอง ชาตกส่วนนี้บรรดาสาวกของพระพุทธองค์ได้จดจำกันมาตามลำดับจนกระทั่งได้มีการสังคายนา และได้มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ชาตกที่พระพุทธเจ้าทรงนำนิทานเก่ามาดัดแปลงสั่งสอนนั้น ก็รวมอยู่ในขุททกนิกาย พระสุตตันตปิฎกด้วย ดังนั้น การจะแยกแยะว่าชาตกเรื่องใดเป็นเรื่องที่ทรงระลึกชาติได้หรือทรงนำนิทานเก่ามาดัดแปลงนั้นจึงเป็นเรื่องยาก ชาตกที่ผู้รู้ทางพระพุทธศาสนานำเค้าโครงเรื่องมาแต่งใหม่นั้นมีอยู่จำนวนมาก ทั้งชาตกฝ่ายหินยานและมหายาน ทั้งที่เป็นวรรณกรรมแบบฉบับและวรรณกรรมท้องถิ่น ส่วนชาตกที่ผู้รู้ทางพุทธศาสนาแต่งขึ้นมาเองตามพื้นฐานของความรู้และ

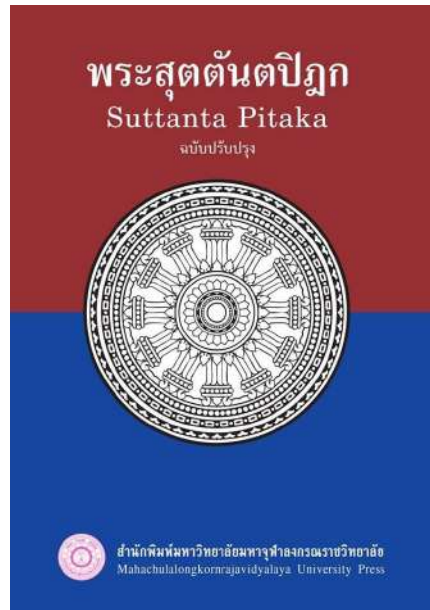
ภูมิปัญญานั้นมีอยู่บ้าง แต่ไม่มากเหมือนชาตกที่นำเค้าเรื่องเดิมมาแต่ง (สิบลึงค์ ธรรมชาติ . 2542 : 1)

เรื่องเกี่ยวกับชาตก เดิมทีเดียวเกิด ณ ที่ใดนั้นย่อมสรุปได้ยาก ชาตกที่พอจะกล่าวได้มีอยู่อย่างเดียวคือ **ชาตกในขุททกนิกาย พระสุตตันตปิฎก** ซึ่งเชื่อว่าเป็นพุทธวจนะ เรื่องของพระพุทธเจ้าส่วนนี้จะมีสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอินเดีย ทรงเจริญวัยขึ้นจากสังคมวัฒนธรรมอินเดีย พระองค์ย่อมได้รับสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมอินเดียและทรงแสดงออกด้านสังคมวัฒนธรรม ด้วยการสั่งสอนในส่วนที่เป็นธรรมชาตก ชาตกนอกเหนือจากนี้คงหาต้นตอในการเกิดได้ยาก เพราะการเกิดนิทานหรือเรื่องเล่าต่าง ๆ นั้น เกิดได้ 2 ลักษณะ คือ เกิดในที่หนึ่งแล้วแพร่กระจายไปยังอีกที่หนึ่ง เพราะมนุษย์มีการติดต่อกันอยู่ตลอดเวลา และเกิดในเวลาเดียวกัน หรือระยะเวลาใกล้เคียงกันในหลาย ๆ ที่ ทั้งนี้เพราะมนุษย์ย่อมมีความรู้สึกนึกคิดไม่แตกต่างกันไปมากนัก แม้จะอยู่กันคนละซีกโลกกันก็ตาม

ศิราพร วิฑูระฐาน (2523 : ข) กล่าวถึงนิทานเกิดขึ้นที่หนึ่ง ย่อมแพร่กระจายไปสู่ที่อื่น ๆ ได้ว่า เมื่อเราศึกษาในนิทานที่ปรากฏตามถิ่นต่าง ๆ ของโลก จะพบว่า นิทานที่กำเนิดในถิ่นหนึ่ง แต่ไปปรากฏในอีกถิ่นหนึ่งที่อยู่ห่างไกลกันใดทั้งนั้น เพราะมนุษย์มีการติดต่อระหว่างกัน เช่น มีการไปมาหาสู่เพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกัน นานวันเข้าก็สนิทสนมกันมากขึ้น การติดต่อกันมิได้เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์เท่านั้น แต่จะคุยกันถึงชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน

ด้วย ด้วยเหตุนี้เอง นิทานซึ่งเป็นเรื่องประจําใจในแต่ละฝ่ายก็ได้รับการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดต่อกันต่อไป จากหมู่บ้านหนึ่งไปสู่อีกหมู่บ้านหนึ่ง จากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่ง นิทานที่กำเนิดจากที่หนึ่งจึงสามารถไปปรากฏอยู่ตามแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

ชาตกจัดเป็นนิทานเช่นกัน แต่จะเน้นที่อดีตชาติของพระพุทธเจ้า ซึ่งเรียกว่า **พระโพธิสัตว์หรือมหาสัตว์** ตัวละครที่เป็นพระโพธิสัตว์หรือมหาสัตว์ในเรื่อง คือ ตัวเอกของเรื่อง ตัวเอกของเรื่องบางเรื่องเป็นสัตว์ บางเรื่องเป็นมนุษย์ที่ยากจนข้นแค้น บางเรื่องเป็นมนุษย์ในตระกูลสูง มียศถาบรรดาศักดิ์ไม่ว่าจะถือกำเนิดในสภาพใด พระโพธิสัตว์หรือมหาสัตว์จะเป็นผู้เสียสละคอยช่วยเหลือสัตว์หรือเพื่อนมนุษย์ให้รอดพ้นจากทุกข์ภัยเสมอ แม้จะสิ้นชีวิตก็ตาม นิทานชาตกบางเรื่อง เดิมทีอาจจะเป็นนิทานท้องถิ่นของถิ่นใดถิ่นหนึ่ง ประเทศใดประเทศหนึ่งก็ได้ ต่อมามีการแพร่กระจายในกลุ่มชนที่นับถือพระพุทธศาสนา ผู้นับถือพระพุทธศาสนาที่มีความเฉลียวฉลาดก็นำเอามาดัดแปลงแต่งเติมให้เป็นนิทานชาตก ด้วยการแต่งเน้นที่ตัวเอกว่าเป็นพระโพธิสัตว์พร้อมกับมีการประชุมชาตก เพื่อให้เข้าลักษณะของเรื่องชาตกในคัมภีร์ชาตกในพระพุทธศาสนา วรรณคดีชาตกไทยมีอยู่ส่วนหนึ่งที่กำเนิดขึ้นในลักษณะนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **ชาตกในปัญญาสชาตก** ซึ่งเป็นชาตกนอกนิบาต (พาหิรชาตก) ที่มีชื่อเสียงทางภาคเหนือของไทย

พระสุตตันตปิฎก

พิศมึพระ เรื่องจริง

หลายคนคงเข้าใจว่าการโพสต์เรื่องจริงไม่ผิดกฎหมาย แต่ “ความจริงก็คือความจริง (เงินเป็นของครู... 5555)” ความจริงเป็นสิ่งที่ไมตาย แต่คนโพสต์อาจติดคุกได้ เพราะอาจเป็นการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ว่าด้วยการหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา

.....ถามว่า “พูดความจริงทำไมต้องผิด” ในทัศนะคติของผม ผมมองว่ากฎหมายเป็นเครื่องมือทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข การนินทาว่าร้ายกันจึงอาจเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในสังคมได้ แม้สิ่งที่พูดอยู่เป็นความจริง หากพูดแล้วไม่เกิดประโยชน์อะไรแก่สังคมก็ไม่จำเป็นต้องพูด เพราะการพูดจะทำให้เกิดความเสียหายได้

คำว่า “การหมิ่นประมาท” มีองค์ประกอบสำคัญดังนี้
๑. ใส่ความ การพูดจาใส่ร้ายผู้อื่น ด้วยลักษณะการยืนยันข้อเท็จจริง ในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือสิ่งเป็นความจริง (สิ่งที่เป็ความจริง)

๒. ผู้อื่น คือ ใครก็ได้ที่ไม่ใช่ตัวเรา

๓. ต่อบุคคลที่สาม

ตัวอย่างการฟ้องร้องประกอบการตั้งสติก่อน(สตาร์ท) โฟสต์

.....ได้ความว่า จำเลยได้กล่าวต่อหน้าบุคคลหลายคนในงานวัดญาในท้ยว่า “พระวัดนี้ดูหน้ง พระวัดนี้เลวมก ดูหน้งบ้าง บ้าผู้หญิงบ้าง ฯลฯ” ปรากฏว่าพระวัดที่กล่าวนี้มีอยู่ 6 รูป พระภิกษุแดงซึ่งเป็นพระอยู่ในวัดนี้ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิ้งว่า จำเลยมิได้กล่าวหมิ่นประมาทพระภิกษุแดงโดยเฉพาะ พระภิกษุแดงจึงไม่ใช่ผู้เสียหายและ

ไม่มีอำนาจร้องทุกข์พิพากษายกฟ้อง แต่โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า ตามถ้อยคำที่จำเลยกล่าวเป็นการหมิ่นประมาทพระภิกษุในวัดนั้นทุกรูป และพระในวัดนั้นก็ม็อยู่เพียง 6 รูป พระภิกษุแดงย่อมมีอำนาจร้องทุกข์ได้ เพราะเป็นผู้เสียหายด้วยผู้หนึ่ง ส่วนผู้เสียหายอื่น ๆ จะไม่ร้องทุกข์ก็แล้วแต่ท่าน พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดให้ลงโทษจำเลย

อีกตัวอย่าง คือ

การที่จำเลยให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการซึ่งผู้บังคับบัญชาของจำเลยแต่งตั้งขึ้นเพื่อสืบสวนหาข้อเท็จจริงกรณีที่มีผู้กล่าวหา ส. ว่าประพฤติและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยกล่าวว่า จำเลยได้ยิน ชาวเล่าลือว่า ส. กับโจทก์เดิน ด้วยกันนอกโรงเรียนและมีความสัมพันธ์ถึงขั้นได้เสียกับโจทก์นั้น เป็นการกล่าวในฐานเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาถูกผู้บังคับบัญชาเรียกไปให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการอันเป็นส่วนรวม และเป็นกรกล่าวไปตามข่าวลือ ไมยยืนยันว่าเป็นความจริง และไม่ตั้งใจให้ผู้ฟังเชื่อว่าโจทก์มีพฤติกรรมตามข่าวลือนั้น จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

บางทีการโพสต์ความจริงก็เป็นเรื่องผิด ขณะทีบางครั้งการโพสต์ข่าวลือเป็นเรื่องที่เอาความผิดไม่ได้ เราผู้เขียนย่อมมีสิทธิเลือกกำหนดข้อความที่จะเขียนได้ อยู่ที่เราจะเลือกแล้วว่าตนจะเขียนหรือไม่เขียนดี (เจตนา) แต่อย่างที่ได้กล่าวข้างต้นว่า “แม้ทีโฟสต์จะเป็นเรื่องจริง แต่ถ้าทำแล้วไม่ได้ประโยชน์อะไรต่อสังคมเลยไม่ต้องโพสต์ดีกว่า”

ขอบคุณสำนักงานกฎหมายมายนิธิลอว์แอนด์วินด์

ตลาดเมืองสำโรง

เมลแชนธ์แลกัมพูชา เพื่อนบ้านเรา : บ้านเรือนเคียงกัน (3)

จังหวัดอุดรมีชัย : โอะตอเมียนจีย

“**อุดรมีชัย**” จังหวัดทางตอนเหนือของกัมพูชาที่อยู่ติดชายแดนไทย เป็นหนึ่งในจังหวัดอันเป็นเมืองผ่านของผู้คนหรือนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถโดยสารหรือรถยนต์ส่วนตัว ชื่อจังหวัด **อุดรมีชัย** (โอะตอเมียนจีย) มาจากรูปคำในภาษาเขมร ឧត្តរមានជ័យ แปลว่า **ทิศเหนืออันมีชัย**

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีจุดหมายปลายทางไปจังหวัดเสียมเรียบ (เสียมราฐ) หรือจังหวัดใกล้เคียงอื่น ๆ เมื่อข้ามชายแดนที่ด่านช่องสะง่า จังหวัดศรีสะเกษ หรือด่านช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ (ด่านโอรส์เมียด) จะได้ผ่านจังหวัดอุดรมีชัย แม้ว่าจะเป็นเมืองผ่านของนักท่องเที่ยว ทว่าอุดรมีชัยมีเรื่องราวในหน้าประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจไม่น้อย

ในอดีตจังหวัดอุดรมีชัยเคยเป็นฐานที่มั่นของกลุ่มกองกำลังเขมรแดงเมื่อราว ค.ศ.1970-1975 โดยในช่วง ค.ศ. 1989 กองกำลังเขมรแดงได้สร้างฐานที่มั่นบนพื้นที่เทือกเขาพนมดงรักและตั้งอำเภอ อ้อนลองแวง (អ្នងង់វែង) ซึ่งเป็นอำเภออยู่ติดกับชายแดนที่ช่องสะง่าให้เป็นฐานบัญชาการหลัก ปัจจุบันเป็นที่รู้จักกันในชื่อ **หมู่บ้านวัฒนธรรมของ**

เขมรแดง (Tamok) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์สำหรับนักเดินทางที่สนใจประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ทั้งนี้ พื้นที่แนวชายแดนไทยกับจังหวัดอุดรมีชัยที่เป็นป่าและพื้นที่รกร้างในปัจจุบัน ยังเป็นพื้นที่ที่มีกัประเบิดซึ่งกลุ่มเขมรแดงฝังไว้อยู่จำนวนมาก นักเดินทางจึงต้องเดินทางตามเส้นทางหลักไม่ควรออกนอกเส้นทางเพื่อลดความเสี่ยงและอันตรายจากกัประเบิด

จากที่กล่าวข้างต้นว่าจังหวัดอุดรมีชัยตั้งอยู่ในพื้นที่เทือกเขาพนมดงรัก มีทรัพยากรป่าไม้ซึ่งเป็นที่ต้องการของเหล่านายทุนเถื่อน ปัจจุบันจึงยังมีปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและการบุกรุกป่าข้ามชาติ แม้จะต้องเสี่ยงกับอันตรายจากกัประเบิดในป่าก็ตาม

ในส่วนของเขตการปกครองอำเภอ ในความดูแลของจังหวัดอุดรมีชัย ประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อ้อนลองแวง (អ្នងង់វែង) บ็อนเตียอ้อมปิล (បន្ទាយអំពិល) จงกาล (ចុងកាល) สำโรง (សំរោង) ทรอเปียงปราสาท (ត្រពាំងប្រាសាទ) โดยมีอำเภอสำโรง (សំរោង) เป็นเมืองหลักหรือเมืองหลวงของจังหวัด สถานที่ที่

นักเดินทางมักจะไปเยี่ยมชมเมื่อแวะพักแวะเที่ยวในจังหวัดนี้ ได้แก่ ตลาดเช้าสำโรง น้ำตก Laang หรือน้ำตก Champei ซึ่งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดออกไป 35 กิโลเมตร

หากมองอย่างผิวเผิน จังหวัดอุดรมีชัยอาจเป็นเพียงทางผ่านของนักเดินทางทั่วไป แต่สำหรับนักเดินทางที่สนใจเรื่องราวเชิงสังคมของเมืองเล็ก ๆ ที่มีความหมายเชิงลึกในบริบทประวัติศาสตร์ **เมืองเล็ก ๆ เมืองนี้ถือเป็นสถานที่ที่นักเดินทางควรไปเยือนและสัมผัสสักครั้ง**

ฉบับหน้าจะเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับจังหวัดบันทายมีชัย (บ็อนเตีย-เมียนจีย) ซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดอุดรมีชัยและเป็นจังหวัดติดชายแดนไทยเช่นกัน

โรงเรียนในเมืองสำโรง

ข้อมูลและแหล่งภาพ

ข้อมูล : <http://www.doasia.com/cambodia>

ภาพบน : https://th.wikipedia.org/Samraong_market_stalls.jpg

ภาพล่าง : https://th.wikipedia.org/wiki/Samraong_school.jpg

ภาพจาก: <https://news.kapook.com/ /topics/เรื่องเท่านั้น>

‘ดอต’ เรื่องเท่า

หากเปรียบเทียบความรักเหมือนกับการเลือก

เรื่องเท่า ใคร ๆ ก็อยากจะได้เรื่องเท่าที่สวยงามและถูกใจ ตามสไตล์ในแบบที่เป็นตัวเรา เช่นในละครเรื่อง “เรื่องเท่านั้น” ออกอากาศทางช่อง AMARIN TV ที่ฟังแค่ชื่อเรื่องก็ชวนให้นึกถึงชื่อพันธุกล้วยไม้สกุลหนึ่งที่มีลักษณะกระเปาะของดอกคล้ายคลึงกับรองเท้าของสตรี “เรื่องเท่านั้น” สะท้อนบุคลิกเฉพาะตัวที่แตกต่างกันของผู้หญิงสี่คนในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี เริ่มจากสาวคนแรก “**วริษา**” พี่อาร์สาวสุดมันประจำแบรนด์ The Shoes เธอเปรียบเสมือนรองเท้าสันสูง ความฝันสูงสุดของวริษาคือการมีแฟนหล่อและรวยเท่านั้น “**น้ำหนาว**” ศัลยแพทย์สาวมัน กล้าได้กล้าเสียเปรียบเสมือนกับรองเท้าบูท “**อุษณา**” สาวอาร์ตติสต์ คล่องแคล่วรักอิสระ เปรียบเสมือนรองเท้าผ้าใบ และสุดท้าย “**ทิวา**” ดีไซน์เนอร์ประจำแบรนด์ The Shoes สาวซึ่กั๊ว รักนวนลสวนตัวและไม่เคยมีแฟน เปรียบเสมือนรองเท้าแตะที่สวมใส่แต่สุดแสนจะธรรมดา

บุคลิกเฉพาะตัวที่แตกต่างกันของผู้หญิงสี่คนสี่คนเปรียบเสมือนตัวแทนของผู้หญิงในสังคมที่เราสามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวัน หากมองในแง่ของความรัก ก็อาจจะเหมือนกับ

การออกตามความรักที่เหมาะสมกับตัวเองเช่นเดียวกับการสวมใส่รองเท้าคู่หนึ่งได้อย่างพอดี ในอีกแง่หนึ่งเราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า สมัยนี้คนเรามักจะตัดสินใจจากภายนอกมากกว่าจิตใจภายใน ดังนั้น เสื้อผ้า หน้าผม เครื่องประดับ กระเป๋า รองเท้า จะต้องเลือกอย่างพิถีพิถัน ต้องสวย ต้องเจิด ก็เพราะสังคมเรานิยมเปลือกลูกสูงมาก เปลือกที่ห่อหุ้มเนื้อในของเราเอาไว้

ตัวละครในเรื่องที่ติดอยู่ในวังวนของเปลือก ก็คงจะเป็น “วริษา” พี่อาร์สาวสุดมันประจำแบรนด์ The Shoes ผู้มีเป้าหมายในใจว่าจะต้องมีแฟนที่หล่อ และรวย สาเหตุอาจจะมาจากปมภายในจิตใจที่เธอเป็นลูกเมียน้อย อีกทั้งสังคมที่เธอยังเป็นสังคมที่นิยมเปลือกลูก โดยเฉพาะตอนที่วริษาจะต้องไปงานเลี้ยงรุ่นสมัยเรียน เธอเดินหัวกระเปาะแอร์เมสของแท้ด้วยความภูมิใจ เดินมาหาน้ำหนาว และทิวา

“ไม่มีอ่อนข้อ แอร์เมสจ้า มันต้องเบอร์นี้ ลูคแนวแฟร์รี่ แฟร์รี่ ดูเซ็กซี่แต่ไม่น่าห่มมันได้จนเกินไป เหมาะกับงานเลี้ยงรุ่นที่สุด นี่พวกแก จำไว้นะ ลูกผู้หญิงอย่างเราเนี่ย นอกจากวันแต่งงาน วันที่ต้องขโมยซีนที่สุด ก็คืองานเลี้ยงรุ่นนี้แหละ ไปก่อนนะจ๊ะสาว ๆ”

จากคำพูดวริษา จะเห็นถึงความหมายบางอย่างที่มันซ่อนอยู่ กระเป๋าใบนี้อาจจะไม่ได้ถูกมองในแง่ของความสวยงามหรือการใช้งาน แต่มันคือความภูมิใจอยู่ลึก ๆ การถือกระเป๋าใบนี้ไปงานเลี้ยงรุ่นทำให้วริษาไม่รู้สึกว่าตัวเองด้อยกว่าเพื่อน ๆ คนอื่น ๆ มันจึงหมายถึงความสุข ความสบายใจ และรู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ๆ วริษาจึงต้องพยายามสร้างตัวตนและสร้างคุณค่าให้ตัวเองด้วยการบริโภค ในขณะที่เดียวกันเปลือกลูกภายนอกที่สวยงามของวริษาก็ดึงดูดคนที่ต้องการหาประโยชน์จากเปลือกของเธอ นั่นคือ “**บดินทร์**” ผู้ชายที่เข้ามาหาเธอด้วยความเป็นสุภาพบุรุษแต่แท้ที่จริงแล้วหวังจะหลอกใช้วริษาเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ

เราไม่อาจปฏิเสธได้ว่าอยู่บนโลกในอุดมคติ ความสวย ความงาม ความเย้ายวน หรือความคิดที่เปลี่ยนไปตามความเจริญทางด้านวัตถุ ทำให้ผู้คนมากมายหลงใหลไปกับเปลือกเหล่านั้นจนลืมนึกถึงแก่นแท้ภายในจิตใจ หากเป็นเช่นนั้น เราอาจจะได้สัมผัสกับความ

คิดและความรู้สึกที่มีต่อกันน้อยลงไปทุกที

วรรณกรรม เพื่อชีวิต

วรรณกรรม น้ำเน่า

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “เพื่อชีวิต” กับ “น้ำเน่า” หลายคนคงเคยได้ยินคำสองคำนี้มาบ้าง คำว่า “เพื่อชีวิต” อาจจะเคยได้ยินคำนี้จากการเรียกเพลงเพื่อชีวิต ผับเพื่อชีวิต แต่งกายแบบเพื่อชีวิต ส่วนคำว่า “น้ำเน่า” บางคนอาจจะเคยได้ยินคำนี้จากการเรียกละครน้ำเน่า นวนิยายน้ำเน่าหรือเอามาใช้ในการเปรียบเทียบ เช่น การเมืองน้ำเน่า ชีวิตน้ำเน่า เป็นต้น แต่อาจจะมีความหมายและที่มาอย่างแท้จริง จึงขอไขข้อข้องใจให้กระจ่างในฉบับนี้

“วรรณกรรมเพื่อชีวิต” หมายถึง วรรณกรรมที่กล่าวถึงชีวิตของคนส่วนใหญ่หรือสามัญชน มักจะเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวถึงความทุกข์ยาก ชีวิตจริงของประชาชนและแนวทางการต่อสู้เพื่อให้ชีวิตดีกว่าเดิม มีความเป็นอยู่ดีขึ้น ผาสุกขึ้น หรือชี้้นำให้คนมุ่งไปสู่สังคมใหม่ที่ดีกว่า วรรณกรรมดังกล่าวจะมีปรากฏมากในช่วงเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ หรือยุคประชาธิปไตยเป่งบาน ลักษณะของวรรณกรรมเพื่อชีวิตมีเนื้อหาสาระปลุกเร้าการต่อสู้ของนักศึกษา ประชาชน การต่อสู้ของกรรมกร การต่อสู้ของชาวชนบท และเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตโดยทั่วไป วรรณกรรมเพื่อชีวิตตามที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ของประเทศหรือเกี่ยวข้องกับมวลชน จึงมีชื่อเสนอให้เรียกชื่อวรรณกรรมประเภทนี้ว่า “วรรณกรรมเพื่อมวลชน” ด้วย เช่น นวนิยายเรื่อง “ปีศาจ” ของเสนีย์ เสาวพงศ์ รวมเรื่องสั้น “ฟ้าบ่กั้น” ของลาว คำหอม เรื่อง “แลไปข้างหน้า” ของศรีบูรพา เป็นต้น ส่วนคำว่า “วรรณกรรมน้ำเน่า” เป็นคำที่ใช้เรียกชื่อ

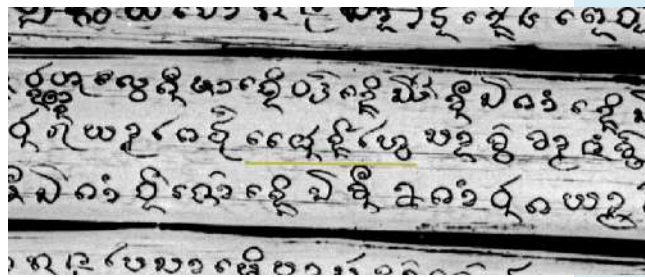
วรรณกรรมที่เขียนขึ้นมาโดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปแบบและเนื้อหา มุ่งหมายเรียกวรรณกรรมประเภทนวนิยาย โดยเฉพาะ ทั้งนี้อาจเกิดจากความเบื่อหน่ายหรือความซ้ำซากจำเจก็เป็นได้ เปรียบเหมือนน้ำในสระที่ไม่ไหลเวียนไปไหน เมื่อน้ำนิ่งอยู่กับที่นาน ๆ เข้าก็จะมีสิ่งสกปรกหมักหมมทำให้เกิดการเน่าเสีย นวนิยายเรื่องใดที่เขียนเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว รักหวานซึ้ง พระเอกสวย นางเอกเรียบร้อย สงบเสงี่ยม ยากจน เรื่องเมียน้อย เมียหลวง เรื่องคนใช้สอดรู้สอดเห็น นิินทา เรื่องอิจฉาริษยา จะถูกเรียกว่า “วรรณกรรมน้ำเน่า” ผู้ที่ใช้คำเรียกนวนิยายดังกล่าวว่า “วรรณกรรมน้ำเน่า” เป็นครั้งแรก คือ ศาสตราจารย์เจือ สตะเวทิน

นักวิชาการในวงวรรณกรรมได้ให้ทัศนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวรรณกรรมน้ำเน่าไว้อย่างน่าสนใจว่า วรรณกรรมน้ำเน่ามีลักษณะแสดงถึงกิจกรรมส่วนตัวหรือพิเศษเฉพาะกิจกรรมส่วนตัว ได้แก่ กิจกรรมทางเพศ ความรัก ความโกรธ ทริพย์สัน และความพอใจส่วนตัว ดังนั้นวรรณกรรมที่กล่าวถึงการชิงรักหักสวาท ชิงมรดก แก่แค้น หรือแสดงออกถึงอารมณ์ส่วนตัว จึงเรียกว่าเป็นวรรณกรรม “น้ำเน่า” ตัวอย่างเช่น เรื่อง “บ้านทรายทอง” ของ ก.สุรางคนางค์ “จำเลยรัก” ของ ชูวงศ์ ฉายะจินดา “เมียหลวง” ของ กฤษณา อโศกสิน เป็นต้น และยังมีลักษณะปกปิดหรือปิดเบือนความจริง การปิดบังความจริงดังกล่าวนี้ อาจเป็นไปทั้งทางธรรมชาติและทางสังคม การปิดบังทางธรรมชาติ เช่น การเขียนถึงกุตผีปีศาจ โสยศาสตร์ และความลึกลับในตำนานนี้ เช่น “ทิพย์” ของ ทมยันตี “วิมานมะพร้าว” ของ แก้วแก้ว เป็นต้น

นอกจากนี้ วรรณกรรมน้ำเน่ายังมีลักษณะสะท้อนความจริงแต่เปลือก บางเรื่องอาจจะสะท้อนสังคมบ้างเหมือนกัน แต่ก็เป็นเรื่องของชนกลุ่มน้อย หรือเป็นการสะท้อนภาพแต่เปลือก เช่น เรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเมียน้อยเมียหลวง แม้จะเป็นเรื่องจริง แต่ผู้คนที่เกี่ยวข้องกับภาวะดังกล่าวมีจำนวนน้อย อีกประเภทหนึ่ง เวลาพูดถึงก็พาดพิงให้เห็นว่ามีสภาพอย่างไร โดยไม่ได้กล่าวถึงความขัดแย้งภายในที่ลึกลงไปกว่านั้น เช่น “ทะเลถ่อม” ของ สุวรรณี สุคนธา แม้จะสะท้อนถึงความเหลวแหลกของวัยรุ่นลูกผู้ดี แต่ก็ก็เป็นเพียงผิวเผินและมีได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหา หรือทางออกที่ชัดเจนอย่างไร มีลักษณะคัดค้านการเปลี่ยนแปลง วรรณกรรมที่บรรยายถึงความอุดมสมบูรณ์ ความหรูหราฟุ่มเฟือย หรือปิดเบือนว่าสลัมเป็นวิมานนั้น ทำให้ประชาชนหลีกหนีปัญหาเฉพาะหน้า แต่เข้าสู่ความเพ้อฝัน เช่นเดียวกับที่วรรณกรรมซึ่งพูดถึงความรุ่งเรืองของคนชั้นสูงในอดีตซึ่งเป็นกลุ่มน้อย หรือวรรณกรรมที่แนะนำให้ประชาชนยอมจำนนต่อโชคชะตา นับเป็น “วรรณกรรมน้ำเน่า” เช่นกัน

สรุปว่า ศัพท์ที่ใช้ในวงวรรณกรรมทั้งสองคำนี้มีความหมายที่ตรงข้ามกัน วรรณกรรมน้ำเน่าใช้เรียกวรรณกรรมที่มีเรื่องราวเน้นความเป็นส่วนตัวหรือคนส่วนน้อย แต่วรรณกรรมเพื่อชีวิตจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นส่วนรวมหรือคนส่วนใหญ่ ก็หวังว่าผู้ที่ศึกษาวรรณกรรมร่วมสมัยจะเข้าใจความหมายและที่มาของคำสองคำนี้ได้อย่างถูกต้อง

แผ่นดินไหว

ในทรงจำสองฝั่งโขง (บั้งจุ่ม)

ภาพไมโครฟิล์มหนังสือโบราณเรื่องบั้งจุ่ม ฉบับหอสมุดแห่งชาติลาว

ภาพไมโครฟิล์มหนังสือโบราณเรื่องบั้งจุ่ม ฉบับหอสมุดแห่งชาติลาว จากเหตุการณ์แผ่นดินไหวในพื้นที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2562 ที่ผ่านมามีจำนวน 2 ครั้ง แรงสั่นสะเทือนวัดได้ 5.9 แมกนิจูด และ 6.4 แมกนิจูด มีรายงานความรู้สึกสั่นไหวในพื้นที่ประเทศไทยตามจังหวัดต่าง ๆ ทั้งจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พะเยา เลย แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ หนองคาย อุดรธานี นครพนม และกรุงเทพมหานคร

แผ่นดินไหวในครั้งนี้ทำให้ผู้เขียนนึกถึงเรื่องเล่าในความทรงจำของคนสองฝั่งโขงทั้งไทยและลาวในอดีต ก่อนมีการอธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติตามแบบวิทยาศาสตร์ในโลกปัจจุบัน มักกล่าวถึงการพิโรธของพระแม่ธรณี บ้างกล่าวถึงพญานาคกำลังจะกล่มเมืองอย่างนิทานประจำถิ่นอีสานเรื่องผาแดงนางไอ่ ที่เล่าถึงพระยานาคกล่มเมืองหนองหาน บ้างกล่าวถึงยักษ์สะหลีศรี หรือ บักจิ้งจิ้งจั่งแดง กำลังเคลื่อนไหวตัวไปตามตามลุ่มน้ำโขงจนทำให้แผ่นดินสั่นไหว เป็นต้น เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นนิทานอธิบายเหตุปรากฏการณ์ธรรมชาติเกี่ยวกับธรณีวิทยาในแง่มุมมองของคนท้องถิ่นในอดีต จากที่กล่าวมาข้างต้นนอกจากนิทานพื้นบ้านที่

เล่าถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเกี่ยวกับแผ่นดินไหวแล้ว ผู้เขียนอยากจะนำเสนอข้อมูลในเอกสารโบราณอย่างหนังสือโบราณเรื่องบั้งจุ่ม อันเป็นมรดกความทรงจำของคนในท้องถิ่นสองฝั่งโขง ซึ่งจากข้อมูลเอกสารภาพไมโครฟิล์มของหอสมุดแห่งชาติลาวที่สำรวจพบที่วัดโพนกอกบ้านปากกะยุง เมืองทูละคม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว จารด้วยอักษรธรรม ได้กล่าวถึงเหตุการณ์บ้านเมืองของอาณาจักรลาวล้านช้างในอดีต มีการระบุช่วงเวลาต่าง ๆ เป็นจุลศักราช เนื้อหาได้กล่าวถึงเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่บริเวณนครเวียงจันทน์ ปี จ.ศ. 1174 หรือ พ.ศ. 2355 ตรงกับรัชสมัยของพระเจ้าอนุวงศ์ ดังตัวบทที่ว่า

“...สังกาส 1174 ปีเต้าสัน เจ้าอนุไป สลวงวัดธาตุแล้วคืนมาถึงเวียง เดือน 3 ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 เพ็ง ตั้งบุญหลวงฮอดมือลับจึงแล้ว สลวงหอพระพระแจกฟ้าในเดือน 4 แสม 11 ค่ำ วัน 7 ยามใกล้รุ่งแผ่นดินไหว สร้างข้าวข้ามน้ำของก็ปีนั้นแล...”

จากตัวบทได้กล่าวถึงว่าในวันเสาร์ แรม 11 ค่ำ เดือน 4 เดือน พ.ศ. 2355 ราว 207 ปีที่ผ่านมา พระเจ้าอนุวงศ์เสด็จไปฉลองหอแจก (ศาลาการเปรียญ) ในขณะที่ยวกันช่วงเวลาใกล้รุ่งได้เกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวพร้อมทั้งมีการสร้างข้าว (สะพาน) ข้ามแม่น้ำโขงในปีเดียวกัน

“สังกาส 1223 ปีชวงเข้า เดือน 8 ประสมแสม 9 ค่ำ เห็นดาวเป็นคว้นก้าอุดร เดือน 11 แสม 12 ค่ำ วัน 5 ยามใกล้เที่ยง กลางคืนแผ่นดินไหวทุกแห่ง”

จากตัวบทได้กล่าวถึงว่า เวลากลางคืน วันเสาร์ แรม 12 ค่ำ เดือน 12 พ.ศ. 2404 ราว 158 ปี เกิดปรากฏการณ์แผ่นดินไหวอยู่ทั่วไปของนครเวียงจันทน์

จากตัวบทที่ยกมาทั้งหมดสะท้อนให้เห็นว่าผู้บันทึกมีความเอาใจใส่ต่อเหตุการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับบ้านเมือง และยังแสดงให้เห็นถึงจารีตการบันทึกความทรงจำบนใบลานที่มีความนิยมเป็นอย่างมากของผู้คนสองฝั่งโขงในอดีต

ทั้งนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้นำมาเสนอนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจใคร่รู้ต่อภูมิปัญญาทางด้านอักษรโบราณรวมถึงเนื้อหาสาระวิธีการเล่าเรื่องราวเหตุการณ์ทางธรรมชาติในอดีตของผู้คนสองฝั่งโขงอันมีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนานสืบไป

เล่าเรื่อง นิยายแซท

สวัสดีค่ะนักอ่านทุกท่าน วันนี้ผู้เขียนจะมาเล่าถึงงานเขียนออนไลน์รูปแบบใหม่ที่เรียกกันว่า **“นิยายแซท”** นิยายที่ว่านี้คืออะไร หน้าตาเป็นอย่างไร? เรามาทำความรู้จักกันเลยดีกว่าค่ะ

การอ่านในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากยุคหนังสือเล่มมาสู่ยุคการอ่านบนหน้าจอกของคอมพิวเตอร์และสมาร์ตโฟนกันแล้ว สำหรับนวนิยายยุคใหม่นี้ นักเขียนจะนำเนื้อหา มาลงให้นักอ่านได้อ่านกันเป็นตอน ๆ คล้ายกับนวนิยายรายตอนที่ลงในนิตยสารรายสัปดาห์หรือรายเดือน นวนิยายลักษณะที่ว่านี้ นักอ่านสมัยใหม่หลายท่านอาจจะคุ้นเคยกันดี

ทว่ารูปแบบของนวนิยายออนไลน์ไม่ได้หยุดอยู่เพียงเท่านั้น เพราะปัจจุบันเริ่มมีนวนิยายรูปแบบใหม่ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่น เรียกว่า **“นิยายแซท”** ลักษณะคือจำลองรูปแบบการสนทนาออนไลน์ หรือที่เรียกทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า **“แซท”** หากใครใช้แอปพลิเคชัน line อยู่ก็น่าจะคุ้นตากับรูปแบบที่ว่านี้กันเป็นอย่างดี การเขียนนิยายแซทนั้นผู้เขียนจะกำหนดให้ตัวละครสนทนากันผ่านกล่องข้อความออนไลน์ ซึ่งอาจจะมีกรบรรยาย

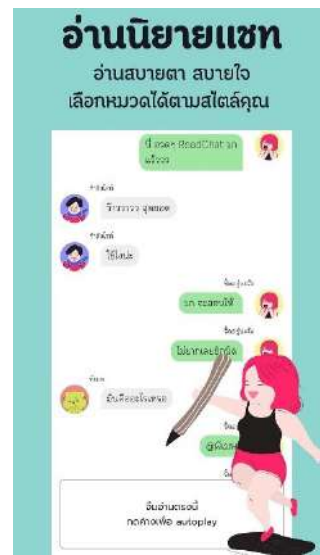
ความคิดของตัวละคร การกระทำ หรือฉากบ้างเป็นครั้งคราวแต่สัดส่วนยังน้อยกว่าบทสนทนา รูปแบบการอ่านนั้นผู้อ่านจะกดหน้าจอโทรศัพท์เพื่ออ่านข้อความที่ตัวละครสนทนากันทีละข้อความ จะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้สึกเหมือนกับว่าตัวละครพิมพ์ข้อความสนทนาตอบโต้กันจริง ๆ

นิยายรูปแบบนี้ปัจจุบันมีเว็บไซต์และแอปพลิเคชันที่เปิดให้นักเขียนและนักอ่านได้เข้าไปใช้ฟรี คือ **จอยลดา (www.joylada.com)** และ **รีดอะไรท์ (www.readawrite.com)** หากเดินไปถามกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นนักอ่านแล้ว คงแทบจะไม่มีใครไม่รู้ทั้งสองเว็บไซต์นี้

“พีคุนะ หนูไหวเธอ” ประโยคดังกล่าวคงคุ้นตาคุ้นหูนักท่องโลกออนไลน์เป็นอย่างดี เพราะถูกพูดถึงอย่างกว้างขวาง เรียกว่าถามใครก็เคยได้ยินและอาจจะเคยนำไปใช้เขียนหรือพูดต่อด้วย กระซิบบอกว่าที่มาของประโยคดังกล่าวก็มาจากนิยายแซทเรื่องหนึ่งในแอปพลิเคชัน **จอยลดา**นั่นเองค่ะ โอ้โฮ! บทสนทนาเพียงสั้น ๆ ของตัวละคร แต่ส่งผลต่อผู้คนที่ได้มากมายขนาดนี้เขียนะคะ

แล้วปัจจัยอะไรกันนะที่ทำให้งานเขียนรูปแบบนี้กำลังได้รับความนิยมและทรงพลังในกลุ่มนักอ่านวัยรุ่น จะเป็นเพราะประโยคสนทนาสั้น ๆ ง่าย ๆ ที่ผู้คนยุคใหม่คุ้นเคย หรือจะเป็นเพราะนิยายแซทให้ความรู้สึกคล้ายกับเราเข้าไปรับรู้ **“ข้อความลับ”** ของผู้อื่นโดยที่เจ้าของข้อความไม่รู้ตัว ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นตามวิสัยมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

ทว่างานเขียนที่มีเพียงบทสนทนาซ้ำหลายต่อหลายครั้งยังเป็นภาษาที่ไม่ได้ถูกต้องสวยงามนัก แล้วงานเขียนประเภทนี้จะส่งผลดีหรือผลเสียต่อวงการวรรณกรรมกันอย่างไร? คำถามดังกล่าวอาจยากที่จะตัดสินให้แน่ชัดลงไป สิ่งที่เราแน่คือเทคโนโลยีก้าวไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว รูปแบบการอ่านนวนิยายจึงถูกปรับเปลี่ยนให้เข้ากับเทคโนโลยีคือมีแนวโน้มเหมาะกับการอ่านจากมือถือมากขึ้น ต่อไปอาจจะมีนิยายรูปแบบใหม่ ๆ มาให้เราทำความรู้จักกันอีกก็เป็นได้นะค่ะ

ต้นไทรใหญ่กลางหมู่บ้านที่มีพื้งมากำรังหลายร้อยรัง

ประเพณีตีพื้ง บ้านพื้งร้อยรัง

วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ประกาศใช้คำขวัญประจำจังหวัดใหม่ โดยเพิ่มเติมจากคำขวัญเดิมที่ว่า “เมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย รวยวัฒนธรรม” มาเป็น “เมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย รวยวัฒนธรรม เลิศล้ำเมืองกีฬา” หลังจากที่ใช้คำขวัญเดิมมาตั้งแต่ พุทธศักราช 2530 ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดในยุคปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมคำขวัญดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของชาวจังหวัดบุรีรัมย์ในสมัยปัจจุบันที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนการกีฬาจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ทำให้

กระแสด้านกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ได้รับความสนใจอย่างสูง ในขณะเดียวกันความเป็นเมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย ก็ยังคงความเป็นเอกลักษณ์อยู่อย่างไม่เสื่อมคลาย

ส่วนคำว่า “รวยวัฒนธรรม” บุรีรัมย์คือ เมืองแห่งความหลากหลายและมั่งคั่งทางวัฒนธรรมอย่างแท้จริง เหตุผลสำคัญส่วนหนึ่งมาจาก ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ของผู้คนในจังหวัดบุรีรัมย์ ไม่ว่าจะเป็น *เขมร ลาว กูย ไทยนางรอง* เป็นต้น ดังนั้น วิถีความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ จึงมีความหลากหลายตามไปด้วย

ซึ่งในฉบับนี้ จะนำท่านผู้อ่านไปพบกับวิถี **ประเพณีตีพื้ง** ของชุมชน *สายตรีพัฒนา 3 ตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์* ประเพณีดังกล่าว ได้ถูกยกขึ้นเป็นประเพณีประจำท้องถิ่นของจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2562 ที่ผ่านมานี้

ชุมชนสายตรีพัฒนา 3 เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ระยะทางห่างจากอำเภอบ้านกรวด 10 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดบุรีรัมย์ 76.5 กิโลเมตร ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2521 – ปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 41 ปี โดยใช้ชื่อหมู่บ้านครั้งแรกว่า “หมู่บ้านตัวอย่าง” ตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อแก้ไขสถานการณ์

บรรยากาศประเพณีตีผึ้ง
ปี 2562 จ.บุรีรัมย์

การบวงสรวง

การเข้าแถวเพื่อรับบัตรคิวชื้อน้ำผึ้ง พ.ศ. 2562

ความขัดแย้งทางความคิดด้านระบอบการปกครอง โดยช่วง พ.ศ. 2518 พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ได้ร่วมมือกับกองกำลังเขมรแดง ทำสงครามกบฏกับกองกำลังของรัฐบาลไทย ประชาชนในชุมชนนี้ประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ เขมร ลาว และกวย อยู่อาศัยร่วมกันมาด้วยความสงบสุข

ความโดดเด่นของชุมชนนี้ คือ มีต้นไทรใหญ่ขนาด 15 คนโอบยืนต้นตระหง่านกลางหมู่บ้าน และที่สำคัญไปกว่านั้น คือ มีผึ้งหลวงมาทำรังบนต้นไทรต้นนี้หลายร้อยรัง นับตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ดังนั้น คนในชุมชนจึงร่วมกันกำหนดเอาวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5 ของทุกปี ทำพิธีบวงสรวงขอขมาต่อศาลเจ้าพ่อบุญมา ซึ่งตั้งอยู่โคนต้นไทร เพื่อเป็นการขออนุญาตขึ้นตีเอาน้ำผึ้ง

นำมาจำหน่ายเป็นรายได้ของชุมชน ประเพณีดังกล่าว ได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไป โดยได้เข้าร่วมพิธีบวงสรวง และเข้าคิวรอชื้อน้ำผึ้งเดือน 5 ซึ่งเชื่อกันว่ามีสรรพคุณและคุณภาพสูง

สำหรับปีนี้ ประเพณีตีผึ้ง จะจัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5 ซึ่งตรงกับวันอังคารที่ 7 เมษายน 2563 หากท่านผู้อ่านมีโอกาสขอเชิญชวนไปเที่ยวชม และสัมผัสประเพณีตีผึ้ง ซึ่งเป็นประเพณีที่เป็นอัตลักษณ์อันโดดเด่นของท้องถิ่นบุรีรัมย์ โดยพิธีบวงสรวงเริ่มเวลา 17.00 น. และการขึ้นตีเอาน้ำผึ้งเริ่มเวลา 19.30 น. เป็นต้นไป

ลลิตตา สียงนอก
นักศึกษาชั้นปีที่ 5

“ฝึกสอน”: ประสบการณ์ล้ำค่า”

“

มันเป็นประสบการณ์ที่ดีที่หาไม่ได้จากหนังสือเล่มไหน หรือจากอาจารย์คนไหนได้อีกแล้ว ฉันได้รู้จักเด็กหลากหลายช่วงวัย ได้รู้จักผู้คน ได้เรียนรู้ระบบของโรงเรียนที่สภาพแวดล้อมและขนาดต่างกัน นี่แหละคือประสบการณ์ของนักศึกษาวิชาชีพครู นี่แหละคือประสบการณ์ชีวิตที่ท้าทาย

”

เมื่อก้าวเข้าสู่ปีที่ ๕ ของนักศึกษาวิชาชีพครู คงหนีไม่พ้นในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ฉันเป็นเด็กต่างจังหวัด การออกฝึกประสบการณ์มีข้อจำกัดคือให้ฝึกประสบการณ์เฉพาะในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์เท่านั้น ความคิดที่จะได้ไปฝึกประสบการณ์ที่โรงเรียนเดิมจบลง ความวิตกกังวลเกิดขึ้น คิดไปต่าง ๆ นานา กลัวว่าโรงเรียนอื่นที่เราไม่เคยรู้จักจะเป็นอย่างไร เราจะเข้ากับครูพี่เลี้ยงและครูในโรงเรียนได้ไหม ทำให้ไม่กล้าตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง ต้องปรึกษาเพื่อนและครอบครัวให้ช่วยตัดสินใจ วันเวลาที่ต้องเลือกก็มาถึง

ฉันตัดสินใจเลือกโรงเรียนใกล้บ้าน เป็นโรงเรียนประจำอำเภอขนาดกลาง ห่างจากบ้านฉันประมาณ ๓๕ กิโลเมตร ด้วยเหตุที่ต้องการกลับบ้านไปทำงานและช่วยแม่ขายของเพราะแม่ฉันไม่สบายไม่สามารถทำงานหนักได้ อีกทั้งยังมีเพื่อนร่วมสาขาวิชาไปด้วยกันถึงสองคน ทำให้ความกังวลใจหายไปทั้งคิดว่าเราคงอยู่ที่โรงเรียนนี้อย่างมีความสุข

วันแรกที่ฉันก้าวเข้าสู่รั้วโรงเรียน พร้อมกับเพื่อนอีก ๑๐ คน เป็นเพื่อนสถาบันเดียวกัน ๙ คน และต่างสถาบันอีก ๑ คน พวกเราได้รับการต้อนรับจากโรงเรียนเป็นอย่างดี ความวิตกกังวลที่ผ่าน

มาก็เริ่มจางหายไปเรื่อย ๆ จนหมดสิ้น ทำให้ฉันมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะครูคนหนึ่ง ฉันได้รับผิดชอบให้สอนในรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓ ห้อง ตามธรรมชาติของเด็ก ม. ๑ เขาจะชอบหยอกล้อ คอยกันเสียงดัง สนุกสนาน เมื่อสอนแบบบรรยายเขาจะตั้งใจฟังได้ไม่นาน ดังนั้นฉันต้องหาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาให้เขาเสมอ สอนโดยการให้เขาได้มีส่วนร่วมมากที่สุด พาเล่นเกม ออกไปเรียนนอกห้องเรียนบ้าง ให้เขาได้ลองปฏิบัติได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวของเขาเอง บรรยากาศการเรียนการสอนของฉันก็เริ่มดีขึ้นเรื่อย ๆ

นอกเหนือจากงานสอนแล้ว นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกคนต้องทำงานตามที่ได้รับคำสั่ง กิจกรรมในเทอมแรกเยอะมาก กิจกรรมไหว้ครู วันสุนทรภู่ การวิ่งมาราธอน กีฬาสหวิทยาเขต โครงการของนักศึกษา และงานมุทิตาจิต นักศึกษาทุกคนได้รับหน้าที่จัดสถานที่จัดงานบริการบ้าง ทำการแสดงบ้าง ข้อดีของการได้ทำกิจกรรมร่วมกันทำให้พวกเราได้รู้จักกันสยใจอกัน และสนิทสนมกันมากขึ้น

ดูเหมือนว่าชีวิตการฝึกประสบการณ์ของฉันจะไม่มีปัญหาใด ๆ ฉันสามารถปรับตัวเข้ากับนักเรียน เพื่อนนักศึกษา และครูในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ด้วยความที่ฉันเป็นคนอึดอัดดี ร่าเริง ยิ้ม

ง่าย พุดเก่ง แต่ข้อเสียของฉันคือเกรงใจคนอื่นเกินไป ทำให้เวลาใครมาแฉหรือทำในสิ่งที่ไม่ชอบก็ ไม่กล้าว่า นี่เป็นสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวฉัน เมื่อฉันไม่พูด ไม่ว่า ทำให้ฉันโดนแฉมากขึ้น และหนักขึ้นเรื่อย ๆ ฉันจึงตัดสินใจแจ้งปัญหาดังกล่าวให้อาจารย์ที่ปรึกษาและครูผู้ใหญ่ในโรงเรียนได้ทราบ ทำให้เรื่องนี้กลายเป็นเรื่องใหญ่ จนเป็นเหตุให้ฉันต้องย้ายสถานที่ฝึกประสบการณ์ ความวิตกกังวลเกิดขึ้นอีกครั้ง แต่ครั้งนั้นมีมาพร้อมกับความเศร้าใจ ฉันคิดถึงเพื่อน คิดถึงเด็กนักเรียนที่น่ารักของฉัน

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ วันแรกของการเปิดภาคเรียนที่ ๒ ในโรงเรียนแห่งใหม่เป็นโรงเรียนประจำอำเภอขนาดใหญ่พิเศษ ห่างจากตัวจังหวัดบุรีรัมย์ เพียง ๓๐ กิโลเมตร ชีวิตการฝึกประสบการณ์ในสถานที่แห่งใหม่ได้เริ่มขึ้น ฉันต้องเรียนรู้นักเรียนกลุ่มใหม่ เพื่อนนักศึกษาและครูในโรงเรียนใหม่ทั้งหมด ถ้ามองในแง่ดีฉันถือว่ามันเป็นประสบการณ์ที่ดีที่หาไม่ได้จากหนังสือเล่มไหน หรือจากอาจารย์คนไหนได้อีกแล้ว ฉันได้รู้จักเด็กหลากหลายช่วงวัย ได้รู้จักผู้คน ได้เรียนรู้ระบบของโรงเรียนที่สภาพแวดล้อมและขนาดต่างกัน นี่แหละคือประสบการณ์ของนักศึกษาวิชาชีพครู นี่แหละคือประสบการณ์ชีวิตที่ท้าทาย

พิชญา โพนนอก
นักศึกษาชั้นปีที่ 5

“เพราะเชื่อมั่น...”

เสียงเพลงชาติไทยที่ถูกขับร้องโดยนักเรียนหลายร้อยคนตอนแปดนาฬิกาห้าเตือนกับข้าพเจ้าว่า เวลานี้ข้าพเจ้าได้กลับมาสู่รั้วโรงเรียนอีกครั้ง เพียงแต่ครั้งนี้สถานะอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ข้าพเจ้าก้าวเข้าสู่โรงเรียนในฐานะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้น เมื่อกล่าวถึง “นักศึกษาฝึกประสบการณ์” สิ่งที่ข้าพเจ้าพึงระลึกอยู่เสมอ นั่นก็คือ ข้าพเจ้าจะใช้เวลากว่า ๑ ปี เพื่อตักตวงความรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากสถานที่แห่งนี้ให้ได้มากที่สุดได้อย่างไร และจะปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มความสามารถเพียงใด จึงจะเหมาะสมกับคำว่า “ครู” ในอนาคต

โรงเรียนที่ข้าพเจ้าเลือกฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้นครั้งนี้คือโรงเรียนกุสุมาวดีพิทยาคมพร้อมกับเพื่อนอีกสี่คน ชีวิตของพวกเขาที่นี่ไม่ได้มีความแตกต่างมากนักจากครูท่านอื่น ๆ ทุกคนปฏิบัติกับเราอย่างที่ครูคนหนึ่งโรงเรียนจะได้รับ คุณครูเรียกเราน้อง ส่วนนักเรียนทุกคนเรียกเราว่า “ครู” หรือ “อาจารย์” ข้าพเจ้ายอมรับว่าช่วงแรกไม่ค่อยคุ้นเคยกับคำเรียกอย่างนี้เท่าใด เคยแผลงเรียกตนเองว่าพี่แล้วก็เขินอาย จนนักเรียนบางคนอดที่จะขอมยิ้มไม่ได้ ที่โรงเรียนกุสุมาวดีไม่ได้แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป การเข้ามาอยู่ที่นั่นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวข้าพเจ้าโดยตรงมีเพียงสองส่วน คือการอยู่ร่วมกับครูและ

การอยู่ร่วมกับนักเรียน สังคมของครูไม่ได้มีอะไรมากนัก เราเคารพกันตามวัยวุฒิ ที่นี้ครูส่วนใหญ่อยู่ในวัย ๒๕-๔๐ ปี ซึ่งถือได้ว่าคนส่วนใหญ่ค่อนข้างหัวสมัยใหม่ เราทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว แม้ว่าเหนื่อยแต่ก็มีเสียงหัวเราะโดยรวมสำหรับตัวข้าพเจ้า การทำงานร่วมกับครูที่นี่แทบจะไม่มีปัญหาเลย

ในส่วนหน้าที่ของความเป็นครูที่ต้องอยู่กับนักเรียนนั้นกลับแตกต่างออกไป โรงเรียนกู่สวนแตงเป็นโรงเรียนขนาดกลางและค่อนข้างใกล้ชิดกับชุมชน นักเรียนที่นี่ส่วนใหญ่ไม่ใช่เด็กเก่งมากนัก ข้าพเจ้ายอมรับว่าช่วงแรกปัญหาเรื่องการรับมือกับนักเรียนเป็นเรื่องที่แก้ไม่ตก และสร้างความเหนื่อยหน่ายให้กับข้าพเจ้าเป็นที่สุด จนกระทั่งข้าพเจ้าได้มีโอกาสคุยกับครูท่านหนึ่งอยู่กลุ่มสาระภาษาอังกฤษ ท่านถามข้าพเจ้าว่า “คิดอย่างไรกับระบบการทำงานและพฤติกรรมของนักเรียนที่นี่” ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงโครงการที่ชื่อว่า “No Child Left Behind” จะไม่มีเด็กคนใดถูกทิ้งไว้ข้างหลัง”

ในช่วงแรกข้าพเจ้าค่อนข้างที่จะไม่เห็นด้วยกับโครงการดังกล่าว เพราะเป็นโครงการที่เอื้อให้กับเด็กมากเกินไป นักเรียนบางคนเคยบอกว่าถึงไม่เรียนก็จบอยู่ดี ข้าพเจ้าจึงกล่าวความคิดนี้ออกไปกับครูท่านนั้นแบบกลาง ๆ ว่า “โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่ออะไรคะ” แต่คำตอบที่ได้นั้นก็สำคัญสำหรับชีวิตคนเป็นครูที่ความคิดติดลบอย่างข้าพเจ้ามาก ท่านบอกว่า “นักเรียนที่นี่ไม่ได้มีโอกาสมากมายนักครอบครัวไม่ได้มีฐานะร่ำรวย เด็กนักเรียนบางคนอยู่กับปู่ตายาย พฤติกรรมของพวกเขาจึงอาจดูแปลกไปบ้าง คนเป็นครูควรจะเข้าใจและพยายามประคับประคองพวกเขาไปให้ได้มากที่สุด อย่างน้อยก็จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พวกเขาจะได้มีความรู้ติดตัวและทำมาหากินเลี้ยงตนเองได้”

นี่คือข้อคิดของครูผู้ผ่านโลกมาเกินครึ่งชีวิต ฟังคำดีลี้ลือและนำศรัทธาอย่าง ทำให้ข้าพเจ้า

คิดได้ว่าการมีจิตวิญญาณของความเป็นครูจริง ๆ นั้นเป็นอย่างไร เช่นเดียวกัน ในวันนี้ความคิดของข้าพเจ้าที่มีต่อนักเรียนนั้นเปลี่ยนไปแล้ว จากเคยคิดว่า “ทำไมนักเรียนจึงไม่เข้าใจว่าครูหวังดี” เปลี่ยนเป็นว่า “**ครูเข้าใจแล้วว่านักเรียนทุกคนแตกต่างกัน และครูจะพยายามเข้าใจให้มากขึ้นในทุก ๆ วัน ตลอดเวลาที่อยู่ที่นี้**”

การเปลี่ยนแปลงความคิดสามารถเปลี่ยนชีวิตคนได้ นั่นคือเรื่องจริง จากความเหนื่อยหน่ายที่ต้องบอกและสอนตลอดเวลาโดยที่บางครั้งนักเรียนก็ไม่อยากจะฟัง กลับเปลี่ยนเป็นความสุขที่ได้บอกและสอนตลอดเวลา ข้าพเจ้ามักจะพูดกับนักเรียนอยู่เสมอว่า “**ครูเข้าใจ**” คำว่าเข้าใจในที่นี้คือ ความเข้าใจจริง ๆ ไม่ว่าจะ เป็น ความเข้าใจในความคิด ความเข้าใจในวิถีชีวิตและความเข้าใจในการกระทำ และเมื่อไหร่ที่คนเป็นครูสามารถทำความเข้าใจประหนึ่งว่าครูสามารถพูดภาษาเดียวกับนักเรียนได้ นักเรียนจะเข้าใจเรามากยิ่งขึ้น เปิดใจรับเรามากยิ่งขึ้น มีบ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่าเมื่อข้าพเจ้าพูดเรื่องเดียวกับนักเรียนหรือพูดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตพวกเขาโดยตรง พวกเขาจะอยากพูดคุยและเล่าเรื่องราวของตัวเองเองมากขึ้น สำหรับตัวข้าพเจ้าการรับรู้ชีวิตของนักเรียนนั้นช่วยให้สามารถรับมือกับการกระทำและรู้ว่าจะสอดแทรกความรู้ให้แก่ศิษย์ได้อย่างไรไปพร้อม ๆ กัน

คำว่าประสบการณ์นั้นแน่นอนว่าจะต้องมีทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี แต่**ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในตนเองเสมอว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาแห่งนี้ตลอดระยะเวลาที่ ๑ ปี จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับชีวิตการทำงานในวิชาชีพครู** เพราะประสบการณ์ที่ไม่ดีจะคอยย้ำเตือนข้าพเจ้าไม่ให้ทำผิดพลาด ส่วนประสบการณ์ที่ดีนั้นจะเป็นเหมือนพลังที่ข้าพเจ้าจะใช้ขับเคลื่อนชีวิต ในฐานะคนเป็น “ครู” ต่อไปได้อย่างมีความสุข

“

ครูเข้าใจแล้วว่านักเรียนทุกคนแตกต่างกัน และครูจะพยายามเข้าใจให้มากขึ้นในทุก ๆ วัน ตลอดเวลาที่อยู่ที่นี้

”

ณัฐชยานี ศรีแทน
นักศึกษาชั้นปีที่ 5

“บันทึกฝึกสอน”

เมื่อก้าวเข้าสู่ชั้นปีที่ ๕ หรือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ดิฉันเลือกที่จะฝึกสอนโรงเรียนในเมือง เพราะเป็นเด็กต่างจังหวัดและไม่รู้ว่าจะไปที่ไหนดี เมื่อฝึกสอนที่โรงเรียนแห่งนี้ก็ได้รับการต้อนรับจากทางโรงเรียนเป็นอย่างดี ช่วงแรก ๆ โรงเรียนมีตึกเรียนใหม่ ดิฉันและเพื่อน ๆ ต้องช่วยกันขนโต๊ะ ตกแต่งห้องเรียน แยกหนังสือ ทำความสะอาดอาคารเรียน เพื่อน ๆ ก็ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พี่ ๆ ในโรงเรียนพูดคุยเป็นเอง ทำให้ ดิฉันและเพื่อน ๆ รู้สึกอบอุ่นมากขึ้น

ดิฉันได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ แรก ๆ ดิฉันคิดว่าคงไม่มีอะไรน่าห่วง เพราะถามพี่ ๆ ก็บอกว่าเด็ก ๆ น่ารัก เมื่อเริ่มสอนดิฉันจะมีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ทุกบท เพื่อทดสอบความเข้าใจของนักเรียน

ก่อนสอบดิฉันก็จะถามเด็ก ๆ ทุกครั้งเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เด็ก ๆ ทุกคนล้วนตอบคำถามได้ แต่เมื่อดิฉันตรวจข้อสอบทำให้เห็นว่าคะแนนเด็ก ๆ ค่อนข้างน้อยมาก ซึ่งตอนที่ถามเนื้อเรื่องเด็ก ๆ ตอบได้ แต่พอทำข้อสอบกลับทำไม่ได้ หลังจากนั้นดิฉันก็ปรึกษาพี่ ๆ ว่าทำไมเด็กคนนี้ถึงทำคะแนนไม่ได้ พี่ ๆ ก็บอกว่าเขาอ่านไม่ได้ เขาอ่านไม่คล่อง ในเวลาที่สอนเสร็จดิฉันจะให้นักเรียนจดเนื้อหา แล้วให้มาอ่านเป็นรายบุคคลเพื่อทดสอบว่าเขาอ่านได้ไหม หลังจากนั้นดิฉันก็เริ่มรู้ว่าเด็ก ๆ ที่ดิฉันสอนหลาย ๆ คนอ่านไม่ออก และอ่านไม่คล่องค่อนข้างเยอะ หลังจากนั้น ดิฉันจึงพิมพ์คลังคำ ป.๓ ให้กับคนที่

อ่านไม่คล่องแล้วให้มาอ่านกับดิฉันทุก ๆ วัน ช่วงพักกลางวัน ในแต่ละวันกว่าดิฉันจะตักข้าวให้เด็ก ๆ เสร็จ กว่าจะได้กินข้าว เวลาที่ล่วงเลยไปดิฉันจึงให้เด็ก ๆ มาอ่านขณะกินข้าว โดยมีเพื่อน ๆ ที่ร่วมกินข้าวช่วยดูไปด้วย เด็กแต่ละคนใช้เวลาอ่านค่อนข้างนาน จนหมดเวลาพักเที่ยงวิธีนี้ก็ไม่ใช่สำเร็จ และในช่วงที่สอบดิฉันจึงเลือกที่จะอ่านข้อสอบให้กับคนที่อ่านไม่คล่อง ค่ะแนกก็ค่อนข้างดี เพราะเขารู้เนื้อหา เพียงแต่เขาอ่านไม่ออก

ดิฉันจึงนำปัญหาเหล่านี้ไปปรึกษาอาจารย์ อาจารย์จึงแนะนำให้ดิฉันแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกโดยใช้ทักษะขั้นใด ๔ ชั้น ของ ผศ.ศิวาทันท์ ปทุมสูติ ตอนแรกดิฉันก็ตั้งใจว่าจะทำได้ใหม่ ซึ่งอาจารย์ก็แนะนำให้ทำเป็นวิจัยด้วยแต่ถ้าจะทำเป็นวิจัยคงทำไม่ทันแน่ ๆ เพราะต้องใช้เวลานาน อีกทั้งเด็ก ๆ ก็ไม่ค่อยจะมีเวลาให้สักเท่าไรไรตัวดิฉันเองไม่ใช่คนเก่ง กลัวว่าจะทำไม่ได้อย่างที่ตั้งใจ แต่เมื่อคิดถึงเด็ก ๆ ที่อ่านไม่ออก ดิฉันจึงตัดสินใจลงมือทำ แรก ๆ ดิฉันก็ปรึกษาครูที่เลี้ยงว่าถ้าเลือกเด็กคนนี้มาสอนผู้ปกครองจะยินยอมไหม ซึ่งครูที่เลี้ยงก็แนะนำให้หาใครสอนได้และสอนไม่ได้ คุณครูก็อยากให้เราป้องกันตัวเองไว้ด้วย

ในช่วงปิดเทอมภาคเรียนที่หนึ่ง ดิฉันทำสื่อโดยการเขียนเนื้อหาที่จะใช้สอนใส่กระดาษปรีฟ เพราะถ้าเขียนใส่กระดาษเราต้องเขียนแล้วลบเขียนเนื้อหาใหม่จะทำให้เสียเวลา เมื่อเราเขียนใส่กระดาษปรีฟ และเราต้องเปลี่ยนเนื้อหาไปเรื่อย ๆ ถ้าหากเด็กไม่ทันเราจะได้เปิดกลับมาสอนอีกได้ โดยไม่ต้องเขียนใหม่ ในช่วงแรก ๆ ที่เริ่มสอนต้องหาห้องเรียน เพราะทุกห้องจะมีสอนพิเศษเพิ่มเติม จึงไม่มีห้องว่าง จึงไปสอนห้องที่ไม่ได้ใช้เรียนอยู่ชั้นสาม พอเรียนไปได้สามชั่วโมงก็ต้องหาห้องใหม่ เพราะชั้นสามปิดปรับปรุง

ตอนนั้นคิดหนักมาก เพราะการสอนเด็กอ่านไม่ออก ต้องสอนให้ห่างจากผู้คนไม่เช่นนั้นจะทำให้เด็กอาย แต่เมื่อไม่มีที่สอนแล้วจริง ๆ ดิฉันจึงเลือกสอนที่ห้องกิจกรรมชั้น ๑ ซึ่งช่วงเวลาที่สอนเป็นช่วงเวลาเลิกเรียน ผู้คนต่างเดินผ่านไปผ่านมา ก็จะมองว่าสอนอะไรกัน

เด็กที่เรียนมีทั้งหมด ๖ คน เด็ก ๆ ไม่ค่อยตั้งใจ ฟังนัก เพราะสนใจคนที่เดินผ่าน บางครั้งเพื่อนของเขามาส่งดูบ้าง ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่เราห้ามไม่ได้เพราะห้องนั้นคือทางผ่าน บางวันที่มีกิจกรรมในห้องนั้นก็ต้องงดสอน หรือขอสอนก่อนแบบรีบ ๆ ตีกว่าไม่ได้สอนเลย สำหรับการสอนทักษะขั้นใด ๔ ชั้น ที่ ผศ.ดร.บุญยแสน ตรีวิเศษ ทำรูปเล่มไว้คือ ชั้นที่ ๑ แจกลูกปัดพื้นฐาน ชั้นที่ ๒ อ่านเล่นคำหรรษา ชั้นที่ ๓ วาดลายมือเอกลีลา และชั้นที่ ๔ เขียนอักษรให้แม่นยำ ดิฉันสอนอย่างนี้ทุกวัน ชั้นที่ ๑ และ ๒ ดิฉันต้องเน้นย้ำสอนไม่ต่ำกว่าสามครั้ง

ในช่วงชั่วโมงที่ ๑ ถึง ๑๐ เป็นการสะกดสระไปเรื่อย ๆ ยังมีนักเรียน ๒ คนที่จำสระไม่ได้เลย ดิฉันพยายามหาทางทุกทางเพื่อที่จะให้เขาจำสระให้ได้ บางครั้งสอน สระอิ สระอ แล้วไปสระอุ สระอู พออ่อนมาถาม สระอิ เขากลับตอบไม่ได้ จำสระไม่ได้ เป็นอย่างนี้อยู่บ่อยครั้ง จนทำให้ดิฉันเริ่มเครียด ถ้ามองตัวเองตลอดว่าเราสอนไม่ดี หรือเราเคร่งเกินไป พยายามถามเด็ก ๆ ทุกครั้งว่าเขาเข้าใจไหม ถ้าไม่เข้าใจให้ถาม

ดิฉันเอารูปสระที่เป็นสื่อกระดาษตัวการ์ตูนเคลือบอย่างดีมาให้เด็ก ๒ คนดู เพื่อเขาจะจำสระได้ง่ายขึ้น จนกระทั่งในชั่วโมงที่ ๒๐ ดิฉันก็เปิดเนื้อหาตามปกติ ตอนนั้นนักเรียนที่จำสระไม่ได้ อ่านและผันเสียงวรรณยุกต์ได้อย่างถูกต้อง โดยที่ดิฉันยังไม่ได้สอน ทั้งยังจำสระได้ วินาทีนั้นดิฉันดีใจมาก ดิฉันดีใจอย่างบอกไม่ถูก จนนักเรียนเองก็ตกใจ

ในวันนั้นดิฉันนั่งมองเด็ก ๆ ด้วยรอยยิ้มที่อิ่มเอมใจ

พอเริ่มเข้าชั่วโมงที่ ๒๑ ดิฉันจึงลองให้เด็กสอนเพื่อนบ้าง โดยเปลี่ยนคนสอนจนครบ ความสนุกในชั้นเรียนก็เริ่มสนุกยิ่งขึ้น ดิฉันเฝ้าสังเกตดูว่าเด็ก ๆ จะออกเสียงได้ถูกต้องไหม ซึ่งทุกคนที่ออกมาสอนออกเสียงได้ถูกต้องหมด ดิฉันยิ้มและดีใจปลื้มใจมาก เทียบบอกคนอื่น ๆ ที่เดินผ่านมาว่าเด็ก ๆ เริ่มอ่านได้แล้ว อย่างน้อยกระดาษ ๕๐ แผ่นที่เขียนมาก็ไม่ได้เปล่าประโยชน์ แต่มันทำให้เด็ก ๆ เหล่านี้เริ่มอ่านได้แล้ว

นอกจากนี้ดิฉันก็หารางวัลเป็นขนมให้เด็ก ๆ บ้างเป็นการเสริมแรงให้เขาอยากเรียนมากขึ้น ดิฉันจึงบอกให้พวกเขาสู้ทุกวัน สู้เพื่อตัวเอง สู้เพื่ออนาคต เพราะพวกเขาต้องสู้กับสายตาคอนข้างนอกห้องเรียนที่พยายามจ้องเข้ามาในห้องว่าพวกเขาทำอะไรอยู่ ดิฉันจึงบอกเด็ก ๆ ว่า “ไม่ต้องฟังเสียงใครขอแค่ฟังเสียงครูก็พอ แล้วเราจะสู้ไปด้วยกัน” ขอขอบคุณอาจารย์ในสาขาวิชาที่ผลักดันให้ดิฉันกล้าที่จะแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกและขอบคุณหลังบวจากจากอาจารย์และทุก ๆ คนที่สนับสนุนดิฉัน และขอบคุณตัวเองที่เลือกฝึกสอนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

“คุณครูครับ ผมอยากเรียนกับคุณครู ผมอยากอ่านหนังสือออก” มันเป็นประโยคที่สะท้อนใจสำหรับครู แต่มันก็เป็นประโยคที่เป็นพลังบวกสำหรับครูเช่นกัน

“ ครูเข้าใจแล้วว่านักเรียนทุกคนแตกต่างกัน และครูจะพยายามเข้าใจให้มากขึ้นในทุก ๆ วัน ตลอดเวลาที่อยู่ที่นี้ ”

เรื่องสั้น : พูตรีโกความเจียม

โรคที่ไม่ควรมี

ประนุช วาประสิทธิ์
นักศึกษา ชั้นปีที่ 3

สวัสดีค่ะทุก ๆ คน วันนี้ฉันจะขอเสนอเรื่องครอบครัวของตัวเอง ฉันมีพี่น้องสองคน ฉันเป็นพี่คนโต น้องของฉันเป็นผู้ชายชื่อชะตาล ฉันเป็นผู้หญิงชื่อกัททะ ชื่อของฉันแปลกใช่ไหมคะ มีคนเคยบอกฉันว่าแม่ของฉันไม่ชอบเด็กผู้หญิง แต่ฉันก็ไม่เชื่อหรอกค่ะ จะมีแม่คนไหนไม่รักลูกของตัวเองล่ะ ?

เรื่องนี้ค้างคาใจฉันไว้นานมากเลยทีเดียว ฉันชอบให้แม่พาไปที่สวนวันพักผ่อน เพราะฉันชอบแสงจากยอดปลายเจดีย์ แสงวิบวับนั้นสวยงามมาก และฉันได้ลองไปอ่านในป้ายประกาศที่งานวัด หัวใจฉันมันพองโตจนแน่นหน้าอกอย่างบอกไม่ถูก เพราะงานวัดวันนั้นจัดตรงกับวันแม่พอดี ข้อความคำในเขียนไว้ว่า "แม่ยอดดวงใจ" ฉันไม่ค่อยจะเข้าใจคำนี้สักเท่าไร ฉันคิดว่าไว้ว่าความหมายของประโยคนี้คือ แม่เป็นยอดดวงใจของลูกหรือเปล่านะ

เมื่อกลับถึงบ้านฉันจึงได้ลองถามแม่ว่า "แม่ยอดดวงใจหมายถึงอะไร" แต่คำตอบที่ได้กลับมากทำให้ฉันรู้สึกเสียใจมาก คำตอบของแม่คือคำตอบที่ไม่ควรตอบ "ไร้สาระ" ซึ่งฉันไม่พอใจกับคำตอบนี้สักเท่าไร แต่สิ่งที่ฉันทำได้นั้นก็แค่เพียงเก็บซ่อนอารมณ์ความรู้สึกและใบหน้าให้ทุกคนซึ่งซึ้งเอาไว้ในห้องนอนของฉัน ฉันว่าห้องนอนเป็นโลกอีกใบหนึ่งของฉัน และดูเหมือนว่าสำหรับฉันแล้วมันเป็นโลกที่ใหญ่กว่าโลกทุกใบที่ฉันเข้าไปอาศัยอยู่ ใหญ่กว่าบ้านหลังนี้ ใหญ่กว่าโรงเรียนที่ฉันเรียนอยู่ ใหญ่กว่าจังหวัดนี้ที่ทุกคนแสนจะภูมิใจ

กันเหลือเกิน ใหญ่กว่าประเทศของเรา หรือแม้แต่ใหญ่กว่าโลกจริง ๆ โลกที่ทุกคนคิดว่ามันจริง มันใหญ่กว่าเสียมากมาย คงเพราะโลกของฉันใบนี้มันเป็นโลกที่มีไว้สำหรับฉันคนเดียว โลกที่ไม่มีใครเข้ามายุ่งวุ่นวายหรือทำร้ายฉันได้ และห้องนอนของฉันห้องนี้ฉันจะไม่ยินยอมให้ใครเข้ามาเป็นอันขาด

ฉันเริ่มมีอาการแปลก ๆ ฉันรู้สึกเวียนศีรษะอาเจียนออกมาบ่อยครั้ง โดยเฉพาะเวลาที่คิดถึงมาก

ฉันลองไปค้นหาข้อมูลอาการที่ฉันเป็น ดูเหมือนว่าฉันจะเป็นโรคซึมเศร้า

ใครจะรู้ว่าแค่คำว่าไร้สาระของแม่ จะทำให้ฉันเป็นอะไรได้มากมายถึงเพียงนี้ โรคที่ฉันเป็นอาการเริ่มหนักขึ้นเรื่อย ๆ ฉันเคยคิดจะฆ่าตัวตายหลายครั้ง เพราะมีเรื่องที่น่าปวดหัวมากมายวันละหลาย ๆ เรื่อง จนฉันไม่ไหวแล้ว และเช้าวันนั้นฉันเห็นแม่ร้องไห้ ในอ้อมแขนของแม่อกอหญิงสาวคนหนึ่งเอาไว้ ฉันคิดในใจว่าทำไมหญิงคนนั้นหน้าคล้ายฉันมากเหลือเกิน ฉันเรียกแม่หลายครั้งแต่แม่ไม่เคยได้ยินเสียงฉันอีกเลย

จนสามวันผ่านไป...
ฉันเริ่มไม่มีแรงรู้สึกแปลก ๆ ที่บ้านฉันจัดงานอะไรไม่รู้ และแม่ของฉันยังร้องไห้ไม่ยอมหยุดเสียที ฉันคิดหลายครั้งว่าหญิงคนนั้นเป็นใคร จนได้เห็นหน้าชัดๆ หญิงคนนั้นคือฉันเอง ฉันสงสัยมากกว่าทำไมฉัน

ถึงนอนหลับ แล้วคน ๆ นั้นทำไมถึงเอาตัวฉันเข้าไปในไฟร้อน ๆ นั่น ฉันได้ยินประโยคหนึ่งก่อนฉันจะหายไป "หลับให้สบายนะลูก"

เอา ? ? ? ฉันเคยคิดว่าตายเพราะโรคซึมเศร้าไม่มีอยู่จริง จนวันที่ฉันตายเอง ฮ่าฮ่าฮ่า ใครจะไปรู้ละ คนเราอาจจะตายพุ่งนี้ก็ได้เนอะ สุดท้ายฉันก็ยังไม่รู้ความหมายว่า "แม่ยอดดวงใจ" หมายถึงอะไร
จบ ... #รักพี่แต

ปณิศา พลประสิทธิ์ ม.4/5 กลุ่มสี่เหลี่ยม

ครั้งแรกที่ผมได้รับกระดาษแผ่นนี้มา ผมแทบไม่อ่านเนื้อความในเรื่องสั้นเรื่องนี้เลย ผมเพียงแค่ตรวจดูว่ามีค่าที่ผมกำหนดให้ครบทั้งสี่คำหรือเปล่านั้นค่าที่เชื่อกันทุกคนที่อยู่ในฐานเรื่องสั้นนี้ซัดเส้นใต้เอาไว้ กระทั่งเพื่อนประจำฐานคนหนึ่งที่ผมได้แจกจ่ายเรื่องสั้นให้ช่วยกันอ่าน เพื่อเลือกมามอบรางวัลตอนปิดค่าย นำเรื่อง "โรคที่ไม่ควรมี" ของเธอคนนั้นมาให้ผมอ่าน เขาจะมีหน้าที่ที่คุ้นเคยบนกระทงหนอย ๆ เขายื่นกระดาษแผ่นนี้มาพร้อมส่งสายตาที่คล้ายมีไฟหวังอะไรบางอย่างดูขึ้น ผมค่อย ๆ ละเลียดอ่านอย่างระมัดระวัง มีบางจุดในการใช้ภาษาที่ดูจะแปลก ๆ ไปหน่อย แต่ยิ่งอ่านไปเรื่อย ๆ คล้ายถูกเนื้อความในกระดาษแผ่นนี้ดึงดูดให้จุ่มจมสู่ห้วงอะไรบางอย่างที่เชื่อมต่อกันระหว่างโลกของเรื่องในกระดาษใบนี้กับชีวิตของผม ยิ่งไล่สายตา

ไปจนใกล้สุดเส้นขอบกระดาษผมยิ่งระทึก เสียง หัวใจสั่นไหวปะทะกับหน้าอกตึงตึก ๆ แล้ว น้ำตาที่ไหลปรากพร้งพร้อออกมา นายคนที่ยืนอยู่ข้าง ๆ ผม คนที่นำมันมา เขายิ้มจนแก้มปริ "กระแสบ่สำนึกนะ" ผมไม่ได้ตอบแต่อย่างใด แต่เพื่อน ๆ ทุกคนดูจะอยากอ่านอยากรู้ว่ากระดาษแผ่นนี้มันเล่าอะไร หรือ ถึงทำให้ผมมีน้ำตาไหลหลังเป็นเจ้าหนูน้อยขี้แย

หลังจากที่ได้อ่าน ทุกคนลงความเห็นกันว่าต้องเอาเรื่องนี้ จากเรื่องที่ใครทรงกันมาแล้ว ผมยังคงนั่งเงยบออยู่เช่นเคยไม่ได้โต้ตอบอะไรออกไป ทุกคนชอบพูดว่าผมมีเงยบอเสียเหลือเกิน (ผมเพียงอยากดื่มคำกลืนกินอุทกธารความเงยบอให้มาก) โลกส่วนตัวสูง การเข้าสังคมแย่ หักพุดออกมาบ่างอย่างอม่พะนำ ผมไม่ใครพุดมันก็เท่านั้นเอง แต่ภายในผมพุด ผมพุดภายในใจตลอดเวลา แม้แต่ขณะนี้ "หนึ่งชั่วโมง เธอเขียนได้นานแค่ไหนหรือ ? เรื่องที่เธอเขียนมันกระทบใจฉันเสียเหลือเกิน หรือมันจะเป็นเรื่องจริงที่เธอต้องประสบพบเจอ" และก่อนที่ผมจะโต้พุดอะไรกับตัวเองไปมากกว่านี้ น้องคนหนึ่งในกรรมกรค้าเขาเข้ามาบอกกับผมว่า ในฐานะที่เป็นหัวหน้าฐานเรื่องสั้นพิมพ์รางวัลในของนะ แล้วเขาก็ยื่นกระดาษแผ่นเดิมที่ดูจะเย็นเพราะต้องมือหลายมือมาให้ผม ผมอ่านมันอีกครั้งเพื่อคุยกับมัน แต่ครั้งนี้ความรู้สึกผมเปลี่ยนไป น้ำตาไม่ไหลแล้ว ยังมีหน้ามาฆ่ากับแซซแท็ก #รักผู้พิชิต ที่มีอยู่ท้ายเรื่องสั้นทุกแผ่น (เอาผมเป็นคนสิงโทเขียนเอง) ผมดูจะมีความสุขกับเจ้าสิ่งนี้ แต่ผมก็เหลือบไปเห็นชื่อเธอ ปณิศา ภาพในหัวผมย้อนไปถึงเด็กช้อยายคนเมื่อเช้า ที่ผมแจกกระดาษแผ่นนี้ให้เธอเองกับมือ เธอหลบสายตาดมในขณะที่กระดาษเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างเราสองคน แล้วเธอก็หันมามองตาเขียน คุณตั้งใจว่าใครทั้งนั้น เหมือนเธอมีเรื่องราวมากมายหลายล้านถ้อยคำที่อยากจะเล่าให้ผมฟัง

ผมพุดกับตัวเองว่าต้องอ่านงานที่เธอคนนี้เขียนด้วยตัวเองให้ได้ แต่แล้วผมก็ล้มเสียสนิท กาแฟพันธุรมย์ที่เพื่อนคริปมาให้ดูจะหอมและขมสมใจอยาก จนไอชาวมันที่ผมสูดเข้าไปสามารถลบความจำในสมอง และสารที่มีอยู่ในมันสามารถซึมเข้าสู่กระแสเลือดแล้วไหลเวียนไปลบคำสัญญา

ในหัวใจที่ผมมีไว้ก่อนหน้านี้ แต่อย่างไรเสียผมก็ได้อ่านมัน และคิดว่าสำหรับเจ้าของเรื่องนี้รางวัลที่เตรียมไว้นั้นคงไม่เพียงพอ ในกระเป่าผมมีเมตามอร์โฟซิส ของ ฟรานซ์ คาฟคา อยู่นี้ ไช ๆ เมื่อคืนหลังจากปล่อยให้หนักเรียนไปพักนอน พวกเราพี่ค่ายจัดกิจกรรมล้อมวงอ่าน คงเป็นไม่ก็อย่างที่เป็นความสุขของชีวิตผม

ไหน ใครว่าผมพุดน้อยมากดูตอนล้อมวงอ่านที่พุดถึงหนังสือที่ตัวเองอ่านมาสิ ผมพุดจนไฟแลบ เมื่อคำคืนที่ผ่านเผ็ดร้อนที่เดียวเหมือนคนบ้าไบกลับมากพุดได้อีกครั้ง ค่ายวรรณศิลป์สัญจรของเรานอกจากจะเติมเต็มให้คนที่เข้าร่วมแล้ว เราต่างเติมเต็มให้กันและกัน เมื่อคืนถือว่ามีหนังสือดี ๆ หลายเล่มที่สมาชิกติดมือมา ถึงจะเป็นเพียงนักอ่านสมัครเล่นแต่เราต่างเป็นความสุขให้กันและกัน มีสาวสวยคนหนึ่งเธอถือถุงใส่ขวามาพุดอย่างออกรส ทุกคนสนใจเรื่องนี้มากแต่จากสภาพหนังสือในมือเธอที่สันขาด หนังสือแยกเป็นส่วน ๆ คงเพราะเปลี่ยนมือมาหลายมือหรือเพราะคนอ่านตั้งใจมากเกินไป และก่อนที่ใครจะยืมคงต้องบูรณะมันให้สภาพดีกว่านี้ก่อน มีหลายคนที่มีปัญหาว่าจะหาซื้อมันมาได้ ผมอยากจะทำพุดพวกเขาเหลือเกินว่า คงอยากนอนนะ

ไม่เพียงเท่านั้น หนังสือที่น่าสนใจและทักษะการเล่าช่ายานชวนให้อ่านของแต่ละคน ยังทำให้หลายคนที่ยังไม่เคยอ่านเล่มนั้น ๆ ต้องหวนไหวอยากอ่านอยากหามาเป็นเจ้าของ ทั้งแผนดินอื่น ร้อยปีแห่งความโคดเดี่ยวช่างสำราญ คนนอก มนุษย์สองหน้า อสรพิษ หวายกับฟองคลื่นฯ ต่างคนต่างแตกต่าง เข้าใจบ้างมีกับบางเรื่อง เล่าได้คืบข้าง เขียนอายน้าง แต่ที่เป็นสำคัญคือเขาอ่านกัน ส่วนผมหรือหนังสือดี ๆ ที่เพื่อนนำมาผมอ่านและมีเก็บไว้หมดแล้ว (หามาด้วยความยากลำบากเพื่อแลกกับความสุขทางใจ) หลังจากทุกคนแนะนำหนังสือที่ติดตัวมาแล้วนั้น การถกปัญหิต่าง ๆ ในโลกนักอ่านของพวกเขาเริ่มขึ้น ไม่มีผู้ล้มว่าคนที่เข้ามาอยู่ในโลกนักอ่านมาก ๆ คงมีความรู้สึกอยากส่งต่อประสบการณ์เรื่องเล่าต่าง ๆ แต่เราทุกคนรู้ว่ามันเป็นเรื่องยาก แม้แต่พวกเราเองที่เรียนเกี่ยวกับภาษา การอ่าน การเขียนก็ยังมึนนักอ่านน้อยถึงน้อยมาก การจัดค่ายอาสาอย่างต่อน้องนั้นนอกจากเป็นการช่วยเหลือเด็ก ๆ และ

โรงเรียนแล้ว เราคงทำเพื่อสนองความต้องการของตัวเองด้วยส่วนหนึ่ง

กระทั่งคำถามถูกกล่าวและการถกเถียงเริ่มขึ้น

"เราอ่านหนังสือไปเพื่ออะไรกันนะ..."

"ต้องประสบความสำเร้งถึงขั้นไหนถึงจะพุดให้คนอื่นเชื่อได้ว่ากาอ่านหนังสือมันคือชีวิตของพวกเขาจริง" "

"วรรณกรรม ประวัติศาสตร์ ปรัชญา ยังจำเป็นต่อโลกใบนี้หรือไม่ ?"

"ผมคิดเรื่องนี้ตลอดทั้งวัน ใครพอจะบอกได้บ้าง" ผมจำเนื้อหาที่ทุกคนถกและโต้ตอบกันแทบไม่ได้เลย ผมรู้สึกแต่เพียงว่า ทำเท่าที่ทำได้เถิด อ่านให้มีความสุข อายาฟุ้งซ่าน ระหว่างที่ทุกคนถกเถียงกัน ผมก็ถกเถียงกับตัวเอง จนประโยคท้ายที่สุดที่กลายเป็นการกล่าวปิดกิจกรรมถูกเอ่ยออกมาจากผมเอง (คนเดียวที่ยังไม่ได้พ่นคำสิ่งใดออกไปเลย)

"บอกไม่ได้หรอกครับ อายาไปยึดยึดอะไรให้ใครเลย ทุกคนมีจุดเริ่มต้นเป็นของตัวเอง ซึ่งมีทั้งเหมือนและต่าง ประสบการณ์พวกนี้ยังให้ยิ่งทาง มันต้องประสบเองแล้ว โทษหาถึงจะไกลเคียงกับคำว่าดาวเข้ามาหน่อยหนึ่ง"

ทุกคนเงยและดูเหมือนจะเหนื่อยกันมามากแล้วทั้งวัน ผมกลายเป็นผู้ปิดงานไปโดยปริยาย

และเมตามอร์โฟซิสที่ผมติดมนี้ ผมจะมอบให้เธอ เจ้าของเรื่องโรคที่ไม่ควรมี ประหลาดคิแท้ เด็กสาวที่ดูจะฉลาดเขียนอายน้างกับที่รอสูงสุดเสียงกลางห้องประชุม หลังทราบวาเรื่องของเธอได้รับรางวัล มันต่างจากภาพที่ผมคิดไว้มากมาย ในหนังสือที่ผมให้เป็นรางวัลส่วนตัวนั้น ผมเขียนข้อความมากมายแค่เธอผู้ชนะ ที่มีที่อยู่ติดต่อกันในโซเซียลมีเดีย ผมหวังเล็ก ๆ ว่าเธอจะเพิ่มเพื่อนผมมาแล้วเราจะพุดคุยทุกทายกัน ผมมีหนังสือมากมายที่อยากแนะนำให้เธออ่าน และอยากฟังเรื่องราวมากมายจากคำบอกเล่าของเธอ

ผู้อำนวยการกล่าวปิดท้ายเราทุกคนถ่ายภาพหมู่ พี่ คายน้องค่ายถ่ายรูปกันเป็นกลุ่ม ๆ มีคนร้องไห้ นก กระเรียนกระดาษที่แทนคำสัญญาว่าจะคิดถึงกัน ถูก ผูกที่ข้อมือของเด็กทุกคน มีน้องหลายคนเข้ามาฉาย รูปกับผม พุคคุยถึงเรื่องสั้น เรื่องตุ๊กตาและเรื่องสวน ที่ต่อกัน ที่ผมเอามาเป็นแบบอ่านในฐานการอ่านวัน แรก พวกเขาบอกว่าเรื่องแรกเศร้าทศ ส่วนเรื่อง ที่สองถึงจะงง ๆ แต่ก็สนุกดี (ใช้สีฉันทองการ ไรท์เป็นอย่านั่น) แต่ไม่มีเธอ-ปณิดา เจ้าของ เรื่องสั้น "โรคที่ไม่ควรมี" ไม่มีปณิดาอยู่ในบริเวณ ภาพจำของการรำลา แล้วผมก็ไต่เห็นแมตมอร์ โฟซิส ของผม อยู่ในมือใครสักคนที่ไม่ใช่มือเธอ

รถสองแถวเคลื่อนตัวออกจากโรงเรียนหลายสิบกิโล แล้ว ภายในอึดแน่นด้วยนักศึกษาความมากกว่า สามสิบชีวิต บ้างนั่งเบาะข้างนั่งพื้นบ้างยืนตลอดทาง กลองอุปรณ์กับกลองคองกาถูกจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ คำนในสุด กระเป๋าสัมภาระถูกอัดแน่นบนราวเก็บของ คำนบนและไต้ที่นั่งเบาะราวทั้งสองฝั่ง ผมนั่งเขียนหน้า จอโทรศัพท์ขึ้นลงเพื่อหาว่ามีเธออยู่ในบรรดาสาวน้อย หน่าหวานที่ส่งค่าชอเป็นเพื่อนมาหาผมหรือเปล่า แต่ ไม่มี ไม่มีเธอ-ปณิดา

แคคบายที่ร้อนจัดรวมกับความเหนื่อยล้าที่ถกกันจน คึกคึกทำให้ผมผลัดยหลับไป รู้ตัวก็เย็นย่ำบรรยากาศสอง ข้างทางเริ่มเปลี่ยนจากทุ่งชนบทเป็นตัวเมืองเสียแล้ว รถเคลื่อนตัวมาไม่นานเท่าการรออาหารตามสั่งในร้าน ที่คนแน่นขนัดในเวลาเที่ยงตรงก็ถึงมหาวิทยาลัย เรา เก็บอุปกรณ์ทั้งหมดไว้ในห้องสมุดสาขาประชุมสรุปค่าย แล้วแยกย้ายกันกลับที่พักของตน

ผมเดินขึ้นบันไดสี่ชั้นพร้อมแบกสัมภาระและนำหนักตัว กวาร์รอยยี่สิบกิโล กว่าจะถึงห้องพักในมหาวิทยาลัย อากาศหอมก็กำเริบ ความคันคงจะขึ้นต่องนั่งพักอยู่นาน อากาศหน้ามืดจึงหาย ผมหยิบโทรศัพท์ขึ้นมาก่อนที่จะ เริ่มทำอะไร เธอส่งคำร้องขอเป็นเพื่อนมาหาผมแล้ว ผม รีบรับในทันทีรู้สึกหัวใจพองโตจนแน่นหน้าอก รอยยิ้มที่ มุมปากคล้ายจะฉีกถึงในหู ผมสบายใจคิดว่าประสบความสำเร็จ ไปอีกขั้น แต่ทุกอย่างกลับคุ้ยแฉลงเมื่อแสง อ่อนยามเย็นถูกเข้ามาแทนที่ด้วยความมืด ผมเหลียว ซ้ายแลขวาเพราะเสียงพัดลมเพดานดังแกรก ๆ เสียง สองชั้นหนึ่งคู่ตั้งประจันหน้ากันฟูกนอนทั้งสี่ถูกปูพร้อม ครบครันด้วยเครื่องนอน แต่ในห้องมีผมอยู่เพียงผู้เดียว พรุ้งนี้ก็วันจันทร์แล้วทุกคนในห้องนี้มีคามเรียนแต่ไร

วีแววของเพื่อนร่วมห้องผมทั้งสาม พวกเขาคงกลับบ้าน และมีความสุขอยู่กับครอบครัวของตน แต่ถึงวันปกติ อย่งไรก็นอนยักที่ห้องนี้จะมีคนอยู่ครบจำนวนที่ลงชื่อ ทุกคนมีที่ทางของตนและคงมีแต่ผมที่ยึดโลกแห่งนี้เป็น แหล่งหลบนอนเดียว คืนวันที่ว่าเหวและอ่อนล้าจาก การตามล่าหาความฝัน ผมค่อย ๆ ถูกความเงียบเหงา กัดกร่อนทะกินจิตใจ ไปวันละนิดนอย สิ่งเดียวที่จะ เยียวผมคือคอกาหรือลึกลึหนีหายเข้าไปในโลกที่ทับ ซ้อนกับโลกอีกใบของผม โลกที่ลึกล้ำกว้างใหญ่สุด โลกที่โพยยิ่งกว่าโลกส่วนตัวใด ๆ ที่ผมเคยเที่ยวท่องมา โลกแห่งการอ่านที่หลากหลายมากมายประสบการณ์และ สุดหยิ่งเกินกว่าที่จะคาดคะเน

วันแล้ววันเล่าผมเฝ้ายาวรักษาตนเองด้วยการบริโภคน ความเงียบประเภทนี้ การอ่านทำให้ผมอยู่กับความคิด และความเงียบได้ก็ มันดีกผมให้เสพเรื่องราวต่าง ๆ ในความเงียบเหงาเดียวดายโดยไม่เป็นบ้า ค่างสภาวะ อยู่อย่างคนมีสติ แต่เช่นเดียวกันหากขาดหายจากการ อ่านไปหมกมุ่นอยู่กับสิ่งอื่นเป็นเวลานานเสีย ก็คล้าย สายชนวนของระเบิดค่อย ๆ มอดไหม้และรอเวลาที่จะ สร้างความวินาสสันตะโรคีครั้ง

ปณิดาเราคุยกันมาสามสัปดาห์คงจะได้ เธอเป็นเด็ก สาวน่ารักอ่อนหวานสุภาพ และมีอะไรหลาย ๆ อย่าง ที่คล้ายกับฉันตอนที่อายุเท่า ๆ กับเธอ เธอมีเรื่อง ทุกข์ใจมากมายมาฉายเทให้ฉันฟังในทุก ๆ วัน ที่เราพูดคุยกัน และฉันรู้ว่าเพียงรับฟังเธอนั้น เพียงเท่านั้นจริง ๆ และอย่าได้ซักค้อหรือพูดแทรก ส่วนเธอขึ้นมาเรื่อย เพราะฉันเองก็ต้องการอย่ง นั้นเช่นกัน เวลาในทุกวันนี้ฉันคิดว่ามีไว้เพื่อเธอ เหนือสิ่งอื่นใด เธอเป็นโลกใบใหม่ที่อ่อนเยาว์และ เป็นช่วงเวลาเดียวกันกับชีวิตของฉันที่ขาดหายไป

เราเติมเต็มให้กันและกันเธอถายเรื่องที่ไม่ต้องการมาให้ ฉัน และฉันรับเรื่องราวเหล่านั้นเพราะฉันไม่เคยมี ฉัน แอบคิดเสมอถึงช่วงเวลาดี ๆ ที่เรามีให้กัน และจาก ความหวังมันกลับกลายเป็นความเชื่อมั่น ว่าเธอจะเป็น เมย์ออดดวงใจอีกคนของฉันอย่างแน่นอน

พูดถึงแม่ ฉันทวนคิดถึงสัปดาห์ก่อนหน้าที่จะไปออกค่าย วรรณศิลป์จุฬารที่โรงเรียนของเธอ...

เย็นวันพุธหลังเลิกเรียนฉันรีบกลับบ้าน และหลังจาก วันนั้นฉันก็ยังไม่ไ้กลับบ้านอีกเลย คำที่ททายแรกคง

เป็นความในใจของแม่

"พรุ้งนี้ไม่มีเรียนเธอถึงกลับมาบ้านได้" (แม่ฉันชอบ เรียกฉันว่านายเรียกมาแต่เล็กแม่คงเห็นว่าฉันโตไว)

"นายนี้จริง ๆ เลยนะ อยู่ดี ๆ ก็ขอมหายหัวไปไหน ก็ไม่รู้ ถ้าพี่สุดหนึ่งลือพวกนี้ไม่ส่งมาเติมบ้านคงไม่ไ้ล หน่ามาให้เห็น" (แม่คงไม่รู้ลึนะ แม่คงไม่เคยรู้ความ ในใจของผม อึกอย่างผมรู้แล้วนะ ที่แม่เคยบอกว่าพูด เล่น ว่าถ้าลูกคนใดเป็นผู้หญิงชีวิตแม่จะดีกว่านี้ แม่คง เชื่อหมอดูมาก ถึงอย่างไรผมก็ยังรักแม่และน้องชาย ทั้งสองคน)

เมื่อก่อนฉันกับแม่ไม่เคยเห็นทางกันอย่งนี้ คงเพราะ ฉันเคยเป็นเด็กดีของแม่เสมอ เคยเป็นความภาคภูมิใจ ของแม่และคนทั้งหลาย แต่เมื่อฉันเลือกเส้นทางเดินใหม่ ให้ชีวิต ทุกคนก็เปลี่ยนไป บ้านก็เปลี่ยนไป ครอบครัว ก็เปลี่ยนไป จากวันนั้นมาฉันต้องพิสูจน์อะไรมากมาย อาจมีบางส่วน ในความเป็นฉันที่เปลี่ยนไปมากมายเช่น กัน แต่ไม่ใช่ฉันทั้งหมดที่เปลี่ยนไปฉันก็ยังเป็นฉันคน เดิมเพียงเติบโต แม้การผ่านเรื่องราวมากมายมันทำให้ ฉันแข็งแกร่งขึ้น แต่มีบางรอยแผลเป็น บางช่วงเวลา และบางความรู้สึก ที่การพิสูจน์ไม่สามารถลบเลือนและ นำกลับมาแทนที่ได้

เมื่อฉันอายุเท่าเธอ-ปณิดา ฉันเป็นคนเรียนดี มีความ สามารถหลายด้าน ทั้งกีฬา ดนตรี และการเป็นผู้นำ ทุกคนเคยเชื่อใจให้ฉันทำหน้าที่สำคัญ ครอบครัวเคย เชิดชูและรักฉัน แต่ฉันเป็นคนทำลายมันเองเพื่อหวังจะ เกิดใหม่ และฉันได้เรียนรู้ บางครั้งทางเลือกที่มีมากเกินไปก็ทำให้ ไม่สามารถค้นพบทางที่แท้จริง

เมย์ออดดวงใจของฉันคนที่ไม่ใช่ปณิดาเด็กสาวผู้น่ารัก (และคล้ายฉัน) เขาเห็นข้อความที่เราพร้าเพื่อขอรักกัน มานานนับเดือน เขาโกรธและเกลียดฉันแล้ว เขาต้องการ จะไปจากฉัน เขาบอกว่าเขาจะไม่ทนอีกต่อไป เขาบอก ความดีที่มีให้ฉันมากมาย ไม่สามารถเปลี่ยนสันดานฉัน ได้เลย ฉันถามเขาว่าไม่รักฉันแล้วหรือ คำตอบของ เขาเป็นคำตอบที่ไม่ควรรจะตอบ มันคือความเงียบจัน ความเงียบที่ปลอ่ยให้กระเสหร่างแห่งอารมณ์และความ คึกของฉันทัน เออฉันทันและหลังไหล เหมือนน้ำป่าจากคั้น ฝนหนักที่ไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำอย่างบ้าคลั่ง ฉันท่าลาย อย่งรวดเร็วเหลือไว้เพียงคราบโคลนที่เกรอะกรังยาก จะลบเลือน และซาก ไม่ทันที่ถูกลอนรกรกหักโค่นจนไม่

สามารถดำรงเติบโตต่อไป

และเธอก็เหมือนกัน ปกติ เธอค่ายจะเบื่อดี ฉันรู้เรื่องราวเธอมากเกินไป ฉันรู้ว่าเรื่องที่เธอเขียนมันใกล้เคียงกับความจริงที่เธอเป็น ฉันคงเป็นส่วนที่เต็มแล้วสำหรับเธอ เธอคงไม่คิดจะสูบออก เธอคิดเพียงแต่จะหาที่ระบายแห่งใหม่ หนังสือแสนรักที่ฉันให้ เธอไม่เคยเปิดอ่านมัน ไม่รู้กระทั่งว่าตอนนี้ให้ใครยืมไป และฉันรู้เธอไม่เคยกล่าพอ กล่าพอที่จะฆ่าตัวตายจริง ๆ เธอเพียงแต่ต้องการให้ใครสักคนรับฟังและสนใจเธอมาก ๆ

ฉันคิดว่าฉันซาคยาคที่ช่วยเยียวยาฉันมานานเกินไป จนทุกอย่างไม่สามารถหยุดอะไรไว้ได้แล้ว ฉันทนไม่ไหวแล้ว ความหวังอันน้อยนิดของฉันมีเพียงว่า เธอจะรับรู้อย่าง แต่ฉันก็รู้ว่าคำพร่ำบ่นนี้คงไม่มีใครจะรับฟัง เธอคงรำคาญเกินกว่าจะฟังเรื่องเศร้าเคิม ๆ ที่ฉันพร่ำพูทุกคืนวัน คำถามที่ฉันถามเธอมันไม่เคยต้องการคำตอบเลย ฉันเพียงอยากให้เธอทวงโยฉันบ้าง (เหมือนที่ฉันมีให้เธอ) ฉันคิดว่าเราคคล้ายกัน จึงหวังจะร่วมรู้สึกไปด้วยกัน คิดว่าเราจะเห็นคุณค่าของกันและกัน แต่เธอไม่เคย ไม่เคยพร้อมที่จะอยู่เคียงข้างฉันอย่างที่ฉันอยู่เคียงข้างเธอ ฉันจะไม่โทษ

เธอและไม่โทษใคร ฉันรู้สึกเวียนศีรษะอาเจียนออกมาบ่อยครั้ง โดยเฉพาะเวลาที่คิดถึงเธอ อย่างน้อยสิ่งเดียวที่ฉันอาจจะมีมากกว่าเธอคคือความกล้า และการได้รับความหมายว่าเมื่อยอดควงใจหน้าตาเป็นเช่นไร ทายที่สุดฉันได้กลับมาหลับที่บ้านของฉันแล้ว และเพลงศฟกำลังแผ่วมีวลงลอยตามสายลม นำหน้าฉันอยู่ ที่สำคัญฉันไม่สงสัยเลยว่าจะทำไม่ฉันถึงนอนหลับ และไม่ตื่นเต้นเลยเมื่อคนคนนั้นเอาคัวฉันเข้าไปในไฟรอน ๆ นั้น ชีวิตของฉันคล้ายกับเรื่องที่เธอเขียนนะ แต่สิ่งเดียวที่คงไม่เหมือนกันคือ ฉันไม่ได้ยื่นประโยคหนึ่งก่อนฉันจะหายไปสู่ความเงียงงัน

“หลับให้สบายนะลูก”
(ทายที่สุดจริง ๆ ฉันตอบเธอได้เลยว่าอาจมีแม่มบางคนที่ไม่รักลูกของตัวเอง)

หนูเมษากับป้ามานิ
ขอม ตลุ

“หนูเมษากับป้ามานิ”
เรื่องโดย ขอม ตลุ
ภาพโดย เกรอนุญ

ภูมิปัญญาคนปั้นดินถิ่นด่านเกวียน

บุณทริกา เข็มบุบผา / พิษญา ปมาศต / สุภริตา ฤชลา / สุพัชรี มณีเนตร

นักศึกษานอกไทย สาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

บ้านด่านเกวียนเป็นหมู่บ้านทำเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยู่งักของคนทั่วไปตั้งอยู่ที่ตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา เดิมทีบริเวณหมู่บ้านด่านเกวียนจะมีพ่อค้าจาก นางรอง บุรีรัมย์ สุรินทร์ ขุนหาญ ขุขันธ์ เรื่อยไปจนถึงเขมรเดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายกับพ่อค้าชาวโคราชและพักกองคาราวานเกวียนกันเป็นประจำจนได้ชื่อว่า **หมู่บ้านด่านเกวียน**

ปัจจุบันด่านเกวียนมีชื่อเสียงมากในฐานะที่เป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่สวยงาม สันนิษฐานว่า ชื่อหมู่บ้านมาจากกองคาราวานเกวียนที่เดินทางมาค้าขายที่โคราชและได้พักกองคาราวานเกวียนที่หมู่บ้านทุกครั้ง ก่อนเดินทางต่อไปต่อ จึงได้ชื่อว่าหมู่บ้านด่านเกวียน อนึ่งสันนิษฐานว่า ชาวชาพร้อมกองคาราวานเกวียน เดินทางมาค้าขายที่โคราช และได้หยุดพักอยู่ที่หมู่บ้านทุกครั้ง จนได้ชื่อว่า บ้านด่านเกวียน ปัจจุบันอาชีพหลักของชาวบ้านด่านเกวียน คือ การทำเครื่องปั้นดินเผาเพื่อจำหน่าย ซึ่งจะทำความเข้าใจกับการทำไร่ ทำนา

เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน

การที่ชาวเขมรชาวช่าได้อพยพเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านด่านเกวียนไม่ได้นำพาชนะในการหุงหาอาหารมาเลย ชาวเขมรชาวช่าจึงคิดไปขุดเอาดินจาก

ตะกุดเวียน ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งนำดินมาจากตามริมฝั่งแม่น้ำมูล มาปั้นเป็นภาชนะในการหุงหาอาหาร เช่น หม้อ เตา ตลอดจนชะลอมฝา เครื่องใช้ในครัวเรือนเป็นเบื้องต้น เสร็จแล้วตาลอย ตานาด ชาวบ้านด่านเกวียนไปพบเข้า จึงเข้าไปเรียนรู้การทำเครื่องปั้นดินเผากับชาวเขมรชาวช่าในเบื้องต้น แล้วก็ปั้นมาจนถึงยุคปัจจุบันนี้

เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน มี 3 ยุค ได้แก่ ยุคแรก ยุคกลาง และยุคปัจจุบัน โดยยุคแรกนิยมปั้นเป็นภาชนะเครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น ครก โห่ ส่วนยุคกลางนิยมปั้นรูปสัตว์ต่าง ๆ เช่น นกฮูก นกเงือก เตา และยุคปัจจุบันเป็นยุคของการผสมผสาน กล่าวคือ มีการปั้นทั้งเครื่องใช้ในครัวเรือน รูปสัตว์ต่าง ๆ และที่นิยมเป็นอย่างมาก คือ เครื่องประดับตกแต่งบ้าน จัดสวน เช่น อ่างปลา โมบาย กระถางดอกไม้ การเผาเครื่องปั้นดินเผาของด่านเกวียน มี 2 ลักษณะ ได้แก่ **การเผาแดง** ที่เมื่อเผาออกมาแล้วจะมีลักษณะเป็นสีแดง สามารถนำมาทาสีหรือตกแต่งเพิ่มเติมได้อย่างหลากหลายตามที่ต้องการ และ**การเผาดำ** เป็นการเผาแบบดั้งเดิมของด่านเกวียน ใช้ระยะเวลาในการเผานาน 5-6 ชั่วโมงตามหลัก ต้องเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส เมื่อเผาออกมาแล้ว สิ่งที่ได้จะมีความมันวาว เคาะมีเสียงดังกังวาน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของดินด่านเกวียน เนื่องจาก

จากดินด่านเกวียนนั้น มีแร่เหล็กผสมอยู่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นคุณสมบัติที่โดดเด่น

พิธีบูชาดิน

พระแม่ธรณีหรือพระศรีสุทธธา เป็นเทพธิดาที่ปกป้องรักษาพื้นดิน สังคมไทยเป็นสิ่งศกที่ท่าอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก จึงมีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับดินโดยตรง ดังนั้นก่อนลงมือทำการเกษตร หรือปลูกพืช ปลูกข้าว จะมีการขอขมาและขอพรเพื่อให้เพาะปลูกพืชราบรื่นไปด้วยดี อีกทั้งไทยเรายังมีความเชื่อเกี่ยวกับการปักเสาคือหรือดอกเสาค้างเพื่อสร้างบ้าน ก่อนจะสร้างบ้าน จะมีการทำพิธีขอขมาบวงสรวงพระแม่ธรณี เพราะเชื่อว่า การก่อสร้างหรือดอกเสาค้างเป็นการกระทบกระเทือนรบกวนต่อพระแม่ธรณีและขอพรเพื่อให้การก่อสร้างเป็นไปได้อย่างราบรื่นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ดังนั้นการบูชาบวงสรวงพระแม่ธรณี จึงมีความสำคัญมากต่อสังคมไทย เครื่องปั้นดินที่เป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้านด่านเกวียน ตำบลด่านเกวียนนั้น เป็นการขุดดินนำมาปั้น ให้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องประดับ แล้วนำมาเผาจนได้เป็นผลิตภัณฑ์ที่เห็นได้ในปัจจุบันก่อนนำดินมาปั้น ชาวบ้านด่านเกวียนจะมีพิธีขอขมาดิน เพราะเชื่อว่า การนำดินมาปั้นแล้วเผาเหมือนการนำเนื้อพระแม่ธรณีมาเผาไฟ จึงขอขมาพระแม่ธรณีที่นำดินมาเผา และขอพรให้การเผาชิ้นงานแต่ละชิ้นออกมาสมบูรณ์และ

สวยงามตามต้องการอีกด้วย

พิธีบูชาบวงสรวงดินในการสร้างบ้าน จะมีวัสดุอุปกรณ์จำนวนมาก มีทั้งอาหารคาวหวาน ดอกไม้ เครื่องดื่มและรูปเทียน และมีหมอมพรพราหมณ์เป็นผู้ดำเนินการทำพิธีท่องบทสวดคาถาตามความเชื่อทุกครั้งที่มีการตอกเสาเข็ม ชาวบ้านด้านเกวียนมีพิธีบวงสรวงดิน หรือพิธีสักการะแม่น้ำมูล ที่ทุ่งป่าตาล ตำบลด้านเกวียน ทุก ๆ เดือนเมษายนของทุกปี ชาวบ้านที่ท่าอาชีพร่องปั้นดินเผาหรืออาชีพอื่น ๆ เกี่ยวกับดิน

พิธีเช่นเตา

ก่อนจะเผาเครื่องปั้นดินเผานั้น จะมีพิธีบูชาเตา หรือ การเช่นเตา เพื่อรำลึกถึงครูบาอาจารย์ ปราชญ์ชาวบ้านที่เคยสอนถ่ายทอดความรู้ให้ และขอพรให้เผาชิ้นงานออกมาสมบูรณ์ ไม่แตกหัก เนื่องจากสมัยโบราณเตาเผาในยุคแรกเริ่ม เป็นการขุดจอมปลวกเพื่อทำเป็นเตาเผา และเผาอยู่ที่ทุ่งนา แต่เมื่อถึงฤดูฝน ทำให้มีน้ำหลากจำนวนมาก น้ำไหลทะลักเข้ามาในเตาเผาซึ่งทำมาจากจอมปลวกทำให้ไม่สามารถเข้าใช้งานได้ จึงเว้นช่วงฤดูฝนไว้

จนในเวลาต่อมา ชาวบ้านเริ่มนำชิ้นงานมาเก็บไว้ที่บ้าน และทำเตาเผาไว้ในบ้าน เพื่อความสะดวกต่อการเผาชิ้นงาน ขนย้ายและเก็บรักษามาจนถึงปัจจุบัน ผู้ที่ทำเครื่องปั้นดินเผาส่วนมากจะมีพิธีเช่นเตา โดยการขอพร “ขอให้ลูกหลานเผาได้ดี ไม่ให้แตก” การเช่นเตาโดยนำน้ำเปล่า น้ำแดง รูป พวงมาลัยหมากพลู เป็นเครื่องเช่นเตา ซึ่งน้ำเปล่าแสดงถึงความบริสุทธิ์ น้ำแดงแทนการสังเวยด้วยเลือดตามความเชื่อศาสนาพราหมณ์ ฮินดู อีกนัยหนึ่งเป็นกลยุทธ์ทางการค้าของบริษัทขายน้ำอัดลม รูป 9 ดอก เป็นการบูชาผู้มีพระคุณ พระภูมิเจ้าที่ เจ้าป่า เจ้าเขา เทพ รุกขเทวดา ศาลพระภูมิ และศาลเทพ ส่วนพวงมาลัย หมากพลู เป็นการแสดงความเคารพต่อครูบาอาจารย์ผู้มีบุญคุณต่อผู้สืบทอด แต่มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่ได้มีพิธีเช่นเตาหรือมีความเชื่อใด ๆ เช่น บ้านของบุญเชิด หนองกระโทก ที่ไม่ได้มีความเชื่อใด ๆ เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผา

การบูชาพระพิฆเนศ

พระพิฆเนศ เป็นโอรสของพระศิวะ และนางปาวารตี มีความชำนาญในศิลปวิทยาทุกแขนง เป็นเทพแห่งความร่ำรวย จึงเป็นที่มาของความเชื่อในเรื่องของการค้าขาย ซึ่งบูชาด้วยสีแดงเป็นหลัก เนื่องจากสีแดง แสดงถึงชื่อเสียง ความรุ่งโรจน์ และความรุ่งเรืองลักษณะของพระพิฆเนศ มีพระวรกายเป็นมนุษย์รูปร่างอ้วน มีงาช้างเดียว อีกข้างหัก เนื่องจากถูกปรศุรามหักเสียดงา สิวรกายเป็นสีเหลือง บางแห่งเป็นสีแดง หนึ่งมีสีแดง มีสี่กร พระหัตถ์หน้าขวาถืองาช้าง พระหัตถ์ซ้ายถือขันนํ้ามนต์ เป็นกะโหลกศีรษะมนุษย์ พระหัตถ์ขวาหลังถือตรี พระหัตถ์ซ้ายถือบาตร (ปวง)

มีพาหนะคือ หนู การไหว้พระพิฆเนศ เป็นความเชื่อเรื่องการค้าขาย ใช้ดอกกุหลาบ และน้ำแดงถวาย ซึ่งทำต่อ ๆ กันมา

การถวายน้ำแดง เป็นการบูชาอย่างหนึ่งตามความเชื่อของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ที่ใช้น้ำแดงแทนเลือดเป็นการสังเวยแทนเลือดของสิ่งมีชีวิตต่อเทพ ส่วนดอกกุหลาบที่ใช้บูชา ใช้แทนดอกชบาสีแดงที่มีความเชื่อตามตำนานว่า มีหญิงสาวคนหนึ่งเลื่อมใสศรัทธาในองค์พระพิฆเนศเป็นอย่างมาก เธอใช้ดอกชบาสีแดงในการบูชา หลังจากที่เธอเสียชีวิต เธอได้ไปเข้าฝันพี่สาวพร้อมบอกว่า ตนได้กลับมาเกิดเป็นต้นชบาแล้ว เมื่อพี่สาวไปคุดยั้งหลุมฝังศพก็พบว่ามันต้นชบาอยู่จริง จึงได้นำดอกชบาไปบูชาพระพิฆเนศตามความตั้งใจของหญิงสาวผู้นั้น แต่เนื่องจากในปัจจุบันดอกชบามีจำนวนน้อย จึงนำดอกกุหลาบสีแดงมาแทน

ขั้นตอนการบูชาพระพิฆเนศ ใช้เทียนรูปหมอม และเครื่องถวายสักการะ ควันรูปเป็นสื่อนำคำอธิษฐานของเราไปสู่เทพ คนไทยนิยมใช้รูป 35 หรือ 9 ดอก ห้าถวายเนื้อสัตว์ เนื่องจากพระพิฆเนศเสวยมังสวิวัตติ ส่วนคำกล่าวบูชาพระพิฆเนศเป็นคาถาสวดบูชาเป็นภาษาสันสกฤตว่า “โอม ศรี กณศายะ นมะ” แปลว่า ขอให้สำเร็จในด้านต่าง ๆ มีโชค และทรัพย์สินเงินทอง สมความปรารถนา แล้วตามด้วยคำอธิษฐานขอพรเป็นภาษาไทย ส่วนใหญ่การตั้งประดิษฐานพระพิฆเนศ จะตั้งตามความสะดวกและความเหมาะสม ส่วนเรื่องทิศทางจะเป็นรองลงมา ซึ่งจะเน้นทางทิศตะวันออก หรือทิศอื่น ๆ ก็ได้ ยกเว้นทิศตะวันตก ส่วนการบูชาจะต้องแยกออกจากหากจากหิ้งพระ หรือโต๊ะหมู่บูชา

ลวดลายของเครื่องปั้นดินเผา

เครื่องปั้นดินเผาในปัจจุบันมีหลากหลายลวดลาย ส่วนมากจะทำตามรายการสินค้าที่ลูกค้าสั่งมา แบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ ลวดลายตามความนิยม และลวดลายตามความเชื่อ

1) ลวดลายตามความนิยม แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ (1) ลายดอกไม้ต่าง ๆ สำหรับกระถางดอกไม้ (2) ลายดอกไม้ และลายเพชร สำหรับอ่างปลา

2) ลวดลายตามความเชื่อ ได้แก่

(1) ลายครกและสาก จะมีเส้นรอบวงบนปากครก 3 เส้น แสดงถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ชาวบ้านเชื่อว่าเมื่อจะกระทำสิ่งใดก็ตาม มักระลึกถึงพระรัตนตรัยอยู่เสมอ เพราะใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจ อนึ่ง เป็นกลยุทธ์การขายที่ต้องการสร้างเอกลักษณ์ให้กับงานปั้นของตนเอง เพื่อให้มีความแตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ

(2) ลายหอยสังข์ ในทางพระพุทธศาสนา เชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์พระสุรเสียงของพระพุทธเจ้าในขณะแสดงธรรมเทศนา เป็นเครื่องหมายที่ปรากฏบนรอยพระพุทธบาทด้วย มีความเกี่ยวข้องกับเม็ดพระศกของ

พระพุทธเจ้าเป็นรูปกันหอย ซึ่งหมายถึงการมีอายุที่ยืนยาว เนื่องจากหอยเป็นสัตว์ที่เกิดมาพร้อม ๆ กับโลก และพบได้มากมาย นอกจากนี้รูปร่างลักษณะการวนจากซ้ายไปขวาของหอยสังข์ เหมือนกับสุริยเทพที่เวียนสู่สวรรค์เป็นประจำ จึงเป็นเครื่องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพระอาทิตย์กับสวรรค์

(3) ลายมังกร ตามความเชื่อของคนจีน มังกรถือเป็นสัตว์ชั้นสูง และเป็นสัตว์มงคลจึงนิยมนำมาเป็นลวดลายบนเครื่องปั้นต่าง ๆ เช่น กระถางมังกร โถงมังกร ส่วนสีที่ใช้ตกแต่งผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา จะใช้สีทาบ้านและสีน้ำมัน เพราะสีจะช่วยเคลือบผิวเครื่องปั้นดินเผาให้ติดทนนานซึ่งพ่อค้าคนกลางนิยมซื้อผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการเผาสุกมาแล้วไปลงสีเองตามความต้องการของลูกค้า สีที่เป็นที่นิยม คือ สีแดง แสดงถึงอำนาจ สีเขียว แสดงถึงธรรมชาติ และเหลือง แสดงถึงความเจริญรุ่งเรือง แต่ในอดีต ภาชนะเครื่องปั้นดินเผาจะนำมาเป็นเครื่องใช้ครัวเรือนเป็นหลัก จึงไม่มีการวาดลวดลายที่แสดงถึงความเชื่อมากนัก เพราะเน้นที่ประโยชน์ใช้สอยมากกว่า ความสวยงามแต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป มีการนำความเชื่อที่เป็นนามธรรมมาทำให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยนำมาวาดบนเครื่องปั้นดินเผาเพื่อแสดงถึงความเชื่อที่มองเห็นได้ชัดเจนมากขึ้น

หมู่บ้านด้านเกวียน เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงด้านเครื่องปั้นดินเผา มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน มีความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมการขุดดิน เพื่อขอขมาพระแม่ธรณี และการเช่นเตา เพื่อรำลึกถึงครูบาอาจารย์ ขอพรให้เผาชิ้นงานออกมาสมบูรณ์ ไม่แตกหัก ส่วนความเชื่อด้านการค้าขาย มีความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาพระพิฆเนศและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผา แต่ปัจจุบัน ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการมุ่งค้าขายเชิงพาณิชย์ทำให้ความเชื่อนี้ค่อย ๆ คลายลง เหลือเพียงบางส่วนของที่ยังคงสืบทอดไว้เท่านั้น

บทวิเคราะห์สารคดี มิตรภาพต่างสายพันธุ์

ผู้แต่ง **ม.ล.ปริญญากร วรวรรณ**
204 หน้า ราคา 149 บาท
พิมพ์ครั้งที่ 7 - ตุลาคม 2558
สำนักพิมพ์เคล็ดไทย

ธีรวุฒิ ศรีสุกโยค
นักศึกษา ชั้นปีที่ 2

วรรณกรรมประเภทสารคดี เรื่อง **“มิตรภาพต่างสายพันธุ์”** ของ ม.ล.ปริญญากร วรวรรณ นักถ่ายภาพสัตว์ป่า นักเขียนสารคดี ผู้ใช้ชีวิตในป่ามากกว่า 30 ปี เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทั้งหมดของสารคดี สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

เนื้อหาส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงในสารคดี ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานของผู้เขียน การให้ความรู้ด้านการเดินป่า สัตว์ป่าที่มีในประเทศไทย วิถีชีวิตหลากหลายเชื้อชาติ รวมถึงภาษา ซึ่งเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริงดังกล่าว ถือว่ามีความน่าเชื่อถืออย่างยิ่ง เพราะด้วยประสบการณ์การทำงานของผู้เขียนมาอย่างยาวนาน อีกทั้งยังเขียนหนังสือเล่มนี้ด้วยการลงพื้นที่จริง มีผลงานที่เป็นภาพถ่ายประกอบ และมีข้อมูลของสถานที่แต่ละแห่งอย่างชัดเจน

เนื้อหาส่วนที่เป็นพรรณนาของผู้เขียน อันดับแรกคือพรรณนาที่มีต่อสัตว์ป่า ผู้เขียนตั้งใจถ่ายทอดเรื่องราวที่ตนใกล้ชิดกับสัตว์ ให้ผู้อ่านได้เข้าใจสัตว์มากขึ้น เช่น ตอนที่พบเสือกำลังเล่นกับผีเสื้อ เป็นเหตุการณ์ที่คนส่วนมากเมื่อได้อ่านแล้ว

อาจคาดไม่ถึงว่า ผู้เล่าอย่างเสือจะมีมุมมองอันโยนเช่นนี้ หรือตอนที่กล่าวถึงการร้องคารมของเสือที่ว่า **“การแสดงความก้าวร้าวเพื่อปกปิดความอ่อนแอที่ซ่อนอยู่ภายใน ดูเหมือนจะเป็นวิธีหนึ่งที่หลาย ๆ ชีวิตชอบใช้”** (หน้า 63) ผู้เขียนอาจต้องการสื่อว่า เสือก็เป็นสิ่งมีชีวิตอย่างหนึ่ง ไม่ใช่จะโหดร้ายแต่เพียงอย่างเดียว เพราะสิ่งมีชีวิตล้วนมีความรู้สึก มีความกลัวเหมือนกัน

ต่อมาคือพรรณนาที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ นั่นคือ **จะปู้** ชาวมูเซอ **แบมกับอาแซ** ชาวยาวี ซึ่งผู้เขียนได้แสดงถึงความประทับใจที่มีต่อบุคคลเหล่านี้ คำว่า **“ซื่อคะ” “ตรี มอ กาเซะ”** คำภาษายาวีที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ นั้น ถือเป็นตัวแทนที่ถ่ายทอดความรู้สึกแห่งมิตรภาพ เพราะคำที่ผู้เขียนเรียนรู้ คำแปล และกล่าวกับแบมเพื่อแสดงความใกล้ชิดต่อกัน อีกทั้งยังสะท้อนความหลากหลายของวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้แสดงพรรณนาต่อสังคมไทย ที่ยังขาดความตระหนักและไม่ให้ความสำคัญ

ต่อทรัพยากรป่าไม้ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดประสิทธิภาพและความสะดวกในการทำงาน ซึ่งผู้เขียนจะกล่าวในเชิงประชดประชัน ดังเช่น **“เราไม่อยากพูดถึงเรื่องอุปกรณ เสบียง หรืออะไรต่าง ๆ ที่ขาดแคลนหรอกครับ เพราะถึงจะอยู่ในป่า แต่เราก็พอเข้าใจว่า ‘ระบบ’ ของประเทศนี้เป็นอย่างไร”** (หน้า 156)

เมื่อศึกษาการตั้งชื่อเรื่องของสารคดี **“มิตรภาพต่างสายพันธุ์”** แล้วจะพบว่ามีความน่าสนใจ เพราะ **“มิตรภาพ”** ที่คุ้นเคยก็จะเป็นมิตรภาพของมนุษย์ด้วยกัน หรือมิตรภาพของสัตว์กับสัตว์ให้เห็นบ้าง แต่ความ **“ต่างสายพันธุ์”** นี้จะทำให้เกิดมิตรภาพต่อกันได้หรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาส่วนของเนื้อหาแล้ว พบว่าความต่างสายพันธุ์ คือระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ซึ่งผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รู้จักและเข้าใจต่อสัตว์มากขึ้น ส่วนคำว่า **“ต่างสายพันธุ์”** ยังหมายถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติด้วย เห็นได้จากตัวละครในเรื่อง ได้แก่ จะปู้ ชาวมูเซอ **แบมกับอาแซ** ชาวยาวี ซึ่งผู้เขียนได้แสดงถึงความประทับใจที่มีต่อบุคคลเหล่านี้ สะท้อนให้

“ผมไม่ได้ยิ่งใหญ่พอที่จะเป็นเจ้าของสิ่งใดได้ แม้แต่เก็บไว้ในใจ (หน้า 28)”

เห็นความถ้อยทีถ้อยอาศัยของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
อีกทั้งสะท้อนความหลากหลายของวิถีชีวิต และ
วัฒนธรรมตามแต่ละท้องถิ่น

ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยการกล่าวเป็นบทนำว่า “จาก
ซุ้มบังไพร ในราวป่าห้วยขาแข้ง” ซึ่งบรรยายการ
ลงพื้นที่ถ่ายภาพสัตว์ป่าที่ห้วยขาแข้ง ทั้งบรรยายกา
การทำงาน และการพบเจอสัตว์ป่าอย่างใกล้ชิด เป็น
บทนำที่ถือเป็นการแนะนำตัวให้ผู้อ่านได้รู้จักกับ
ผู้เขียนมากขึ้นและทำให้ผู้อ่านคาดได้ว่าเนื้อหาจะ
เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการทำงานในป่า

การเล่าเรื่อง ผู้เขียนเป็นผู้ดำเนินเรื่อง ส่วนใหญ่
เป็นการบรรยายถึงประสบการณ์การทำงานในป่า
ต่อมาคือการทำความรู้แก่ผู้อ่านเกี่ยวกับพฤติกรรม
ของสัตว์ป่า ลักษณะนิสัยของสัตว์ป่า ความสัมพันธ์
ระหว่างตัวละครในเรื่องกับผู้เขียน ซึ่งผู้เขียนจะ
สอดแทรกแนวคิดไว้ตลอดทั้งเนื้อหา โดยในทุกบท
ผู้เขียนจะทิ้งท้ายด้วยคำถามหรือประโยคสั้น ๆ ให้
ผู้อ่านได้ขบคิดอีกเช่นกัน และการเล่าเรื่องระหว่าง
เรื่อง “เสือนอกกรง” กับ “เสือในวัด” เป็นการ
ลำดับเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงการหักล้างทัศนคติ
ของตนเอง นั่นคือทัศนคติที่มีต่อเสือที่ว่า “ผม
เคยคิดว่ากรงอยู่ในกรง แม้ว่าจะอึดอัด แต่ก็เป็น
หนทางอันทำให้เสือยังมีชีวิตอยู่ แต่ดูเหมือนว่าจะ
ผิดข้อเท็จจริง เพราะแท้จริงแล้ว ทุกวันนี้ไม่มีที่ใด
เหมาะสมสำหรับเสืออีกต่อไป ไม่ว่าในป่า ในกรง
หรือแม้แต่ในวัด” (หน้า 150) ถือเป็นกลวิธีในการ
ถ่ายทอดถึงความโหดเหี้ยมของมนุษย์ที่รุนแรงยิ่งขึ้น
ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยการกล่าวถึงเครื่องมือของ
อาชีพถ่ายภาพสัตว์ป่า คือ “รถยนต์สี่ล้อ” ผู้เขียน
ได้บรรยายเหตุการณ์ที่รถของตนติดหล่มบ่อยครั้ง
ซึ่งที่จริงแล้วสามารถเลี่ยงไปเส้นทางที่สะดวกได้
เหตุที่ไม่ยอมเลี่ยงอาจเป็นเพราะความคุ้นเคย แต่
เมื่อเวลาผ่านไปก็เปลี่ยนจากยางชนิดลุยโคลนเป็น
ยางชนิดดอกธรรมดา และเลี่ยงเส้นทางที่อันตราย
การปิดเรื่องด้วยเหตุการณ์นี้ผู้เขียนต้องการสื่อ
ว่าการทำงานอาชีพถ่ายภาพสัตว์ป่านั้นทำให้เขา
เปลี่ยนแปลงตนเอง และเข้าใจชีวิตมากขึ้น

การใช้ภาษา ผู้เขียนมีการใช้โวหารในสารคดีเรื่อง
นี้ได้แก่

1. **บรรยายโวหาร** ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารดำเนิน
เรื่องเป็นส่วนใหญ่ เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริง
ได้แก่ พฤติกรรมและลักษณะนิสัยของสัตว์ รวมถึง
เรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ระหว่างทำงาน ดังเช่น
“จากบังไพร เมื่อมองผ่านเทเลโฟโต ชากควายป่า
ที่เริ่มส่งกลิ่นคุดชัดเจน การได้กลิ่นเหม็นจากชาก
ของเสือโคร่ง ผมหวังว่าการอยู่เหนือลมของเขาก
จะทำให้เขาไม่ระแวงมากนัก” (หน้า 38) เมื่อพิจารณา
ตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนจะใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ถึง
สัตว์ว่า “เขา” แทนที่จะใช้คำว่า “มัน” แสดงให้
เห็นถึงความใกล้ชิดและผูกพันระหว่างผู้เขียนกับ
สัตว์ได้เป็นอย่างดี

2. **อธิบายโวหาร** โวหารนี้ปรากฏในเนื้อหาหลาย
แห่ง ได้แก่ การอธิบายวิธีการจับนกของแบม การใช้
คำนำหน้าชื่อคนของชาวมูเซอและชาวยาวี อธิบาย
ความหมายคำภาษาชาวยาวีคำว่า “ซ็อดะ” กับ “ตรี
มอ กาเซะ” อธิบายการล่าเหยื่อของเสือ เป็นต้น

3. **พรรณนาโวหาร** ผู้เขียนมักจะพรรณนาถึง
ธรรมชาติในระหว่างที่เดินป่า ทำให้ผู้อ่านมองเห็น
บรรยากาศการเดินทางอย่างชัดเจน ดังเนื้อหา
ในบท “กองไฟ” ที่ผู้เขียนได้พรรณนาถึงกองไฟ
ที่กำลังลุกไหม้ ดังเช่น “ประกอบกับเสียงพินปะทุ
ลุกไฟแตกกระจาย เปลวไฟไหวอย่างอ่อนช้อย
สีเข้มไล่ไปถึงสีอ่อน แม้จะรอบกายจะมีมืดมิด แต่
ก็ดูเหมือนว่าคำคืนในป่าจะไม่ยัดยวจนเกินไป”
(หน้า 19)

4. **สาธกโวหาร** ผู้เขียนมักจะยกเหตุการณ์ หรือข้อ
เกี่ยวกับสัตว์ที่บาดเจ็บ หรือล้มตายจากน้ำมือมนุษย์
และผู้เขียนยังแสดงทัศนคติประกอบว่าเป็นเรื่องที่
สังคมไม่ให้ความตระหนักและไม่ให้ความสนใจ ดัง
เช่น “ข้างตัวโตจึงมีข่าวย่อย ๆ เช่น ‘โมเตลา’
ก็เป็นข้างอีกตัวที่เป็นข่าวย่อยต่อเนื่อง แต่เธอก็เป็น
ข้างที่โชคร้ายหลังจากโชคร้ายไปเหยียบกับระเบิด จน

เท้าเป็นแผลฉกรรจ์ รุ่งรุ่ง น่าวาหนา” (หน้า 79)

5. **เทศนาโวหาร** ที่ปรากฏในสารคดี คือสอนให้รู้จัก
ชีวิต และลัทธิธรรมของชีวิต ดังตอนที่ผู้เขียนได้แสดง
ทัศนคติกับ “นกอีโก้ง” ที่เคยเป็นนกในดวงใจ ไว้
ว่า “ผมไม่ได้ยิ่งใหญ่พอที่จะเป็นเจ้าของสิ่งใดได้
แม้แต่เก็บไว้ในใจ” (หน้า 28) และปรากฏตอนหลัง
จากพบซากสัตว์ที่เป็นเหยื่อของเสือไว้ว่า “หลังจาก
พบซากที่ตายด้วยเขี้ยวเล็บของเหล่านักล่ามาหลาย
ครั้ง ชากเหล่านั้นก็พอจะให้ผมรู้อ่าง ๆ ท้ายที่สุดเรา
กำลังมุ่งหน้าไปทางใด” (หน้า 41)

6. **การใช้โวหารภาพพจน์** ได้แก่ อุลักษณ์ผู้เขียน
ได้กล่าวประโยคหนึ่งในขณะที่พบเสือกำลังเล่นกับ
ผีเสื้อไว้ว่า “เราต่างมีชีวิตอยู่ภายในกรง” (หน้า
49) ซึ่ง “กรง” ผู้เขียนสื่อถึงการถูกกำหนดกรอบ
ว่า เสือนั้นก็ล่าที่ดุร้ายเท่านั้น แต่ความจริงแล้ว
เสือก็มีความอ่อนโยนเช่นกัน ต่อมาคือ บุคลาธิษฐาน
ปรากฏในตอนที่มีผู้เขียนกล่าวถึงกองไฟที่เป็น
“เพื่อน” ที่ดีที่สุดของการเดินป่า และยังเปรียบเทียบ
ความพลิวไหวของเปลวไฟว่า “เปลวไฟร้ายรา”

แนวคิดของสารคดี เรื่อง มิตรภาพต่างสายพันธุ์
ผู้เขียนต้องการนำเสนอแนวคิดเรื่องการอยู่รวม
กัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ไม่แบ่งแยกความแตก
ต่างของ “ชนชาติ” หรือแม้แต่ “สายพันธุ์” ตีแผ่
ปัญหาของสัตว์ป่าที่ถูกกระทำจากมนุษย์ เพื่อให้ผู้
อ่านตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและมีจิตสำนึกต่อ
ทรัพยากรป่ามากขึ้น อีกทั้งยังสอนให้รู้จัก “ชีวิต”
ที่ผู้เขียนได้บทเรียนจากการเดินทาง และถ่ายทอด
ออกมาเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนความคิดและ
การใช้ชีวิตของผู้อ่านได้

ถือว่าสารคดีเรื่องนี้เหมาะสมอย่างยิ่งแก่การอ่าน
เพราะนอกจากจะได้รับความรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่า
หลายชนิดแล้ว ยังทำให้ผู้อ่านได้เปลี่ยนกรอบ
แนวคิด ปรับมุมมองที่มีต่อสัตว์ป่า ต่อการใช้ชีวิต
และเปี่ยมด้วยข้อคิดอันเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้อ่าน

‘เหนือ’

ศุภิญา มีทอง
นักศึกษา ชั้นปีที่ 1

เอ๊ะ! “ฉันเหนือกว่าเธอ” คำว่า ‘เหนือ’ เป็นคำชนิดไหนกันนะ?

เช้าที่แสนสดใสวันหนึ่งเป็นวันสอบเก็บคะแนนวิชาหลักภาษาไทย พวกเราต้องสอบเรื่องชนิดของคำระหว่างตำราหลักภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสารกับตำราบรรทัดฐานภาษาไทยฯ ในขณะที่กำลังเดินไปตึกเรียนกับเพื่อน ๆ พวกเราก็ดูกันไปพลาง ฉันทบหนว่นว่า “คำวิเศษณ์บอกสถานที่ในตำราพระยาอุปกิตฯ มีหลายคำ เช่น เหนือ ใต้ ไกล ใกล้ เป็นต้น” อยู่ ๆ ก็มีเสียงของเพื่อนที่เดินข้าง ๆ แทรกขึ้นมาว่า “เอ้า! แล้วประโยค “ฉันเหนือกว่าเธอ” ละ ‘เหนือ’ เป็นคำกริยาไม่ใช่หรือ?” เพื่อนอีกคนที่รับผิดชอบอธิบายเรื่องคำนามก็แทรกมาเช่นกันว่า ‘เหนือ’ จัดอยู่ในชนิดคำนาม เอาล่ะ งั้นนี่ ึ่งไปตาม ๆ กัน ดังนั้นถ้าเราจะสอบผ่านได้ เราต้องมาศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้มาค่ะ เราจะมาทำความเข้าใจคำว่า ‘เหนือ’ เจ้าปัญหานี้ไปพร้อม ๆ กัน

‘เหนือ’ คำเดียว สามารถจัดให้อยู่ได้หลายชนิดเชียวหรือ? “บ้านเหนือ” “ภาคเหนือ” ‘เหนือ’ ในวลีนี้เป็นคำชนิดใด หากอ้างอิงจาก

นิยามคำวิเศษณ์ของตำราพระยาอุปกิตศิลปสารที่กล่าวว่า คำวิเศษณ์ หมายถึง คำจำพวกที่ใช้ประกอบคำอื่นให้มีความแปลกออกไป ทั้งประกอบนาม ประกอบสรรพนาม ประกอบกริยา และประกอบวิเศษณ์ด้วยตนเอง แน่นอนว่าคำว่า ‘เหนือ’ ในที่นี้จัดเป็นคำวิเศษณ์ที่ไปขยายคำนาม ‘ภาค’ นั่นเอง แต่ถ้าจะอธิบายแบบเพื่อนอีกคนที่แย้งขึ้นมาละก็ เราจะต้องจับอีกตำราขึ้นมาทาง ตำราบรรทัดฐานภาษาไทย ได้จัดคำว่า ‘เหนือ’ ในวลี “ภาคเหนือ” ไว้เป็นคำนามที่ทำหน้าที่ขยายนาม เพราะนิยามใหม่นี้ ได้อธิบายว่า คำวิเศษณ์ คือคำที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายกริยา ซึ่ง ‘ภาค’ เป็นคำนาม ‘เหนือ’ จึงไม่ใช่คำวิเศษณ์

อนึ่ง คำว่า ‘เหนือ’ ก็ไปโผล่ในคำบุพบทเหมือนกันนี้ ?? ถูกต้อง คำว่า ‘เหนือ’ ก็เป็นคำบุพบทได้เช่นกัน สถานวิเศษณ์บางคำอาจกลายเป็นคำบุพบทได้เมื่อมีคำนามหรือสรรพนามมาต่อท้าย ยกตัวอย่างในบริบท “นกบินเหนือเมฆ” “รักรอยู่เหนือกาลเวลา” ‘เหนือ’ ถูกต่อด้วยคำว่า ‘เมฆ’ ‘กาลเวลา’ ซึ่งเป็นคำนาม ‘เหนือ’ ในที่นี้จึงจัดเป็นคำบุพบท

แล้ว “ฉันเหนือกว่าเธอละ” จัดเป็นคำชนิดใด?

‘เหนือ’ ในที่นี้ มิได้เป็นทั้งคำบุพบท คำวิเศษณ์ หรือคำนามใด ๆ ทั้งสิ้น ‘เหนือ’ ในที่นี้มีความหมายในทำนองเดียวกับคำว่า ‘เก่ง’ ‘ดี’ ‘ยอดเยี่ยม’ ซึ่งเป็น คำกริยาคุณศัพท์ ตามตำราบรรทัดฐานภาษาไทยฯ เพราะเป็นกริยาที่ทำหน้าที่แสดงคุณสมบัติหรือสภาพของคำนามหรือบุรุษสรรพนาม และสามารถปรากฏร่วมกับคำแสดงการเปรียบเทียบ ‘กว่า’ ได้

หากพิจารณาจากตำราหลักภาษาไทยพระยาอุปกิตศิลปสารแล้วพบว่า ‘เหนือ’ เข้าลักษณะของคำวิเศษณ์ ชนิดลักษณะวิเศษณ์ คือคำที่ใช้ประกอบนาม สรรพนาม กริยาเพื่อบอกนาม หรือกริยานั้นมีลักษณะอย่างไร และในขณะเดียวกันก็อาจมองว่าเป็นอกรรมกริยาได้ เพราะท่านว่า คำวิเศษณ์บางพวกเป็นอกรรมกริยาได้ เช่น เขาสวย เขาช้า เมื่อเทียบเคียงกันแล้ว ก็พูดได้ว่า ‘เหนือ’ เป็นอกรรมกริยาได้เหมือนกัน เช่น “เธอเหนือมาก” เป็นศัพท์สแลง หมายถึงเขายอดเยี่ยมมาก ฉลาดมาก เก่งมาก เป็นต้น

ดังนั้นถ้าจะสรุปว่า ‘เหนือ’ เป็นคำประเภทใด ต้องพิจารณาบริบทและตำแหน่งหน้าที่ให้

ม้าหมุน

“นิทานม้าหมุน”

วันหนึ่ง...ม้าหมุนหมุนช้าช้า
เธอมองไปทั่วสายตาประดับฝัน
เธอเอ๋ยปากซึกชวนไปเล่นกัน
ท่ามกลางไฟสีวันเทศกาล

เธอคือเจ้าหญิงที่สดใส
ฉัน-อัศวินยิ่งใหญ่ผู้กล้าหาญ
เราทั้งสองท่องโลกในนิทาน
จินตนาการบนม้าเหล็กที่เคลื่อนไป

...และวันหนึ่งม้าหมุนยังคงคึกคัก
ความทรงจำยังแน่นหิ้งในแสงไฟ
เธอก้าวสู่การเดินทางอันยาวไกล
บนเตียงเมฆ-เธอหลับใหลในหม่อมดาว

ฉันจะนั่งม้าหมุนทะยานบิน
จากดิน-มุ่งฟ้าอันเหนือบพทาว
เมื่อพบกันฉันจะเล่าทุกเรื่องราว
เคียงข้างกันฝันพร่างพร่าฉันกับเธอ

“ม้าหมุนจากพ่อ”

แสงไฟส่องสว่างทั่วลานวัด
เราเดินลัดท้องนาจนมาถึง
เครื่องเล่นมากมายให้ตาลึง
เจ้าตั้งต้าม้าพ่อ..หนูขอลอง

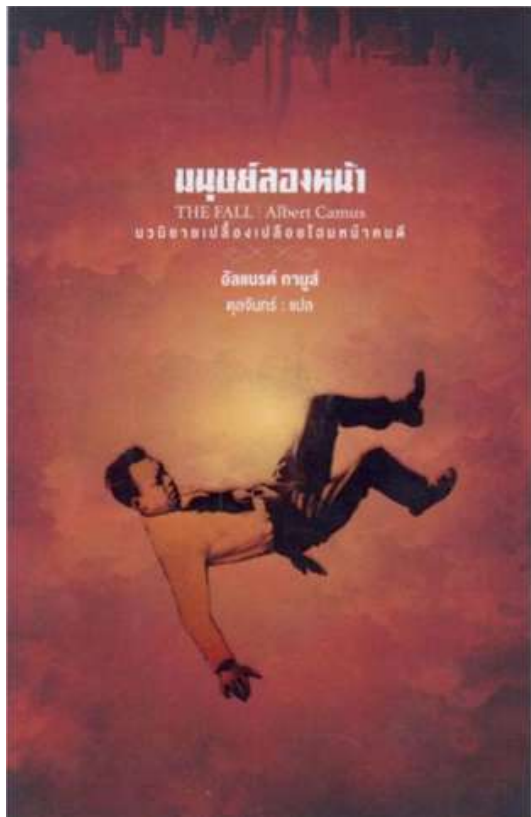
แสงไฟสลัวสลัวจับตัวม้า
จนปัญญาให้เจ้าเป็นเจ้าของ
ลูกคนรั้วรับขับไปจับจอง
ไร้สิทธิ์ครองอย่างเขา-เราฉันจน

รุ่งเช้า...พ่อจะทำม้าก้านกล้วย
ม้าจะช่วยชบใจเจ้าที่เศร้าหม่น
เจ้าจงเลือกม้างามตามใจตน
ไม่วอกวนวิ่งไวใหม่รรคา

ไม่สวดยไม่เด่นเช่นม้าหมุน
แต่เจ้าจงความสุขตามประสา
ม้าก้านกล้วยวิ่งไวในท้องนา
ม้าหมุนช้า...วิ่งวนอยู่บนลาน

คุณณภัทร อิ่มเอม
นักศึกษา ชั้นปีที่ 1

ศิริสรา อุตธา
นักศึกษา ชั้นปีที่ 1

มนุษย์สองหน้า

ผู้เขียน	อัลแบร์ท กามูส
ผู้แปล	ตุลจันทร์
จำนวนหน้า	๑๒๘ หน้า
ราคา	๑๒๕ บาท
สำนักพิมพ์	สามัญชน (พิมพ์ครั้งที่ ๘)

ช่วงชิงยอมเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อดำเนินผู้พิพากษา

ความยุติธรรมและความถูกต้อง มักมาควบคู่กับความ เป็นจริงเสมอ เพราะความจริงนั้นเปรียบเสมือนไม้บรรทัดที่วางทาบลงบนเส้นทางการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมให้ดำรงอยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต และเที่ยงตรง รู้จักยอมรับและสารภาพผิดต่อสังคม ตามการกระทำผิดของตนที่กระทำไว้ ทั้งนี้เพื่อความสงบและดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข แต่ถึงแม้สังคมปรารถนาที่จะได้รับความถูกต้อง สังคมในชีวิตจริงเต็มไปด้วยมายาภาพ และการหลอกลวง เข้าถึงความหวังดีที่แท้จริงของมนุษย์ได้ยาก เราไม่สามารถรู้ได้เลยว่า ภายใต้น้ำเสียงทำทำของมนุษย์ที่ดูเหมือนจะเป็นมิตรต่อเราในสังคม แท้ที่จริงแล้วเบื้องลึกภายในจิตใจแฝงไปด้วยอะไร นับแต่อดีตมนุษย์สองหน้าจะ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนบอกเล่ามายาภาพ และเปลื้อง โฉมหน้ามนุษย์ผู้กลับกลอกชอบหลอกลวง ให้ได้เห็นแจ่มแจ้งถึงการกระทำของมนุษย์ที่ความหวังดีมาพร้อมกับความชั่วร้าย

“หากใครขอร้องให้คุณสัญญาว่าจะพูดความจริง คุณจงอย่าลังเลงให้สัญญาเขา แล้วก็โกหกหน้าตายอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้” (หน้า ๗๗)

“มนุษย์สองหน้า” คือนวนิยายที่มีเรื่องราวเล่าถึง มนุษย์ที่มีความคิดต้องการที่จะได้รับความเคารพนับถือ

จากสังคม และศรัทธาต่ออำนาจบาปมีของตนเองสูง ตัวละครเอก **มอง-บับติสต์ คลามองซ์** ศักดิ์ศรีของมนุษย์ผู้นี้ คือการได้นั่งอยู่บนบัลลังก์อันสูงส่งเหนือผู้คนทั้งปวง ความสุขคือการได้ออกคำสั่งศรีความเป็นมนุษย์เชิดชูให้สูงเหนือกว่าใครในสังคม แต่เมื่อถึงคราที่สังคมไม่ยอมรับและชีวิตเกิดความพลิกผัน การพิสูจน์หาความจริงกันบึงของหัวใจจากสังคมโดยการเป็น **“ผู้พิพากษา-ผู้รับผิดชอบ”** จึงเป็นงานที่เขาเลือกดำเนินต่อแต่นั้นมา

“ถ้าเราช่วงชิงยอมเป็นผู้รับผิดชอบเสียก่อนก็จะดีกว่าสู่ตำแหน่งผู้พิพากษาได้อย่างราบรื่น” (หน้า ๑๑๐)

ชีวิตการเป็น **“ผู้พิพากษา-ผู้รับผิดชอบ”** เริ่มต้นด้วยการเข้าหาและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ในชนชั้นเดียวกัน นั่นก็คือคนชั้นกลาง การปฏิสัมพันธ์เริ่มต้นด้วยการให้ฝ่ายตรงข้ามหลงเชื่อ โดยบรรยายความเลวร้ายด้วยการสารภาพผิดในสิ่งที่เคยกระทำมาทั้งชีวิตแบบเปิดอกเปิดใจ ทว่าใบหน้าของเขากลับค่อย ๆ บิดเบี้ยวไปทำให้เห็นใบหน้าอีกด้านราวกับมนุษย์ผู้มีสองหน้า

มอง-บับติสต์ คลามองซ์ เป็นเสมือนตัวแทนมนุษย์ที่มีความเห็นแก่ตัว เป็นมนุษย์ผู้มีความเยอหยิ่งและไม่จริงใจต่อเพื่อนมนุษย์ในสังคม การกระทำเช่นนี้

แสดงให้เห็นว่าเขาคือคนมองโลกในแง่ร้าย

การนำเสนอเรื่องราวของคลามองซ์ ผู้พิพากษาผู้นี้ ผู้เขียนไม่เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้มีคำถามในเรื่องแต่อย่างใด

ผู้เขียนใช้กลวิธีการแต่งและนำเสนอโดยการสร้างบทสนทนาที่มีการโต้ตอบเพียงฝ่ายเดียว การกระทำเช่นนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์หลักคือ การให้ผู้อ่านได้เข้าถึงภาพมายาอันแท้จริงและเป็นการยัดเยียดความสงสัยให้กับผู้อ่านได้จินตนาการถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมนอกเหนือนวนิยายเล่มนี้และการสารภาพผิดบาปต่อคนที่ปฏิสัมพันธ์ด้วยนั้น ดูเหมือนว่าผู้เขียนได้มีการหยิบยกเอาเรื่องของศาสนามาสื่อความในหนังสือเล่มนี้ด้วยเช่นกัน การหยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาอ่านเป็นเสมือนการเปิดโอกาสให้เราได้เรียนรู้และเข้าใจด้านมนุษยธรรมบนโลกโดยแท้จริง มนุษย์สองหน้าได้ทำหน้าที่บอกเล่าและถ่ายทอดเรื่องราวออกมาโดยสมบูรณ์แล้ว... *อ่านหนังสือเล่มนี้กันเถอะที่รัก*

ชูกเกียรติ ชาวสวน
นักศึกษา ชั้นปีที่ 1

อุ้มครบกเข้ากรุง

ความเป็นอยู่ของคนอีสานพลัดถิ่น

กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา
มหาเศวตฉัตร นพรัตนราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์
มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุ
กรรมประสิทธิ์ หรือที่เราเรียกกันว่า “กรุงเทพ” ซึ่งเป็นเมืองหลวงในปัจจุบันของไทยนั้น เต็มไปด้วย
รถจักรยานยนต์ รถยนต์ วิ่งสวนกันยิ่งกว่าปลวกใน
จอมปลวก มีตึกกรมบ้านช่องเรียงชิดติดกัน แทบจะไม่มี
พื้นดินให้เหยียบ มีบริษัทข้ามชาติจำนวนมากเข้ามาตั้ง
สำนักงานใหญ่ภูมิภาคที่นี่ ทำให้กรุงเทพมหานครเป็น
กำลังหลักทางการเงินและธุรกิจในภูมิภาค นอกจากนี้
นี่ยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งและสาธารณสุขระหว่าง
ประเทศและกำลังเติบโตเป็นศูนย์กลางศิลปะ แฟชั่น และ
การบินเชิงในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การเติบโตอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานครขาดการวางผังเมือง ทำให้
ระบบโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ ถนนที่จำกัดและ
การที่ต่างคนต่างใช้รถส่วนบุคคลส่งผลให้เกิดปัญหา
จราจรติดขัด

นวนิยาย “อุ้มครบกเข้ากรุง” เป็นนวนิยายของ
คำพูน บุญทวี ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
(นวนิยาย) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และได้รางวัลซีไรต์
เป็นคนแรกของไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ จากนวนิยายเรื่อง
ลูกอีสาน ผลงานของคำพูน บุญทวี ได้รับความนิยมน
จับจนวนปัจจุบัน ส่วนนวนิยายเรื่อง “อุ้มครบกเข้ากรุง”
นี้ ผู้เขียนแต่งขึ้นเนื่องด้วยต้องการนำเสนอชีวิตคน

อีสานที่มาอยู่ในที่ที่ “ไม่ถนัด” คือ “กรุงเทพฯ” เมือง
ฟ้าเมืองนคร และไม่ใช่กรุงเทพฯ ช่วงยุคสงครามโลก
ครั้งที่ ๒ ซึ่งเป็นยุคแรก ๆ ที่คนอีสานอพยพจากบ้าน
เกิดเข้ามาแสวงโชคในเมืองหลวง รวมทั้งเพื่อเป็นการ
บันทึกประวัติศาสตร์กรุงเทพฯ กว่าห้าสิบปีก่อนที่คน
รุ่นปัจจุบันอาจนึกภาพไม่ออกแล้วว่า กรุงเทพฯ ยุคที่
มีสามล้อถีบมีสภาพเป็นอย่างไร ทั้งยังให้ข้อคิดเตือนใจ
กับ “คน” ทุกคน ว่า ไม่ว่าจะเป็นคนเชื้อชาติ ศาสนา
ภูมิภาคไหนใดก็ตามการมีความวิริยะอุตสาหะ นอบน้อม
ถ่อมตนและการใช้ชีวิตอย่างมีสติ จะสามารถสร้างชีวิต
ตนเองและครอบครัวให้เจริญรุ่งเรืองได้

คำพูน บุญทวี เลือกชีวิตความเป็นอยู่ของคนอีสาน
พลัดถิ่น มาถ่ายทอดในรูปแบบบันเทิงคดี เพราะ
ในสมัยนั้นไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจกับคนอีสาน
มากนัก เพราะมองว่าเป็นคนบ้านป่าเมืองเถื่อน
เนื้อตัวเหม็นกลิ่นปลาร้า และกลิ่นโคลนสาบควาย
คำพูน บุญทวี เขียนอุ้มครบกเข้ากรุง เพื่อให้คนทั่วไป
รู้จักคนอีสานมากขึ้น และเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์
ของกรุงเทพมหานครให้อ่านง่ายยิ่งขึ้น

“อุ้มครบกเข้ากรุง” เป็นเรื่องราวของสร้อย และพ่อ
ชื่อลุงทองสุข เป็นคนจังหวัดร้อยเอ็ด ตั้งใจที่จะมา
เปิดร้านอาหารอีสานอยู่ใต้ร่มโพธิ์ ใกล้กับสถานีรถไฟ
หัวลำโพง ซึ่งเป็นศูนย์รวมของคนอีสานตามที่**ทิดเคน**

คำพูน บุญทวี

นักเขียนรางวัลซีไรต์คนแรกของประเทศไทย
ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ สาขาวรรณศิลป์

อุ้มครบกเข้ากรุง

เจนจิรา กองพูน

นักศึกษา ชั้นปีที่ 3

คนบ้านเดียวกันที่มาทำงานก่อนแนะนำมา และได้พบ
กับ**หลวงพ่อกแก้ว** และ**โกเหล็ง** ซึ่งคอยช่วยเหลือ และ
หางานให้ เพราะเงินที่ขายวัวมาถูกวิ่งราวไปเกือบหมด
ในระหว่างทำงานได้รู้จักกับเพื่อนที่เป็นชาวอีสานด้วย
กัน ชื่อ**ทิดสีโห** ต่อมาเป็นสหายรักของลุงทองสุข ส่วน
สร้อยด้วยความที่อยู่ในวัยแรกรุ่น จึงมีหนุ่ม ๆ มาตาม
ตื้อขอความรักมากมาย ทั้ง **นายเงิน นายยอดชาย**
นายหลุบ และนายก้อนทอง แต่เจ้าตัวก็ยังไม่ได้ตัดสินใจ
ว่าจะเลือกใคร เพราะตั้งใจมาทำงานหาเงิน เมื่อทำงาน
ไม่มีเงิน ประจวบกับลุงทองสุขถูกไล่อุตเตอร์ ทั้งสองจึง
ลาออกจากงาน แล้วมาเปิดร้านอาหารอีสานอยู่ใต้
ร่มโพธิ์ ใกล้กับสถานีรถไฟหัวลำโพง ตามที่ตั้งใจไว้
ตั้งแต่แรก ชายดิบชายตีจนกระทั่งแม่ของสร้อยต้องลง
มาช่วยขาย

สร้อยพัฒนาความสัมพันธ์กับหนุ่ม ๆ เรื่อยมา จนในที่สุด
จึงตัดสินใจศึกษาดูใจกับนายเงิน หนุ่มอีสานที่มาจากทุ่ง
กุลาร้องไห้ แต่ความรักของทั้งคู่ต้องหยุดชะงัก เพราะ
เมื่อเย็นวันที่สร้อยกลับจากเรียนเย็บผ้า ก็ถูกอันพาลลุด
ขึ้นรถสามล้อไป นายเงินวิ่งเข้าไปช่วย และโดนคนร้าย
ใช้ของแข็งฟาดเข้าที่ศีรษะอย่างแรง เหตุการณ์ในครั้ง
นั้นทำให้นายเงินทำงานหนักไม่ได้ ด้วยความที่กลัวว่า
ตนจะดูแลสร้อยได้ไม่ตลอดรอดฝั่ง นายเงินจึงขอให้
สร้อยไปเจอคนที่ดีกว่าตัวเอง ส่วนตัวเองนั้นจะกลับไป
รักชาติว่าอยู่ที่บ้าน ฝ่ายลุงทองสุขพ่อของสร้อยก็ได้รับ

“

“ทุกขหนึ่งลูกตายเสีย ทุกขสองเมียตายจาก ทุกขสามพรากพี่น้องหนีไปไกลทุกขสี่ลวไปไทยค้า
ต่าง ทุกขห้าตัวเมียอ้งปากัน ทุกขหกไปนอนวันพรากพี่น้อง ทุกขเจ็ดไล่หมูน้อยไปขาย ทุกข
แปดพ่อแม่ตายลืคอด ทุกขเก้าบ่มีเมียนอนกอดนอนอยู่ผู้เดียว”

”

จดหมายจากทิดเคนว่าที่บ้านฝนเริ่มตกมาอย่างต่อเนื่อง แล้วและผู้ใหญ่บ้านคนเก่ากำลังจะลาออก จึงอยากให้
ลุงทองสุกกลับมาเป็นผู้ใหญ่บ้านแทน ครอบครัวของ
สร้อยจึงตัดสินใจจะกลับบ้าน หลังจากที่มาใช้ชีวิตอยู่ใน
กรุงเทพฯ ร่วมสองปี จึงได้ไปกราบลาหลวงพ่อแก้ว ขณะ
นั้นนายเงินกับพ่อก็เดินเข้ามาหาหลวงพ่อแก้วพอดี เมื่อ
ญาติผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายได้พบกัน จึงตกลงกันว่า จะผูก
ข้อต่อแขนเป็นญาติพี่น้องกันไว้ก่อน เมื่อนายเงินหายดี
และสร้อยยังคงมีใจให้นายเงินอยู่ ค่อยมาคุยกันอีกครั้ง

นวนิยายเรื่องนี้ไม่ค่อยมีความขัดแย้งหลัก แต่จะปรากฏ
เป็นความขัดแย้งย่อย เช่น ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์
กับมนุษย์ ในตอนที่ลุงทองสุกต่อหน้าอาแปะรับย้อม
ผ้า เพราะตอบคำถามที่ลุงทองสุกถามไม่ตรงคำถาม
ความขัดแย้งในจิตใจของมนุษย์ ในตอนที่สร้อยไป
ทำงานอยู่ร้านอาหารใหม่ ๆ ใจหนึ่งนายทองสุกก็อยาก
ไปเยี่ยมลูกสาว แต่อีกใจหนึ่งก็นึกขึ้นไปว่า เจ้าของร้าน
ให้ไปเยี่ยมลูกได้เดือนละหนึ่งครั้ง ลุงทองสุกตัดสินใจไม่
ได้ว่าจะกลับวัด หรือไปเยี่ยมลูกสาวดี จึงได้แต่เดินไป
แอบดูลูกสาวทำงานอยู่ร้านฝั่งตรงข้ามเท่านั้น

ส่วนแนวคิดสำคัญของเรื่อง นอกจากจะเป็นนวนิยายที่
สะท้อนสภาพชีวิตคนภาคอีสานแล้ว ยังนำเสนอแนวคิด
เรื่องความวิริยะอุตสาหะของคน การนอนบ่มถ่มตน
ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง และรู้จักการปรับตัว เพื่อสร้างชีวิต
ตนเองและครอบครัวให้เจริญรุ่งเรืองได้ ไม่ว่าจะไปอยู่
ในที่แห่งใดก็ตาม

นวนิยาย “อุ้มครกเข้ากรุง” มีตัวละครสำคัญหลาย
ตัว เช่น สร้อย ลุงทองสุก พลอยสี พ่อกับแม่ของสร้อย
ทิดเคน ทิดสีโท นายเงิน นายยอดชาย นายหลบ นาย
ก้อนทอง เป็นตัวละครที่มีหลายลักษณะ คือ เป็นตัว
ละครที่มีความขยันขันแข็ง ตั้งใจทำมาหากิน เชื่อฟัง
บุพการี เคารพนับถือพระสงฆ์ กตัญญูรู้คุณ กับผู้มี
เมตตา วิริยะอุตสาหะ และรู้จักอดออม ทำให้มีความ
เจริญรุ่งเรืองในชีวิต แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีความ
แปรปรวนทางอารมณ์อยู่ไม่น้อย เพราะทุกคนที่กล่าว

ชื่อมาข้างต้น ล้วนเกิดการบันดาลโทสะ ทำให้เกิดการ
ทะเลาะวิวาทขึ้น แต่เมื่อสงบสติอารมณ์ได้แล้ว ก็กลับ
มาไกลเกลี้ย ขอโทษซึ่งกันและกัน ทำให้ไม่มีผู้ใดต้อง
เป็นศัตรูอาฆาตแค้นต่อกัน สำหรับตัวละครสำคัญน้อย
ลักษณะ ได้แก่ หลวงพ่อแก้ว โกลเหล็ก และครอบครัวของ
อาเจียง เจ้านายเก่าของสร้อยที่เปิดร้านอาหาร ทั้งหมด
นี้คอยให้ความช่วยเหลือครอบครัวของสร้อย เมื่อยาม
ประสบกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ เป็นตัวละคร
ที่ไม่มีความแปรปรวนทางด้านอารมณ์

“อุ้มครกเข้ากรุง” มีกลวิธีในการแต่งที่เล่าโดย
สรรพนามบุรุษที่ ๓ คือ ผู้เขียนเป็นคนเล่าเรื่องเอง ใน
สายตาพระเจ้า (รู้ทุกอย่าง) เนื่องด้วยผู้เขียนสามารถรับ
รู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตัวละคร โดยที่ตัวละครอื่นใน
เรื่องไม่สามารถรับรู้ได้ แม้ลักษณะการเล่าเรื่องจะเป็น
เช่นนั้น แต่ก็สามารถดำเนินเรื่องชวนให้ผู้อ่านติดตาม
ด้วยลีลาการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์ ทั้งยังมีการนำเอาวลี
ที่ปรากฏในแต่ละตอนมาตั้งเป็นชื่อตอนอีกด้วย

“อุ้มครกเข้ากรุง” มีความเป็นเอกภาพเพราะยึดเนื้อ
เรื่องให้ตรงกับลักษณะสังคมของกรุงเทพฯ ในสมัย
๕๐ ปีที่แล้ว และความรักใคร่กลมเกลียวของคนอีสาน
ที่พลัดถิ่น ตัวละครมีความเป็นมนุษย์ปูดุชน คือมีทั้ง
ความรัก ความโลภ ความโกรธ ความหลง ส่วนฉาก
และบรรยากาศ ก็มีความสมจริง ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ
เหล่านี้ทำให้โครงเรื่องมีความสมบูรณ์ รวมทั้งสนับสนุน
แนวคิดสำคัญที่เน้นเรื่องของความวิริยะอุตสาหะ ซึ่งมา
จากหลักอิทธิบาท ๔ ที่เป็นคำสั่งสอนของศาสนา

ความโดดเด่นอีกประการคือ การใช้สำนวนโวหารที่
เป็นภาษาอีสานมาสั่งสอน เตือนสติ และใช้แก้ปม
ปัญหาย่อยที่เกิดขึ้นในแต่ละตอนได้อย่างกลมกลืน
เช่น “ทุกขหนึ่งลูกตายเสีย ทุกขสองเมียตายจาก
ทุกขสามพรากพี่น้องหนีไปไกลทุกขสี่ลวไปไทยค้า
ต่าง ทุกขห้าตัวเมียอ้งปากัน ทุกขหกไปนอนวัน
พรากพี่น้อง ทุกขเจ็ดไล่หมูน้อยไปขาย ทุกขแปดพ่อ
แม่ตายลืคิตอด ทุกขเก้าบ่มีเมียนอนกอดนอนอยู่

ผู้เดียว” (หน้า 36) เป็นการกล่าวถึงที่มาของทุกข
เพื่อเตือนสติให้รู้ว่าคนเราล้วนมีทุกข์เหมือนกันทั้งสิ้น
ที่ต่างกันคือวิธีการจัดการกับความทุกข์ที่เกิดขึ้นต่าง
หาก หรืออย่าง “นอนหลับให้ได้เงินหมื่น นอนตื่นให้ได้
เงินแสน” เป็นคำอวยพรที่คนอีสานใช้กันมาแต่โบราณ
ไม่ได้หมายความว่ายามนอนหลับให้มีเงินปลิวมาเป็น
หมื่น ๆ ยามลืมตาขึ้นก็มีเงินแสนมากองอยู่ข้าง ๆ ตัว
แต่หมายความว่ายามหลับก็ให้หลับสบายฝันดีเมื่อนอน
หลับสบายแล้วจึงเปรียบเสมือนว่าได้เงินหมื่น เพราะจะ
มีเรี่ยวแรงทำการทำงานในวันต่อไป ซึ่งเป็นการเตือนสติว่า
ให้รีบนอนตั้งแต่หัวค่ำ เพื่อสุขภาพที่ดี ส่วนยามตื่นให้ได้
เงินแสนนั้นหมายความว่าขอให้ทำงานค้าขายขยันขัน
แข็งได้กำไรถึงแสนบาท เป็นการเตือนว่าต้องขยันทำ
มาหากิน จึงจะมีเงินใช้

ส่วนข้อบกพร่องของเรื่องนี้มีไม่มากนัก เพียงแต่ผู้เขียน
ใช้ภาษาถิ่น โดยเขียนตามรูปศัพท์ ไม่ได้เขียนตามเสียง
อ่านออกเสียง จึงทำให้orroกรลดน้อยลงไป เพราะมี
การใช้คำภาษากลางในบทสนทนาที่เป็นภาษาอีสาน
เช่น “เฮา ๆ มีอย่างเพ็งตาพ่อ” แต่ถ้าเป็นภาษาอีสาน
ต้องออกเสียงว่า “เฮา ๆ มีอย่างฟาวตาพ่อ”

นวนิยาย “อุ้มครกเข้ากรุง” นี้ เป็นหนังสือที่มีคุณค่า
ทางทั้งทางด้านวรรณศิลป์ สำนวนโวหาร และบท
สนทนาเป็นภาษาอีสาน มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์
สะท้อนสภาพสังคมกรุงเทพฯ ในช่วงหลังสงครามโลก
ครั้งที่ ๒ เนื้อหาเป็นแนวเพื่อชีวิต คือกล่าวถึงคน
สามัญชนทั่วไป พร้อมทั้งสอดแทรกแนวคิดความวิริยะ
อุตสาหะ และความรักพวกพ้องของคนอีสาน นวนิยาย
อุ้มครกเข้ากรุงจึงควรค่าแก่การอ่าน จึงอยากจะแนะนำ
ให้ผู้ที่สนใจ ได้เปิดอ่าน “อุ้มครกเข้ากรุง” แม้เนื้อหา
จะเป็นภาษาอีสานบ้าง อาจทำให้ผู้อ่านที่ไม่ใช่คนอีสาน
เข้าใจยาก แต่บริบทโดยรอบจะทำให้ผู้อ่านทราบได้ว่า
ตัวละครกำลังสนทนากันในเรื่องใด ซึ่งสามารถอ่านได้
ทุกเพศทุกวัยและอ่านได้ทุกวัน

กิจกรรม โครงการ ต่าง ๆ

ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ขอเชิญร่วมรับประสบการณ์ตรงจากยอดศิลปินแห่งชาติ
ในโครงการ สร้างสรรค์วรรณศิลป์

กวีปากกาทอง

ครั้งที่ ๔ / ๒๕๖๒

โดย

- เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (ศิลปินแห่งชาติ - กวีซีไรต์)
- เรวัตน์ พันธุ์พัฒน์ (กวีซีไรต์)
- พรชัย แสนยะมูล

วันพฤหัสบดีที่ ๗ และ วันศุกร์ที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒
ณ ห้องประชุมพุทธรักษา ชั้น ๓ อาคารเฉลิมพระเกียรติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
เวลา ๐๘.๐๐ น. เป็นต้นไป

สร้างสรรค์วรรณศิลป์ “กวีปากกาทอง”

สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ร่วมกับศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จัดโครงการสร้างสรรค์วรรณศิลป์ “กวีปากกาทอง” ครั้งที่ 4 ประจำปี 2562 โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ คุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (ศิลปินแห่งชาติ-กวีซีไรต์) คุณเรวัตน์ พันธุ์พัฒน์ (กวีซีไรต์) คุณพรชัย แสนยะมูล ในวันพฤหัสบดีที่ 7 และวันศุกร์ที่ 8 พฤศจิกายน 2562 ณ ห้องประชุมพุทธรักษา ชั้น 3 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โครงการ
ปรับพื้นฐาน
ทางการเรียนนักศึกษา
สาขาวิชาภาษาไทย
ปี 2562

30 - 1
น.ย.62 - 1
ธ.ค.62

ณ ห้องประชุมศาลาลับ

สาขาวิชาภาษาไทย จัดโครงการปรับพื้นฐานทางการเรียนนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมศาลาลับ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วิทยากรโดย อาจารย์ณภัทร เขาร่วม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาลิตา ผลประดับเพ็ชร

โครงการส่งเสริมสนับสนุนยุวชนพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สังกศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาภาษาไทย

“โครงการฝึกอบรม”

การสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ

วิทยากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

23 พฤศจิกายน 2562
ณ ห้องประชุมทิวงคณีย์ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ดำเนินการโดย สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ร่วมกับ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อบรมภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จัดโครงการฝึกอบรม การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ให้กับอาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชา ภาษาไทยชั้นปีที่ 4 ในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2562 ณ ห้องประชุมทิวงคณีย์ สำนักศิลปะ และวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมี ดร.สุชาติ หอมจันทร์ รองคณบดีฝ่าย วิจัยและบริการวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เป็นประธานกล่าว เปิดงานและได้รับเกียรติจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาสพงศ์ ผิวพอใช้ จากคณะ ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ให้เกียรติมาเป็นวิทยากร

ละครเรื่องสลับพูด สาวเครือฟ้า

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ ๓ จัดการแสดงละครเรื่องสลับพูดเรื่อง สาวเครือฟ้า เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา คีตวรรณกรรม สอนโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยแสนอ ตริวิเศษ ในวันที่ 29 กันยายน 2562 ณ ห้องประชุมทิวงคณีย์ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ เปิดประตูต้อนรับ นักเรียนและผู้สนใจเยี่ยมชม นิทรรศการของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย และนำเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเปิดประตูสู่มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (Open House 2019) ในวันที่ 19-22 พฤศจิกายน 2562

เปิดประตูสู่มหาวิทยาลัย “Open House 2019”

อบรมภาษาและวัฒนธรรม “อาเซียน”

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จัดโครงการภาษาและวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อการบูรณาการ ในหัวข้อ พหุลักษณะในภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน ในวันที่ 14-15 ธันวาคม 2562 ให้แก่นักศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย ณ ห้องประชุมพุทธรักษา อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา มหาวชิราลงกรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยมี ดร.กระพั่น ศรีงาน รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นประธานกล่าวเปิดงาน และได้รับเกียรติจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรรชัย คหกิจโกศล จากภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ให้เกียรติมาเป็นวิทยากร

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย
จัดค่ายวรรณกรรม
วันที่ 16 - 17 พฤศจิกายน 2562
ณ โรงเรียนละหานทราย
รัชดาภิเษก อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์

■ ค่าย ภาษาไทย

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย
จัดค่ายสืบสานภาษา พัฒนาทักษะภาษาไทย
วันที่ 17 - 18 สิงหาคม 2562
ณ โรงเรียนนางรอง อำเภอนางรอง
จังหวัดบุรีรัมย์

ความภูมิใจของอาจารย์และศิษย์

ความภูมิใจ

สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอชื่นชมยินดีกับลูกศิษย์ทุกคน
ที่สอบบรรจุเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครูผู้ช่วย

ความภูมิใจ

นางสาวณัฐชยานี ศรีแทน
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ ๔

ได้รับทุนรางวัล 20,000 บาท
จากการส่งผลงานเข้าประกวดการวิจารณ์วรรณกรรม นวนิยาย เรื่อง “กาหลมหรรทิก” ชื่อหัวข้อวิจารณ์ “เหยื่อ : กลโคลงล้างรอยอาฆาต” จากค่าย “อ่าน เขียน เรียนรู้ สู่งานวิจารณ์ ปีที่ 5” ปี 2562 จัดโดย ธนาคารกรุงเทพ ร่วมกับ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

นายประณต พลประสิทธิ์
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ ๓

ได้รับรางวัล **ชมเชย** จากการประกวด โครงการ 100 ปี ร้อยวรรณกรรม ประเภทเรื่องสั้น ระดับเยาวชน ผลงานเรื่อง “ไอ้หนุ่มผมยาว” จัดโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นายกวินท์ อินทะพันธ์
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ ๓

ได้รับรางวัล **ชนะเลิศ** การประกวดสุนทรพจน์ หัวข้อ “รอยพระบาทแห่งไท้ นำไทยให้ร่มเย็น” วันที่ 3 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมกรมหลวง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จัดโดย กองศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์เทเวศร์ โดยมี รศ.สุภัทรา โกไศยกานนท์ รักษาการแทนอธิการบดี เป็นประธานในการมอบรางวัล

นางสาวศศิญากรณ์ อามาตย์
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ ๓

ได้รับรางวัล **ชมเชย** การประกวดสุนทรพจน์ หัวข้อ “รอยพระบาทแห่งไท้ นำไทยให้ร่มเย็น”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาลิตา พลประติบพิษฐ์
สาขาวิชาภาษาไทย มรค.บุรีรัมย์

ได้รับรางวัล **ชนะเลิศ** “รางวัลวรรณศิลป์อุษเชนี” (ประเภทบทกวี) ประจำปี 2562 ผลงานเรื่อง “จนกว่าชีวิตจะนิทรา”

ปริศนาพะหมี

“ กลาโหมเขาจ่ายให้แทนความชอบ (.....)
 เข้าประชุมแต่ละรอบเขามอบให้ (.....)
 เพื่อธุรกิจต้องยอมจ่ายให้เขาไป (.....)
 ตกอยู่ที่อำนาจเขาเราเป็นรอง (.....)
 เงินที่พอต่อชีวิตได้ชั่วคราว (.....)
 ติดตัวอยู่ป้องกันภัยใคร่เล่นของ (.....)
 จ่ายทดแทนค่าเสียหายตามกำหนด (.....)
 มีเงินทองอยู่น้อยนิดสำนวนใด ” (.....)

----คำตอบทั้ง 8 คำตอบ จะมีความสัมพันธ์กันทางใดทางหนึ่ง----

ปริศนาอักษรไขว้

แนวนอน

- 1 ที่ไม่อยู่ประจำเป็นตำแหน่งแห่งที่
- 2 แก้วประดับ
- 3 รวมกันเป็นกลุ่ม, ค้างกันอยู่
- 4 คนขอทาน
- 5 ผู้ที่ต้องการเปลี่ยนผู้บังคับบัญชาอยู่เรื่อย ๆ
- 6 ประดงกัน
- 7 เครื่องหอมชนิดหนึ่ง มีแกนทำด้วยก้านไม้ไผ่เล็ก ๆ
- 8 ไม่ตรงตามแนว, ไม่เป็นระเบียบ
- 9 แก้ว
- 10 กัดฟันด้วยความโกรธ, มักใช้เข้าคู่กับคำ เคี้ยวฟัน
- 11 ที่ชำระความ
- 12 กล่าวคำขอโทษ
- 13 ที่ล้อมขังสัตว์บางชนิด เช่น วัว ควาย ม้า หมู,
- 14 ปก, ปิด, คลุม
- 15 ซากศพ
- 16 ความไม่ยินดี, ความไม่พอใจ
- 17 ชื่ออักษรในเรื่องรามเกียรติ์
- 18 กล่าวถึง
- 19 กลุ่มของต้นไม้ที่เกิดจากต้นหรือเหง้าเดียวกัน
- 20 ปี

แนวตั้ง

- 1 กลิ้งหรือเลือกตัวไปมา
- 2 เรียกคำหรือพยางค์ที่มีตัว ย สะกด
- 3 มีร่างกายกำยำล่ำสัน, แข็งแรง
- 4 ยกย่องตัวเองและชมผู้อื่น, พุดทับถมผู้อื่นแสดงให้เห็นว่าตัวเหนือกว่า
- 10 เหลล
- 21 ถูกใจ
- 22 นักบวชชายในพระพุทธศาสนาที่มีอายุน้อย
- 23 อาการที่ใช้เส้นตอกทำด้วยไม้ไผ่ หวาย กก ใบลาน
- 24 นกกระจาบ
- 25 รังปลวกขนาดใหญ่ที่สูงเป็นจอมขึ้นไป
- 26 ขอบประพุดีเหลวไหล, ไม่เอางาน
- เอาการ
- 27 ป่า
- 28 คำดูถูกเหยียดหยามว่าเป็นผู้มีฐานะต่ำต้อยกว่าครอบครัวหรือทาส
- 29 ยกมือไหว้
- 30 ประตุ
- 31 ทองคำ
- 32 ฟุงเส้นด้ายหรือเส้นไหมเป็นต้นให้ขัดกับเส้นอื่น
- 33 ธาตุลำดับที่ 50 สัญลักษณ์ Sn เป็นโลหะ ลักษณะเป็นของแข็งสีขาวคล้ายโลหะเงิน

	๒๑		๑		๒๓		๒		๒๕
๓				๔		๒๔			
๕		๒๖							
		๖						๗	
		๘		๙	๒๗				
				๑๐			๒๘	๒๙	
๑๑				๑๒			๑๓		
			๓๐				๑๔		
๑๕	๒๒					๓๑		๑๖	๓๓
					๑๗		๓๒		
๑๘								๑๘	๒๐

ภาษาไทย

ภ๑ไทย

- เสนอห๑ษา สีส๑ส๑งได้ • รัก๑ไทยรู้ถิ่น • ๑นหนังสือเล่มนี้เดอะที่รัก • ตั้งหลัก (ภ๑ษาไทย) • ๑ภ๑ษ๑กับวิฟ๑ร์ • ๑ร๑นภ๑ล • ๑ย๑ซีทีกับพี ส. • เมิล๑มร์ • คิด๑ต๑ฟ๑ง • ๑ร๑ร๑น๑ร๑มร๑วมส๑ม๑ • ๑ว๑พื้น๑ฮ๑ส๑น • เล๑ร๑อง๑ร๑ร๑น๑ร๑ม๑อน๑น • ถิ่นนี้มี๑๑น๑น
- ๑ก๑เล๑๑ร๑ส๑ภ๑ร๑ณ๑ฝ๑ก๑ส๑น • ๑นุ๑เม๑ษ๑กับ๑๑๑ม๑น๑ • ส๑ม๑คร๑เล่น๑น๑น๑ก๑เขียน • ๑ก๑๑ว๑น๑วิ๑ษ๑ภ๑ร๑ • ๑ร๑ร๑ณ๑น๑ที๑ศ๑น • ส๑น๑กล๑น • ๑วิ๑ภ๑ร๑ม ๑ร๑ง๑ภ๑ษ๑ไทย • ภ๑(๑ร๑ร๑)๑

๑ด๑ทำโดย ส๑ข๑วิ๑ษ๑ภ๑ษ๑ไทย มห๑วิ๑ภ๑ย๑ล๑ย๑ร๑ช๑ภ๑ฏ๑บุ๑ร๑ี๑ม๑